

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Tető alatt.

Budapest, július 6.

(S.) Odajutott a kiegyezés ügye, hogy a javaslatok egészen közel vannak már a szentesítéshez. A főrendek cenzurája, amely ma az egyesült bizottságokban megkezdődött, szerencsére csak alkotmányos formalitás ez-uttal. Egy pillanatra sem merült fel az a gondolat, hogy ezen a fórumon akár a legkisebb haj is érhetné a nagy küzdelmek árán létrehozott művet; az ellenzékét jóformán egymaga képviseli báró Prónay Dezső, a főrendház egytagu függetlenségi pártja. Amint ma az ő egy szavazata ellen valamennyi szavazattal elfogadta a hármass bizottság az összes javaslatokat, körülbelül ugy lesz a méltóságos Ház plenumában is. Legfeljebb azzal a különbséggel, hogy ott még annyi vita sem lesz, amennyi a bizottságban volt. Bátran elmondhatjuk tehát már most, hogy a kiegyezés ügye, annyi zivatár után, végre tető alá jutott. Bátran ugy szólhatunk róla, mint bevégzett dologról, s az általa teremtetett helyzetet mint már jelenlevőt vehetjük szemügyre.

Ennek a helyzetnek a leglényegesebb eleme minden kétségen kívül az, hogy az Ausztriával való gazdasági közösség, mint tényleges állapot, 1907-ig fennmaradt, de e mellett Magyarországnak a gazdasági különálláshoz való joga teljes határozottsággal kifejezésre jut. Ez a jogfenntartás domináló jellemvonása és egyúttal legnagyobb érdeme a Széll-kormány által nyelbeütött kiegyezésnek. És bármennyire igyekeztek a politikai elfogultság ezt az érdemet kisebbiteni, ahhoz józan belátás szerint szó sem férhet, hogy a gazdasági önállóság megteremthetése minden eshetőséggel szemben való biztosítása

olyan vívmány, amelyért Széll Kálmánt és kabinetjét elismerés illeti meg.

Hogy Széll Kálmán akkor, mikor ezt a biztosítékot megszerezte, nem a különválás volt a vezérlő gondolata, az természetes; hiszen nyíltan vallotta magát a közösség hívének; de tévedés volna ebből azt következtetni, hogy vonakodnék szükség esetén érvényesíteni azt a jogot, amelyet szilárd biztosítókkal erősített meg. Széll Kálmán igenis híve az Ausztriával való gazdasági együvértartozásnak, de nem mindenáron; a hozzá való ragaszkodásának határát Magyarország érdekei és jogai szabják meg. Törekvése az volt és az is marad, hogy legyen vámszövetség, de csak olyan, amely az ország érdekeit kielégíti s ilyen is csak akkor, ha a hatvanhetedik alaptörvény szellemében és tételes rendelkezései szerint létrejöhet. Mihelyt ezeknek a feltételeknek bármelyike hiányzik, Széll Kálmán egy percig sem ingadozik és rálép arra az útra, amelyet a törvény és az ország érdeke megjelöl; ha ez az út az önálló vámterülethez vezet, ettől sem riad vissza.

(Hogy a mostani megoldás a mostani körülmények között a lehető legkedvezőbb, azt egy kissé higgyadnan elmélkedve, a külön vámterület híveinek is be kell látniuk. Az eddigi gazdasági viszony megbontása ugrás lett volna a sötétben; készületlenül, elhamarkodva szakítani a mostani állapottal, s a kellő előkészítés nélkül belerohanni egy új gazdasági berendezkedésbe, a monarchia egyik államának sem állott érdekében. Megengedjük, hogy a nagyobbik veszteség Ausztriát érte volna, de hogy ez a lépés reánk is nagyon súlyos kockázattal járt volna, azt nem lehet tagadni. A kockázat meglesz minden bizonynyal később

is; de rajtunk áll, hogy ezt a kockázatot a lehetőségig csökkentjük az átmenet veszedelmét, bajait lehetőleg kevesbitsük és enyhítsük azzal, hogy előkészülünk idejekorán a nagy átalakulásra.)

Igy fogva fel a dolgot, még az önállóság föltétlen hívei is hálásak lehetnek azért a respiriumért, amelyet a most létrejött kiegyezés szerzett meg Magyarországnak. Akik óhajtják az önálló berendezkedést, azoknak ez csak kívánatosabb lehet majd akkor, ha kellőképpen felkészültünk reá; akik pedig elvből ellenzik, azok könnyebb szívvel fognak belenyugodni, ha olyan időben kell esetleg reátérnünk az önálló vámterületre, mikor már elég erők leszünk az átmenettel kétségtelenül bekövetkező rázkódások elviselésére.

És mindenképpen csak előnyös lehet reánk nézve, ha ezt az időt, amelyet a közösségnek 1907-ig való fenntartásával nyertünk, jól kihasználjuk. Ha 1907-ben az önálló vámterületet meg kell csinálnunk; vagy ha az ország közvéleményének többsége addigra ugy átalakul, hogy meg akarjuk csinálni: akkor elengedhetetlen, hogy az erre való feltételeknek a lehető legnagyobb teljességével rendelkezünk. De akkor is, ha vámszövetséget kötünk, csak ugy jöhet létre reánk nézve előnyös alku, ha a különállásra felkészültünk. Ez ellentmondásnak látszik, de csak látszik. A valóság ugyanis az, hogy az Ausztriával való újabb alkuba nem szabad többé a gazdasági inferioritásunk akkora mértékével belemennünk, amint ez eddig történt. Ha nem akarunk örökösen megelégedni a gyengébb szövetségesnek hállatlan szerepével, akkor minden igyekezetünket gazdasági erőink gyarapítására kell fordítanunk. És ebben az igyekvésünkben annak

T Á R C A.

Költészet és valóság.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Huszár Vilmos.

Hónapok multak el, mig teljesen felépültem. Egy nyájas szeptemberi délután kísértálmam a városligetbe. A nap már leszállt és mentének utját rozgás pirosság jelezte az égbolt bánatos kétségén. A liget fái néha-néha szomorúan bólogattak, amint az őszi szél elshant lombozatuk fölött. Különbön nagy volt az élénkség mindenütt. A Stefánia-úton hosszú sorban vágattak a fogatok és fiakkerek, amelyeknek harmóniáját csak itt-ott zavarta egy gebétől vont komfortábil. A gyalog sétálók közt sokan irigy pillantásokat vetettek azok felé, akik kosijukban kényelmesen elhelyezkedve ültek és legfeljebb besározák őket. Pedig a legtöbb dehog volt irigylésre méltó!

Tudtam, hogy Bergl ur is erre szokott kosikázni fiatal nevével. Egy barátom, akivel találkoztam, mindjárt volt szives e tekintetben felvilágosítást nyujtani.

— Találd ki, kit láttam az imént? — kérde tőlem sajtáságos szemhunyorgatással.

Akik valamikor komolyan bolondultak valaki után, azok tudják, hogy bármi foglalkoztatja is a szerelmeit, mindig megőriz lelkében egy helyet annak számára, akit imád. A szeretett nő képzeete mindenkor ott lappang tudatában és minduntalan felmerül, hogy a legkülönbözőbb képzetekkel társuljon. Nincs olyan dolog, hogy a szerelmes ne találna valami vonatkozást közte és imádata tárgya között. En, akiknek lelkében az ő képe folyvást kísértett,

aki bárhová mentem, mindenütt őt láttam, bármit csináltam, mindig ő tűnt fel előttem, barátom szavait olybá vettem, mintha egyszerűen azt kérdezte volna tőlem: látam-e Berglnét?

— Tudom, kit gondolsz — feleltem és könnyt színelve tovább haladtam.

És mentem, nézve a robogó fogatokat, amelyek közt ott volt az övé is. Oh, költőktől megzengett szegénység, be sokszor átkoztalak! Lehet, hogy imádoztam nem vetett volna meg annyira, ha a saját fogatomon roboghattam volna végig ezt a hosszú koesiutat! Hány megalázást kerülhettem volna ki, ha gazdagság jutott volna osztályrészemül. Olyan félték, olyan bátoratlan, olyan bizalmatlan sem lettem volna önmagam iránt! Nyomorultan szegény valék, istenien büszke és bölöndül szerelmes: Dante sem gondoskodhatott volna külön pokolról számomra...

Álig mult el néhány pere, amidőn Bergl ur fekete szakállá feltűnt a látóhatáron. Mellette ült ő, kecsesen, elegánsan, olykor-olykor elragadó mosoly kíséretében köszönve azoknak, akik üdvözölték. Vajjon észrevett-e engem, aki merően a szeme közé igyekeztem nézni? Nem tudom. Lehet, hogy igen, bár arca izmainak egyetlen rándulása sem sejtette ezt. Csak ő tudott így nézni: kiszámíthatatlan, szfinxszerű pillantással, amelyből soha sem lehetett következtetni semmire, avagy mindenre.

Berglné látszólag vidáman élte életét férje oldalán. Nagyravágyó, a szórakozásért rajongó lelke meglehetően azzal, hogy a gazdagság fényében tündökölhetett. Szépen, kényelmesen berendezett lakása volt, eljárt a színházakba, koncertekbe, sőt a páratlan szerdákon maga is fogadott vendégeket. Ami pénzért megszerezhe őt volt, az rendelkezésre állt és ez nem csekélység mai felvilágosult korunkban. Az öreg Epikurnak gyönyörűsége telt volna ebben az asszonyban: annyira az ő filozófiája szerint igyekezett élni.

A szerelemről azt tartotta, hogy az nagyon szép dolog, de ő senkit se tudott szeretni. A poézist általában nagyon kedvelte, de csak mint a szórakozás nemét. Ő maga sohasem vesztette el lába alól a valóság talaját. Könyvű volt tehát neki választani Bergl ur, a pénz, a valóság — és köztem, a költsézet embere között.

Hadd álmodjanak a poéták! Ha szépeket álmodnak, első sorban a Lipótváros asszonyai vesznek tudomást róluk, mert hisz ők szeretik a költsézetet! És a naiv, javithatalan poéták egyre ábrándoznak szerelmes tündér kisasszonyokról, akiknek bölcsőjét a sors keze a Lipótváros házaiban ringatja. Egyik-másik megismerkedik ilyen tündérkisasszonnyal és mint afféle érző, meleg kebel, a rajongásig belészeret. A szerelmes poéták dalt zengenek, egyik versben, a másik prózában és egy szép napon feleségül veszi a diésőitett ideált egy ur, aki nem dalol, hanem kuponokat vág, vagy gabonát és szenet árúsít, és akinek legalább is tizezer forintnyi évi jövedelme van.

A csalódás fájdalmai még inkább ilhetik a poétát és az őszinte érzés megható hangokat csak ki lantjából. Regények és verskötetek keletkeznek. A regényt vagy költeményt az élvezi, aki megveheti és ráér elolvasni. A poéta lelkét feliszszák azok, akiknek az anyagiakból is bőven jutott. Az ideál, aki közben gazdag partit csinált, szintén elolvassa, és ha jó szive van, szánakozik a szegény költőn, akihez nőül menni esze ágában sem volt. A poéta rosszul öltözködik, a modora szegletes és pénze soha sincs. A megénekelt szép leányok csak feldulják az álmodozók szívét, de a jómódu prózái emberekhez mennek feleségül. Bájos és gazdag budapesti leányok, szegény poéták énekelnek meg benneket, de az életet nem ők élvezik át veletek.

És mind ennek oka a pénz, a pénz, amelyet a híres stagirai bölcs bátran nevezhetett volna az örök mozgatonak.

a célnak kell irányítania minden cselekedetünket, hogy mennél inkább megszüntessük a gazdasági közösségre való ráutaltságunkat. A különválás lehetőségének a faktorait kell megteremtünk, hogy tisztességgel bennmaradhassunk a szövetség kötelékében. Fejlesztünk kell iparunkat és kereskedelmünket, amennyire csak a közös vámterület mellett lehetséges — és hogy lehetséges, arra helyesen mutatott rá *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a mai bizottsági tárgyaláson, — minden eszközzel iparkodunk kell kibontakozni gazdaságunk egyoldalúságából; szaporítanunk kell minden módon azokat a faktorokat, amelyek közelebb hoznak bennünket ahhoz az állapothoz, hogy a magunk lábán biztosan járhatunk mindjárt, míhelyt az első lépést meg kell tennünk a gazdasági életüket önállóan intéző nemzetek sokadalmában. Erőnknek, biztosságunknak tudatában másképp alkuszunk majd, mint így, mikor szabad mozgásunknak határt vet a gyengeségünk.

Nem vagyunk szószólói sem a minden áron való közösségnek, sem a minden áron való elszakadásnak. A doktrínér álláspontok gazdasági, politikai kérdésekben nem érvényesülhetnek. Az adott helyzethez kell idomítani nézeteinket és elhatározásainkat. És a helyzet ma az, hogy a két ellentétes doktrína hívei bátran találkozhatnak a nézeteknek abban a kompromisszumában, amelyet az említett szintleges paradoxon kifejez. Helyes volt fenntartani a gazdasági közösséget, hogy felkészülhessünk a különválásra. És készüljünk fel a különválásra, hogy jó szövetséget köthessünk.

BELFÖLD.

Politikai mérleg. A *Politische Correspondenz* visszapillantva a magyar képviselőház ülészakára, a politikai helyzetről többek közt következőleg nyilatkozik:

A pártok közt most fennálló kedvező viszonyt nem lehet pusztán egy szerencsés taktikai kombinációnak tekinteni, amelyet *Széll* Kálmánnak, mint a paktum szerzőjének létrehozni sikerült. A paktum a közhangulatból fakadt. Az ország közszellemének mérsékelt iránya éles ellentétben állott az országgyűlésen dúló elkese-redezt pártbarokkal és *Széll* Kálmán éles tekintettel felismerte a helyzetet a maga valóságában és megtalálta azt a megoldást, amely az ország hangulatának megfelelt. A paktum megkötése

Hiszzen juthat feleséghez a poéta-lélek is. De e tekintetben a legtöbb Rousseauhoz hasonlít aztán. Még gyakoribb az eset, amikor elzülletnek, ivásra és kártyára adják magukat. Aki meddig bírja.

Az álom a költő, a valóság a gabonakereskedő, vagy más hozzá hasonló. Az irodalom verskötetéhez, regényhez, a Berglek másoktól imádott feleséghez, a költő pedig egész életét elszomorító csalódásokhoz jut. Szóval a kegyes sors mindenkinek ad valamit. Hisz minden nagyon szépen van beosztva e világban.

Lázás agyamban ilyenféle rapszodikus gondolatok keringtek, amidőn egy kis idő múlva csudálkozva vettem észre, hogy Berglné férje karján éppen szembe jön velem. A fogat követte őket a kocsisorban. Önkéntelenül is fejemhez emeltem kezemet és levettem kalapomat. A színx visszaközszönt oly ésbontó mosolylyal, hogy szinte a szívembe nyilalt. Bergl ur néhány percig habozni látszott, nem tudta, az ismerőst avagy az ismeretlen játsza-e? Végre elhatározta magát és leereszkedő hangon viszonzotta köszöntésemet. Az asszony rám nézett, sápadt arcom mintha meghatotta volna és férjéhez fordulva szólott:

— Sándor Imre ur, a „Kijátszott szerelmek” szerzője. — Hogy van, kedves barátom?
— Köszönöm, elég jól, a bajom már elmúlt.
— Hogyan, hát beteg volt? Nem is tudtam. De, ugy-e bár, nem volt komoly a dolog?
— Nem — feleltem egyszerűen.
— Bejártuk egész Olaszországot — szólt közbe Bergl ur, aki érezte, hogy neki is kell mondania valamit.

Az asszony pergő kis nyelvvel apróra el akarta magyarázni az olasz föld szépségeit és műkinseit. Olyan lelkesen mint valami tudós, aki egész életét a klasszikus világ kultuszának szentelte. De észrevette, hogy bucsuzni és távoznai akarok. Vidáman tette ezt a megjegyzést:

minden körülmények közt nagy érdem, de annak az utolsó betűig való végrehajtása akként, hogy a nemrég ellenséges pártok közt annak értelmezése körül még csak nézeteltérés sem merült fel, csak olyan államférfiunk sikerülhetett, akinek méltányossága és lojalitása iránt az összes pártok feltétlen bizalommal vannak. Valóban a miniszterelnök nemcsak a többség vezére, hanem a parlamentnek vezére a szónok oly teljes értelmében, ahogy ezt magyar miniszterelnök még alig tudta elérni. És ha Széll csakugyan, mint sokszor állították, a kabinetalakítást csak azzal a szándékkal vállalta volna el, hogy csupán a békét állítsa helyre, úgy most már be kellett látnia, hogy ezzel missziója korántsem lehet befejezve, mert őt nem tekintik csupán a pillanatnyi helyzetembernek, hanem itt bent és külföldön is az ő személyében a belső béke biztosítékát látják, akinek jövődő működéséhez a legnagyobb remények fűződnek.

Az 1900. évi állami költségvetés. Mint félhivatalosan jelentik, az egyes minisztériumokban már javában dolgoznak az 1900. évi állami költségvetés előirányzatának összeállításán, úgy hogy e munkával alkalmasint még a nyári szünet előtt elkészülnek. Az előirányzat végleges megállapodását, mint rendszeren, most is ősszel fogja végezni a minisztertanács.

Megalakult bizottságok. A főrendiház bizottságai a mai napon újra megalakultak, megválasztván elnökeiket és jegyzőiket. A közjogi és törvénykezési bizottság elnöke lett: báró *Vay* Béla, jegyző: *Gáll* József, a pénzügyi bizottságban: elnök: *Samassa* József egri érsek, jegyző: báró *Rudnyánszky* József, helyettes jegyző: báró *Harkányi* Frigyes; a gazdasági bizottságban: elnök: gróf *Andrássy* Aladár, jegyző: báró *Bohus* Zsigmond; a naplóbiráló-bizottságban: elnök: *Hollán* Ernő, jegyző: *Lévay* Henrik; az igazoló bizottságban: elnök: *Daruváry* Alajos, jegyző: gróf *Zichy* Ágost.

Beszámoló. *Rátkey* László, a tolnamegyei pincehelyi kerület függetlenségi párti képviselője e hónap második felében tartja beszámolóját.

A kiegyezés a főrendiházban.

Budapest, július 6.

A főrendiház egyesített hármass bizottsága ma tárgyalta báró *Vay* Béla elnökelete alatt a kiegyezési törvényjavaslatot. Ott voltak az ülésen a kormány részéről *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Darányi* Iguác, *Hegedüs* Sándor és *Plósz* Sándor igazságügyminiszterek.

A vitát *Csillé* József előadó vezette be, aki tartalmas beszédben ismertette a törvényjavaslat alapelveit és ajánlotta elfogadását.

— Hisz ön mindig azt mondta, hogy szeret a mi közelünkben lenni, és most alig várja a pillanatot, hogy elosonjon.

Nem tudom, kit értett a mi alatt? Ránéztem erre az asszonyra, aki most is csak tréfálózott velem; erre a hideg szépségre, aki nem bírt hinni lelkem érzéseiben. Ránéztem és éreztem, hogy arcom lángol, szívem hevesebben dobog és lázam is mintha visszatért volna. Ki akartam mondani, ami ajkaimat perzelte. De ott volt Bergl ur és körülöttünk emberek sétáltak, vidáman, gondtalanul. Nem lehet itt igazat beszélni. Azért Berglné incselkedésre lehetőleg nyugodtan válaszoltam:

— Az akkor volt.

Bergl ur e feleletemet nem értette. De hát ő sokat nem értett. Annnyit tudott, hogy előtte semmi-féle elfogadható parti nem kínálkozott a Stein leánynak. En valójában soha sem mertem megkérni a leány kezét, még akkor sem, mikor szerelmet vallottam neki.

Berglné, észrevéve, hogy hallgatók, ismét megszólalt.

— Tudja mit — mondá a világ legtermészetesebb hangján — jövő szerdán zsúr van nálunk; jöjjön el. Majd meglátja, jól mulat. Hisz tud maga vig is lenni.

Ez az asszony vagy gnyolódik, vagy szántszándékkal gyötör. Mit akarhat? Miért hí meg magához? Kacérkodni akar-e tovább is, avagy annyira veszélytelennek gondol, hogy semmitől se tart? Eh, mit! Megpróbálom kivetkőzni szentimentalizmusomból. Dacos hangon feleltem:

— Ott leszek.

Aki már házassága után néhány hónapra zsúrokat ad és a szórakozásokat oly nagy mértékben hajhászsa, még se lehet olyan nagyon megelégedett. Berglné szenvedéseinek iskolája ily korán megkezdődött volna már? Meglátjuk.

A zsúrra elmegyek.

Gróf *Pálffy* István: Elfogadja a törvényjavaslatot, teszi ezt azért, minthogy az Magyarország és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt a közgazdasági és kereskedelmi viszonyokat ismét rendbe hozza s ezzel szemben hosszabb időre biztosítja a békés állapotot.

Gróf *Dessewffy* Aurél: Örömmel üdvözlöi és elfogadja a törvényjavaslatot. Utalva a 4. §-ra, felvilágosítást kér arra nézve, vajjon e törvényjavaslat minő helyzetbe hozza az államot az esetre, ha a kereskedelmi szerződések, főleg a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés 1903-ban lejár. Minő állapot áll be, ha Németország az osztrák-magyar monarchiával a szerződést újból meg nem köti. Utal arra, hogy Németország saját érdekeinek szem előtt tartásával halad a maga útján, amint azt mutatja az angol és belga szerződések felmondása és az Amerikával kötött szerződés, amely az Orosz- és Magyarország terményeinek rovására szolgáló kedvező pontokat tartalmaz. Ebben a bekövetkező esetben a román, szeb és bolgár államokkal osztrák-magyar kereskedelmi szerződésünk megkötésénél a magyar állam és érdekeinek megfelelő kikötések létesíthetők lesznek-e? s a jelen törvényjavaslat elfogadása esetében hogyan lesznek östermelő országunk vitális érdekei kielégíthetők?

Széll Kálmán miniszterelnök: A szónyegen levő törvényjavaslat betérjesztésénél a kormány nem a szeparáció, hanem a kölcsönös érdekelletétek igazságos és méltányos kiegyezésére törekedett; a szeparáció vámharcot vonhat maga után, mely nemcsak a magyar östermelésre s így annak vitális érdekeire, hanem az Ausztria ipari termékeire nézve is a legnagyobb veszéllyel jár s kétségtelenül vámháborura vezet, vagy annak veszélyét idézheti elő s hogy ebben az esetben hol áll meg az ezzel járó retorzióális szenvedély, azt előre meghatározni nem lehet. Épp ennek lehetetlenné tételére törekedett a kormány.

Kiemeli, hogy a vámközösség vagy a különválás helyességének elbírálása csak az összgazdasági érdekek szempontjából eszközölhető és nem egyes egyes parciális érdekek alapján. Elősorolja a vámközösség fenntartása melletti érveket s bővebben elemzi azokat a garanciákat, melyeket a törvényjavaslatok az ország gazdasági érdekeinek megóvása tekintetében ugy a jelenre, valamint a jövőre nézve tartalmaznak. Részletesen kifejti, mily gazdasági érdekek utalják Ausztriát és Magyarországot egymásra, hogyan egészítik ki ezek egymást kölcsönösen hosszabb időre az önálló vámtarifa megújításánál és a kereskedelmi viszonyokra nézve a külállamokkal kötött szerződéseknek a javaslat 4. §-ában kontemplált felmondásánál, megszüntetésénél és ezek határidejének a vám- és kereskedelmi szövetség iránti tárgyalások határidejével való összefüggésénél, melyek most az ország gazdasági érdekeinek nagyobb mérvű érvényesítését teszik lehetővé. Utal továbbá arra, hogy szerződés kölcsönös kompenzáció nélkül nem létesíthető s gróf *Dessewffy* kérdéseivel szemben kiemeli, hogy éppen az autonóm vámtarifa újból való megállapítása és a szerződések felmondása teszi majd lehetővé az új szerződéseknek a gazdasági érdekek kellő érvényesítését. Majd hangsúlyozza, hogy a vasuti tarifákra vonatkozó megállapodások, melyek az osztrák kormánytól történt megállapodások egyik pontját képezik, a magyar gabonakivitel olyan nemű megkötését, mint amelyet gróf *Dessewffy* említ, jövőre lehetetlenné teszik.

Báró *Vécey* József: Örömmel elfogadja a törvényjavaslatot s azt az országra nézve üdvösnék tartja.

Báró *Prónay* Dezső: Több mint 30 éve, hogy Magyarország Ausztriával közös vámterülettel bír, meg van győződve arról, hogy a közös vámterület mindig az egyik fél érdekére nézve nagyobb előnyrel jár és így a másik résznek alárendeltségére vezet. Fájdalom, eddig ez a gyengébb rész mi voltunk. Saját érdekeinknek megfelelőbbnek tartja a külön vámterületet, mert habár Magyarországnak utóbbi időben történt haladását a közgazdasági téren elismeri ugyan, mégis abban a meggyőződésben van, hogy a külön vámterület az ország érdekeinek jobban megfelel, s hogy Magyarországnak is be fog következni az az állapot, a melyben a nyers-terményeket az ország maga lesz képes elfogyasztani s miután ezt az állapotot csakis külön vámterülettel lehet elérni, a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Hegedüs Sándor: Az előtte felszólt *Prónay* báró beszédére reflektálva, kijelenti, hogy a közös vagy külön vámterület vagy tarifa manapság nem befolyásolják egyedül a kereskedelmi és ipar fejlődését. A kereskedelmi összeköttetések, a hitel, a vasutak fejlődése és a vasuti tarifák gyakorolják a legnagyobb befolyást egy ország kereskedelmi és

ipari fejlődésére, épp úgy, mint a mezőgazdaságra nézve is. S így ebből és politikai szempontokból kell a kérdést megvilágítani. Végül ama aggályainak ad kifejezést, hogy a külföldi államokkal a kereskedelmi szerződések megkötése nem fog a jövőben oly simán megtörténni, mint a múltban.

Báró Frónay Dezső rövid válasza után a törvényjavaslatot a bizottság általánosságban, majd részleteiben is elfogadta.

Az elnök ezután sorrend szerint tárgyalta a mai napirendre vonatkozó többi törvényjavaslatokat, amelyeket a bizottság szintén változatlanul elfogadott.

(A jelentés.)

A főrendiház hármask bizottsága a kiegyezési törvényjavaslatról a következő jelentést terjeszti a plénum elé:

Ama körülmény következtében, hogy az 1867. évi XII. törvény cikk 61. §-a értelmében a magyar állam és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt a vám- és kereskedelmi szövetség rajtuk kívül álló okokból megújítani nem sikerült, a kormányunk feladatán állt oly megoldási módot keresni, amely egyrészt az önálló vámterület jogállapotának kellő kidomborítása mellett, alkut és tágított magyarizációkat kizáró közjogi követelményeinknek megfelelő, másrészt Magyarországnak közgazdasági érdekeit van hivatva biztosítani.

A bizottság a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot teljesen megóva látja az ország jogait és örömmel fogadja a kormány javaslatát, mint oly művet, amely a monarchia két államában éveken át tartó s mindkét fél közgazdaságára oly káros befolyással bíró bizonytalan helyzetnek egyelőre véget vetve, Ausztriával a szabad és korlátlan forgalmat biztosítja.

Az a körülmény, hogy a törvényjavaslatban csak a fogyasztási adótárgyak után járó adóvizstérítések és a kiviteli jutalmakban való részesedés aránya nyer az eddigi állapottal szemben igazságos és helyes megoldást nem jelenti azt, hogy az eddigi helyzettel szemben szintén javulást jelentő és egyes hiányokat pótló intézkedésekre vonatkozó és a két kormány között létrejött megállapodások alapján teljességükben fenn nem tartatának a magyar gazdaságosságnak számára, ellenkezőleg az ilyesben megjelent magyar királyi miniszterelnök ur által tett kijelentés szerint a két állam kormányai által kötendő egyezmények alapján rendelteti uton, avagy közigazgatási intézkedésekkel lesznek életbe léptetendők: ezek az örlési forgalom megszüntetésére, a vasutak kezelésére s az államvasut díjszába után nyújtandó kölcsönös támogatás és egyenlő elbánásra az átviteli forgalomban, a konzulátusi ügyek iránti megállapodás, a külföldi szaktulajdonosok intézménye szervezésére a külföldi képviselők mellett; a kölcsönös áruforgalmi statisztika berendezésére, a tiroli gabonavárnak 1904-ben való megszüntetésére, a szabadalmi oltalomra, az árujegyek és minták iránti vonatkozó megállapodásokra az átforgalom szabályozására, a mesterséges borok forgalomba hozatalára és a mezőgazdasági termények hamisítására vonatkozó intézkedések, amelyek a kormány által visszavont vám- és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslatban bennfoglaltak, de mint a jelen törvényjavaslatba be nem illesztettek, abból kihagyattak, s külön egyezményekkel az ország javára biztosítottak.

A kormányunk és Ausztria kormánya közt létrejött megállapodás eredményeként beterjesztett javaslatokban foglalt engedmények különbözően csak a viszonyos biztosítása ellenértéke gyanánt nyújtatnak, mert a szabad, korlát nélküli forgalom csakis a kölcsönös jogos érdekek kellő méltánylása és figyelembe vétele mellett volt rendezhető.

A törvényjavaslat hatálya, időtartamának megállapítása 1907-ig, az úgy nálunk, mint Ausztriában felette nagy mértékben érezhetővé vált gazdasági nehézségek megszüntetése szempontjából felette kívánatos volt.

A külállamokkal kötött szerződések 1903-ban járván le, azok a törvényjavaslat 4. §-a szerint csak 1907-ig köthetők meg, mindazonáltal a törvényjavaslatban gondoskodás történik, hogy a szerződéses kötelezettségek keretén belül Magyarország, ha annak szükségét közgazdasági viszonyai követelik, egy maga is kívánhatja azok felmentését, miáltal kétségkívül érdekeink szem előtt tartásával járhatunk el ezen szerződések újabb megkötésénél. A törvényjavaslat azon intézkedése, amely szerint a külföldi államokkal új szerződések megkötését, illetőleg az ezek megkötése szempontjából megindítandó tárgyalásokat új autonóm vamtartatának kell megelőznie, lényegesen elősegítendő gazdasági érdekeink megvédését s a bizottság meglegedéssel konstatálja, hogy a kormány ez irányban is a beterjesztett törvényjavaslatával az ország gazdasági érdekeinek megóvása tekintetében a legnagyobb elővigyázatot tanusította.

A törvényjavaslatlaltal terjedő vett közgazdasági rendezés Ausztria által nyújtandó teljes viszonyosság támogatásán alapulván, a bizottság abban a meggyőződésben van, hogy a korlát nélküli szabad kereskedelmi forgalom zavartalan fenntartása Ausztria jól felfogott érdekein állván, általa beartatni fog, mint hogy annak megsértése, vagy be nem tartása, rögtön ha kell, rendelteti uton is ellenintézkedések megtételét vonja maga után; ezen szankció nemcsak a törvényjavaslatra, hanem az egyezményekre is fennáll. Miután a szövegen levő törvényjavaslat az 1867. XII. törvény cikk határozmányának megfelelő s az abban biztosított jogainkat minden irányban sértetlenül fenntartja és biztosítja s a monarchia másik államával való vám és kereskedelmi viszonyainban, az évek

során át nélkülözött állandóságra az első lépést megteszi s így a hozzá fűzött egyezményekkel együtt saját gazdasági életünk további fejlődését is elősegíti, a törvényjavaslat változatlan elfogadását a bizottság a nagyméltóságú főrendiháznak tisztelettel javasolja.

Budapest, 1899. évi július hó 6-án.
Gáll József s. k. Báró Vay Béla s. k.,
bizottsági jegyző. bizottsági elnök.

KÜLFÖLD.

Istenbéke Belgiumban. A szabályok visszakerültek a hüvelyükbe: elült a forrongás Belgiumban. Kinos a fegyverszünet, amelyet a klerikálisoknak a liberális, szocialista és keresztény-szocialista ellenzékkel kötniök kellett. Békét kötöttek, ámde a békeokiratban aláírták a maguk halálos ítéletét. A sérelmes törvényjavaslat, amely a törvényhozást a nép egy töredékének egyedárujává tette volna, soha sem került többé tárgyalásra. Ámde a jövő évben megindulnak a képviseléválasztások, amelyek bizonyára meg fogják mutatni, hogy Belgium népének többsége csöppet sem klerikális hajlandósága. Ezt az ugynevezett politikai hitvallást eléggé kitapasztalták és senki sem vágyakozik többé utána.

Brüsszel, július 6.

A kormánynak a tegnapi képviselöházi ülésen tett nyilatkozata következtében minden mozgalom elült. A lapok hangja már sokkal kevésbé éles.

A *Patriote* azok ellen a liberálisok ellen fordul, akik, úgy látszik, a szocialistákba akarnak kapaszkodni és óvja őket azoktól a borzasztó családoktól, amelyek rájuk várnak, ha a legközelebbi törvényhozási választások alkalmával a szocialistákkal szövetekezve akarják tervüket végrehajtani.

A *Journal de Bruxelles* ezt írja: A kamara kisebbsége, amely, úgy látszott, kiméletlen és brutális engesztelhetetlenséget akart a kormánnyal és a jobboldallal szembeállítani, visszatért a nyugalomhoz. Ez az eredmény a kormány szilárdságának köszönhető, amely a községi hatóságok segítségével a fenyegetett rendet megvédelmezte, továbbá a kormány politikai belátásának, amely a békülés útjára vitte és végre a kamara jobboldala méltó magartásának, amely a parlamentáris kormányforma reputációját és tekintélyét megmentette.

Brüsszel, július 6.

A munkáspárt igazgatótanácsa erősen készszül a választásokra, mert politikai körökben azt beszélnek, hogy a képviselöház felosztása kikerülhetetlen. Az ellenzéki pártok gyűlést fognak tartani, hogy megállapítsák egységes és közös programjukat.

A képviselöház ma megválasztotta a választási reformjavaslat tárgyalására hivatott bizottságot. A tagok közül tizen klerikálisak, ketten szabadelvűek és három szocialisták.

A román országgyűlés berekesztése.

Az a királyi üzenet, amelylyel a kamarákat berekesztették, konstatálja, hogy a rendkívüli ülés csak nagyon termékeny volt. A törvényhozás tagjai azáltal, hogy a kormányt támogatták, hozzájárultak a rossz aratás által előidézett nehézségek elhárításához, amennyiben a földmivel osztály helyzetének javítására szükséges hiteleket megadták, a nélkül, hogy az állam érdekeit károsították volna. A szeszadó emelése növelni fogja az állam bevételeit és összhangba hozza a nép folytonosan emelkedő fejlődésének szükségleteivel. A törvényhozók magatartásuk által megkönnyítették az állami pénzügyek kedvező állására és az ország hitele érdekében szükséges rendszabályok kivételét. A király végül a parlamentnek saját nevében és az ország nevében kifejezi köszönetét.

Dreyfus.

Budapest, július 6.

Dreyfus visszatért, a vizontlátás sok meghatározó részlete foglalkoztatja még mindig Franciaország közvéleményét s miközben mohón lesik a szerencsétlen rab nyilatkozatait, egészen háttérbe szorul a politika: a *Waldeck-Rousseau* kormány helyzete és a parlament váraiban berekesztése.

Pedig még az utolsó képviselöházi ülésen is kemény harcra készültek a nacionalisták a gyűlött kormány ellen. Marcel Habert, Déroulède barátja szenvedélyes szavakban gyökeres adóreformot követelt a kormánnytól. Egészen váratlanul Camille Pelletan, aki még neheztel a kabinetre, mert ambícióját nem elégítették ki, egyetlen szatírával felelt a népköztársaság hívének.

— Biztosíthatom Marcell Habert urat, szólt Pelletan, hogy a hadseregekkel való séta, akiket felszólított, hogy az Elyséebe masírozzanak a köztársasági elnök kiűzése végett, nem a legalkalmasabb eszköz arra, hogy siettesse a reformkérdések békés megoldását.

Egyébként szerencse, hogy idejekorán hazaküldték a parlamentet, mert újabb botrányok támadtak volna, még pedig a *monakói fejedelemnek* Dreyfusnéhez intézett levele miatt. A nacionalisták interpellálni akartak Delcassénál a levél miatt, amely sok revízió-barát lap nézete szerint is tapintatlan és sérti Franciaországot.

Páris, július 6.

Havet tanár, a Dreyfus-család bizalmas barátja, ma a *Sicéle* c. lapban sokat helyreigazított abból, amit az utóbbi napokban a lapok Dreyfusról írtak. Elmondja, hogy Dreyfus egyáltalában *nincsen megtörve*, az sem igaz, hogy majdnem elfelejtette a beszédet. Ő maga vezeti a társalgást és arra kéri környezetét, hogy ne érzékenyítsék el. Főképp aztán a kérdezősködött, hogy mi okból követte el Henry a hamisítást?

Tegnap egész nap dolgozott és ma a fáradság semmi nyomát sem látja rajta. Most az akták tanulmányozásával foglalkozik. Bizonyos, hogy erősen megállja a helyét, amikor majd a borzalmas váddal vádolják. Sőt a hadbírótság előtt valószínűleg *vádloként* fog szerepelhetni.

Haja megöszült — folytatja Havet, — teste megsoványodott. Az Ördögzigeten ismételt nap-szurást kapott. A láz aláasta egészségét. Éppen láz gyötörte 1896-ban, amidőn az akkori gyarmatügyi miniszter a hírlapoktól való félelmében láncra vetette. Dreyfus akkor sejtette, hogy halálát kívánják, azért elhatározta, hogy élni fog. Minden ízében föllázadt a gyalázatos bánásmód ellen s ez növelte erejét. A régi vádlók tehát *Lebon* miniszternek köszönik, hogy Dreyfust maguk előtt láthatják, aki ugyan rokkantnak hat, de épen megőrizte elméjét. Dreyfus — folytatja a tanár — erős és büszke férfi, aki nemsokára újra francia katonákat fog vezényelni.

(Dreyfus naplója.)

Rennes, július 6.

Dreyfust tegnap az apósa, az anyósa, *Havet* tanár, fivére, Mathieu Dreyfus és a sógoroné látogatta meg. Mindegyikük egy-egy fél óra hosszat maradt. Azután a feleségét bocsátották be hozzá, akinek engedelme volt arra, hogy teljes óráig lehessen férjével. A rendőrség elzáratta a katonai fogházhoz vezető utcákat a kíváncsiak elől, mert a közönség tokladása már türehtelen volt. Dreyfus felesége és rokonai zárt kocsin teszik meg a *Godard*-nyaralótól a fogházig vivő kis utat. A helyőrség parancsnoka rendelte, hogy Dreyfust minden nap más-más időben látogassák a rokonai, hogy így a közönség csoportosulásának elejét vegyék.

Demange és *Labori* elutazott Rennesből, de a jövő héten mindketten visszatérnek. Azalatt Dreyfus az akták tanulmányozza és írásba foglalja észrevételeit.

A látogatók beszélnek, hogy Dreyfus nagyon nyugodtan viselkedik, örével egyáltalán nem áll szóba. A fogház igazgatósága szigorúan megtiltotta azoknak, akik bejárnak Dreyfushoz, hogy újságírókkal közöljék a hallottakat.

Az *Illustration* rajzolójának sikerült meglesnie Dreyfust, a mint a fogház udvarán sétált. A festő a szemben levő ház ablakából *lefényképezte Dreyfust*.

A *Temps* munkatársa a következőképpen adja elő, hogy miképpen bántak Dreyfusszal az Ördög-szigeten.

A bánásmód a szerint változott, a mint a revízió ügye jobbra fordult, vagy rosszul állott Párisban. Valahányszor újabb akadályok késleltették a revíziót, mindannyiszor szigorították a fogságát. Legutóljára akkor bántak kiméletlenül Dreyfusszal, a mikor a képviselöházban a revízióról szóló törvény módosítását tárgyalta. Abban az időben Dreyfus elvesztette utolsó reményét is, hogy valaha kiszabadul. Heteken át le volt verve, de mielőtt egyhittették fogságát, sejtette, hogy még nincs veszte az ügye.

Az ellátása nyomoruságos volt mindig. Hogyha a revízió újabb akadályokba ütközött, megvonták tőle a konzerveket és tejet sem adtak neki, olyan ételt kapott, mint a legnagyobb gonosztevők. Fogságának szigorításával járt az is, hogy leveleit nem küldték el s a családiától érkezett leve-

leket nem adták át neki. Ez néha hónapokig is így volt. A családja most reklamál egy levelet, amelyet Dreyfus Demangenak irt.

Dreyfus állandóan naplót vezetett, amelyben minden nap leírta szenvedéseit és benyomásait. Ezt a naplót még az Ördög-szigeten elkobozták. (nvt.)

Rennes, július 6.

Dreyfusét, a mikor Godard asszony házából távozott, vagy száz kíváncsi ember vette körül és majdnem elzárta előle az utat. Rendőrök segítették ki. Hir szerint, legközelebb revizionista banket lesz Rennesben, amelyet alighanem az antirevizionisták bankettje fog követni.

Brest, július 6.

A Szaz hadihajó az Ördög-szigetről jövet annyira megrongálódott, hogy hadi célokra használhatatlanná vált. Ennek következtében a tengerészeti vezérkar kitörölte az aktív hadihajók sorából.

Páris, június 6.

A Figaro azt írja, hogy Galiffet tábornok hadügyminiszter, minthogy a tartalékban van és ezért csak háboru esetén vezényelhet csapatot, a július 14-iki szemlén sem veheti át a vezényletet, hanem a szemlélt Loubet elnök karzati páholyából fogja nézni. A nevezett lap szerint július 14-én Zurlinden tábornok fogja a csapatokat vezényelni.

Páris, július 6.

Híre jár, hogy Faure-Biguet tábornokot ki fogják nevezni Páris katonai kormányzójává Zurlinden helyébe, aki egy hadtest parancsnokságát veszi át.

Spanyolország válsága.

Budapest, július 6.

A köztársaságot életik Spanyolországban. Ez nem újsg a pirenéi félszigeten: a spanyolok meg is próbálkoztak már egyszer a köztársasággal, de nem sokra mentek vele. Castelar, a nemrég elhunyt író, politikus, köztársasági pártvezér és ex-elnök keserű tapasztalatokon okulva, az az utóbbi években kijelentette, hogy Spanyolországban nem való a republikánus államforma. Nem ezekkel a szókkal mondotta, hanem lovagias spanyol frázisokba burkolva: azt mondta, hogy míg asszony tartja kezeiben az ország gyepőit, nem fáradozik a köztársasági propagandával. Párthivei a holt vezér koporsója felett másképp gondolkodnak. A köztársaság érdekében kezdett izgatást újra folytatják. Őket nem kóti Castelar szava. Lesz-e eredménye mozgalmuknak?

A válasz azért nehéz, mert Spanyolországból hivatalos táviratokon kívül semmi hírt sem kapunk. A cenzura úgy dolgozik a pirenéi félszigeten, akár Arbuez Péter idején. Egy pár londoni és párisi lap kap galambpostával vagy úgyesen összeállított chifrekkal irt táviratot a helyzetről. Ezeket alább közöljük. Belőlük kitetszik, hogy már dolgozik a puskapor és golyó Spanyolországban is, hogy a forradalmi párt, legyen az karlista vagy köztársasági, e pereben mindegy, löfegvényeket hozat. A hivatalos jelentés ugyan azt mondja, hogy Spanyolországban minden csöndes. De az ilyen csönd után törnek ki a viharok.

Páris, július 6.

Rensből (Spanyolország) az a hír érkezik, hogy ott nagy zavargások voltak. A tömeg megtámadta a papok kolostorát és a vámhivatalokat ezzel a kiáltással:

— Éljen a köztársaság!

Egy lovasist megölt egy koresmárost. Alicanban szintén nagy zavar volt. A zavargók agyonlőtték egy vámhivatalnoknak a feleségét.

London, július 6.

Madridból táviratozzák, hogy a bajonai spanyol főkonzal jelentette a kormánynak, hogy Bajonban kikötött egy hajó, melyről több ezer ismétlődő puskát szállítottak partra.

Madrid, július 6.

A minisztertanács a költségvetés realizálható csökkentéseivel foglalkozott és elhatározta, hogy a tengerészeti miniszterium költségvetéséből egy millió és a pénzügyminiszterium költségvetéséből körülbelül másfél millió peketát töröl.

Madrid, július 6.

(Hivatalos.) Barcelóna kivételével, ahol a rendőrség néhány csoportosulást szétoszlatozott, az egész félszigeten nyugalom van.

Madrid, július 6.

Mind nyilvánvalóbbá lesz, hogy a karlisták nagy szerepet játszanak a forrongásban. A pirenéi hegyek közt levő Verében a határon átcsempészett és feuszerekkel tele ládákat foglaltak le.

A karlisták mozgalmát a biarritzai fürdőből Carvalho márkai vezeti, fegyver és lőszer nagy mennyiségben van Don Carlos néhány hívenél, a franciaspanyol határon. A pretendens jelentékeny pénzüsségek fölött is rendelkezik. Valószínűnek tartják, hogy angol bankároktól kapott pénzt.

A karlisták pénzalapja harminc millió frank.

Barcelona, július 6.

Tegnap este a zavargások megújultak. Egy csoport fiatal ember a boltokat kövekkal dobálta. A csendőrség közbelépett. A tüntetők néhányan revolverrel löttek a csendőrségre, mire a csendőrök visszalöttek. Három csendőr és néhány tüntető megsebesült. Tizennyolc letartóztatás történt. Egy ház lépcsőjén felrobbant egy petárda. Híre jár, hogy ma kihirdetik az ostromállapotot.

Madrid, július 6.

A minisztertanácsban Sívella miniszterelnök kijelentette, hogy a legutóbbi napokban történt zavargások jelentéktelenek és felolvasott egy barcelonai táviratot, mely szerint ott a nyugalom helyreállott. A tegnapi verekedések alkalmával a munkások a csendőrök pártjára állottak a zavargókkal szemben.

Merénylet Milán király ellen.

Budapest, július 6.

Belgrádban, a honnan tegnap világgá kürtölték a bolgár fejedelem elűzetésének már szétpattant híré, ma merényletet követtek el Milán exkirály, a szerb hadsereg főparancsnoka ellen. A sors kegyéből, amely annyiszor vallaira kapta a nyughatatlan verű fejedelmet, az életének szánt golyó cél tésztett és csak hűséges szárnysegédjét sebezte meg, de a Balkán csöndjébe belesüvítő lövés mégis fel fogja rázni az örök békén bölcseledő hatalmakat boldog nyugalmukból. Szerbiában már rég forrong valami és a hatalomból kiűzött radikálisok és lapjaki nyíltan izgatnak az Obrenovics-dinasztia ellen hallatlan sértéseket szórva különösen Milánra, aki visszatérése óta a maga pártjára hódította a hadsereget. Nagyon valószínű tehát, hogy a radikálisok egy rajongó embere a merénylő, aki Milán által vezetett „sváb politika“-tól féltette hazáját, de nincs kizárva, hogy Natália királyné egyik hive áhitozott a exkirály életére, mert Szerbia közvéleménye még folyvást a szép és büszke királyné felé fordul rokonszenvével, aki ott az orosz párt törekvéseit dédelgette.

A merénylet hírére természetesen nagyon sokan keresték föl a szerencsésen megmenekült ex-királyt és a fejedelmet, de ezek a gratulációk Európa higgadt politikai közvéleményét meg nem téveszthetik.

A radikálisok és a dinasztia hívei még nem viték meg utolsó csatájukat és diplomáciának résen kell lennie, hogy ez a harc készülétként ne találja. Ma még loyallistát tapasztalunk a szerb vezető köröktől monarkiánk iránt, amely legutóbb is Törökország előtt nagy hatalmi állásának és tekintélyének egész súlyával képviselte Szerbia érdekeit, hiszszük, hogy a mai merénylet sem fog sok új hivat szerezni az utóbbi időben megint lábrakapott pánszláv törekvéseknek.

A merényletről a következő híreket kaptuk:

Zimony, július 6.

Ma este hét órakor Belgrádban egy ismeretlen fiatal ember merényletet követett el Milán király ellen. A merénylő egymásután négyszer rálőtt a királyra. Milán sértetlenül maradt, a hadsége megsebesült. A merénylőt elfogták és letartóztatták.

Belgrád, július 6.

Milán király ma délután hadseregével, Lukics Miklós őrnagygal nyitott kocsin hajtattott át a Mihály-herceg-utcán. Az utcán csupán néhány járó-kelő volt, amikor egy épületmélyedés alul kiugrott egy fiatal ember és egyenesen a király kocsija felé szaladt. Milán a hadseregével beszélgetett és ezért nem vette észre a merénylőt. Az erősen exaltált alak ruhája alól egy kis papir-göngyölkét rántott elő, a papírt hirtelen leszakította és revolverét a király felé irányította. Nem is célzott, elsütötte a revolvert. Az első lö-

vés után Lukics őrnagy önkéntelenül maga elé emelte a kezét és egy golyó erősen meg is sebesítette két ujját és a csuklóját. A merénylő négyszer egymásután lött, a király sértetlen maradt, csupán az egyik golyó surolta könnyen.

A lövések zajára pár pillanat alatt benépesült a Mihály herceg-utca és a tömeg rögtön észrevette a merénylőt, aki minden erejét összeszedve, futni kezdett. Nem soká szaladt, tömerek üldözői gyorsan elfogták. A földühödött tömeg meg akarta linchelni, amikor néhány rendőr odafétközött és hatalmába kerítette a merénylőt.

Belgrád, július 6.

A rendőrségnél a merénylő nem akar vallomást tenni. Huszonhét-huszonnyolc éves fiatal embernek látszik. Eddig még nem állapították meg a kiletét.

Belgrád, július 6.

A merénylet híre pár perc alatt befutotta egész Belgrádot. Mindenki a Mihály herceg-utca felé sietett, az utcán csakhamar óriási tömeg gyülekezett össze.

Milán király megsebesült hadsegédével együtt visszatért a palotába, ahol alig egy negyed óra múlva már megjelentek a tisztelgők, akik szerencés megmenekülése alkalmából üdvözölték. A tisztelgők között volt a diplomáciai kar, a miniszterek és más személyiségek.

A Mihály herceg-utcaiban már tömerek nép állt, amikor a merénylet után néhány perccel Sándor király hajtattott át az utcán. A tömeg Sándor királyt viharos ovációkban részesítette.

Zimony, július 6.

Mikor Milán király este negyed 7 órakor Lukics hadsegéd kíséretében udvari fogaton a várból a királyi palotába visszakocsizott, egy ember revolver-merényletet követett el a király ellen. A merénylet a Mihály-utca sarkán, Barlovac nagykereskedő üzlete előtt, a város egyik legélénkebb pontján történt. A merénylő, erős testalkatú ember, négyszer rálőtt a királyra, de nem találta el. Lukics hadsegéd, aki rávetette magát a merénylőre, hogy kiragadja kezéből a revolvert, balkezén könnyen megsérült. A merénylő állítólag egy elbocsátott tüzöltő, a ki lakatos mesterséget tanult. Személyazonossága meg nincs megállapítva. A merénylet után Milán király azt parancsolta Lukics hadsegédnek, hogy az udvari kocsin térjen vissza a palotába: a király maga bement Barlovac üzletébe és megvárta, míg egy bérkocsit hoztak. Időközben óriási néptömeg, köztük sok tiszt és hivatalnok, gyűlt össze a merénylet színhelyén; a tömeg viharos ovációkban részesítette Milánt.

Mikor Milán király beszállt a bérkocsiba, megemelte sapkáját és hangosan mondta:

— Sértetlen vagyok, isten megoltalmazott.

Azután egy magasabbrangu tiszt kíséretében a palotába hajtattott. A merénylő el akart menekülni és egy lejtős utcán át lerohant a Száva-hoz. Egy csendőr üldözőbe vette, rálőtt s nyakán könnyen megsebesítette. Ez eldobta revolverét és kalapját és belevette magát a folyóba, de hajósebberek kihúzták és átadták a csendőröknek, akik megkötözték és bérkocsin a rendőrfőnökséghez vitték.

Belgrádban a merénylet nagy izgatottságot keltett; már most megállapíthatónak látszik, hogy nem politikai merénylet forog fenn. A rendőrfőnök azonnal a királyi palotába hajtattott, hol Milán királynál tisztelgett, azután a rendőrség épületébe tért vissza, ahol ki fogja hallgatni a merénylőt. Sándor király a merénylet idejében a Száva-fürdőben volt, visszatértkor a lakosság zajos és rokonszenves tüntetésekben részesítette.

Belgrád, július 6.

Az utcán csöndesség van. Éjjelig nagy tömeg várakozott a rendőrség épülete előtt. Azt várták, hogy talán valami hír kiszivárog a merénylőről. Eddig semmi biztosat sem tudnak róla. Természetesen már találkoztak, akik a merénylőt ismerni vélik és különféle történeteket építenek a vélekedésekre. Az egész városban roppant izgatott a hangulat. Lärmás csoportok vitatják heves beszéddel a nap szenzációját.

Ez a merénylet nem az első, amelyet Milán ellen elkövettek. Még uralkodó volt, amikor Markovics

Jefrem egy andinasztikus érzelmei kivégzett főhadnagy özvegye rálőtt a belgrádi székesegyházban. Milán akkor meg is sebesült, de a sebet hamar kiheverte.

HIREK.

Budapest, július 6.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szíves tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználását akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben ohaajt lenni kedves közönségével.

— **Vézi József**, a Budapesti Napló főszerkesztője ma több heti szabadságra elutazott a fővárosból.

— **József főherceg Budapesten.** József főherceg ma délután 1 óra 10 perckor Bolla altábornagy, Libits jószágigazgató, Bodnár alezredes, Braun őrnagy és báró Vécsy kapitány, segédisztis kíséretében Budapestre érkezett, s félórai pihenő után ismét tovább utazott Bicske felé. A főherceg ma reggel nyolc órakor utazott el Kis-Jenőről, vele ment kíséretén kívül Libits Adolf királyi tanácsos, a főhercegi uradalmak jószágigazgatója is. A főherceg kíséretével Kétegyháziúgy különvonaton ment, ott átszállott a gyorsvonatra s azon folytatta útját Budapestre.

— **Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.** Frigyes főherceg, mint nagy-kanizsai tudósítónk táviratozza, tegnap délután Nagy-Kanizsára érkezett. A főherceget az ünnepiesen díszített város lakossága nagy lelkesedéssel fogadta.

— **Risztics nagybeteg.** Belgrádból táviratozzák a Neues Wiener Tagblattnak, hogy Risztics szélhűdés érte. A volt régens a baloldali megfelnült, szív működése nagyon gyöngye s azért orvosai már nem biznak felgyógyulásában.

— **Egy hercegi pár balesete.** Kellemtelen utazása volt ma Thurn-Taxis Albert hercegnek és feleségének, aki tudvalevőleg József főherceg leánya. A hercegi pár Fürthből Prágába utazott és Beraun állomásnál kiskilott az a szalonkocsi, amelyben ők voltak. Szerencsére nem történt semmi bajuk és egy másik kocsin zavartalanul folytatták az utat Prága felé. Hir szerint az utasok közül hárman megsebesültek.

— **Francia lap Lukács Béláról.** A Párisban megjelenő Revue Diplomatique legutolsó számában Lukács Bélának, a jövő esztendői világkiállítás magyar kormánybiztosának szenteli első cikkét. A cikket Auguste Meulemans, a főszerkesztő írta. Alaposan ismerteti a volt kereskedelemügyi miniszter pályafutását, politikai és irodalmi működését, majd lelkes elismeréssel adozik annak a működésnek, amelyet Lukács Béla Párisban a magyar kiállítás érdekében kifejt.

— **Bismarok szobra.** A vaskancellár szobrát 1901. április első napján fogják leleplezni a birodalomgyűlés palotája előtt. A szoborbizottság már megállapította az ünnep programját. Reinhold Begas egyelőre csakis ezen a művén dolgozik, hogy a szobor a kitűzött időre elkészüljön.

— **Gróf Moltke válópöre.** A berlini országos törvényszék legközelebb fogja tárgyalni gróf Moltke bécsi katonai attasé válópörét, amely olyan sok port vert föl az osztrák és a német fővárosban. Maga Vilmos császár is beleavatkozott a házastársak pörébe és meg akarta akadályozni a válást, de fardozása sikertelen volt, gróf Moltke mégis beadta a keresetet felesége, Heyden Natália ellen. A válás okairól a legkülönbözőbb verzók keringenek Berlinben.

— **Felségsértő röpiratok.** A belügyminiszter a szerb diplomácia közbenjárására két német röpiratot kitiltott az ország területéről. Az egyik röpirat címe: Das Ende der Dinastie Obrenovics, a másiké: Die Repetition in Serbien, der serbischen Jugend aevídmel.

— **A hesszeni lányok öröme.** Nagy öröme érte a hesszeni lányokat. Hesszen német nagyhercegség alsóháza ugyanis tegnapelőtt fogadta el az agglégények megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot, tizenyolc szóval tizenhat ellen. (A tizenhat képviselő, aki nem-mel szavazott, alighanem jómaga is agglégény.) A törvényjavaslat szerint mindazok a nagykorú polgárok, a kiknek nincs feleségük, huszonöt percenttel több adót kötelesek fizetni, mint nős polgártársaik. A hesszeni honatyák, akik ilyen módon sok leánynak szereznek férjjet, valóban megfelelnek az atyai szeretet hivatásának, de kérdés marad mégis, hogy vajon igazságos és célrányos-e ez a törvény minden tekintetben. Elvégre akárhány szegényebb sorsu férfiú azért nem nősül, mert nem teheti ki családját az anyagi küzdelmek bizonytalanságának. Már most választhat: szabad tetszése szerint mehet tönkre vagy a házasságban, vagy mint agglégény az aránytalanul fokozott adó következtében. Annyi bizonyos, hogy a hesszeni házaspárok mézesheiteinek lélektanában egy új momentum fog szerepelni.

— Istenem, — mondják majd a fiatal férfiek, amikor a rohogó vonaton először ölelik meg feleségüket, — olyan boldog vagyok...

— Huszonöt percenttel kevesebb adót fizetek ezentul!

.... Mert hát a hesszeni törvény szerint huszonötöt érdemel, aki meg nem nősül.

— **Országos tanszermuzeum és paedagogiai könyvtár.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter figyelmét nem kerülte el, hogy egy a tanszermuzeum, mint az ezzel kapcsolatos paedagogiai könyvtár rossz elhelyezésénél fogva fenállása óta teljesen hasznavehetetlen állapotban van. Megbizta dr. Neményi Imre tanfelügyelőt, hogy a Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága és a Magyar Tanítók Kaszinója vezető férfiival a tanszermuzeum és a könyvtár elhelyezése és kezelése dolgában tárgyalásokat folytasson. Tegnap ültek össze a minisztérium tanácskozó termében a két egyesület küldöttei. Az országos bizottság képviselőiben: Somlyay József alelnök, Péterfy Sándor királyi tanácsos és Józsa Mihály segédintanfelügyelő, a tanítók kaszinója képviselőiben: dr. Verédy Károly elnök, Ember Károly képzőintézeti tanár és Agotai Béla igazgató-tanító jelentek meg.

A dr. Neményi Imre javaslatára egyértelműleg elfogadott főbb irányelvek a könyvtár és a tanszermuzeum elhelyezését és kezelését illetően a következők:

1. A könyvtárt és tanszermuzeumot egy 7. esetleg több tagú bizottság vezeti és felügyeli; a bizottságba a magyarországi tanítók országos bizottsága és a Magyar Tanítók Kaszinója 3-3, esetleg több tagot küld, a közoktatásügyi miniszter pedig egy elnököt.

2. A könyvtár és tanszermuzeum továbbra is az állam tulajdona marad, de mint ilyen, felelősség terhe mellett a Magyar Tanítók Kaszinója kezelésére bízatik, amely testület köteles lesz államegység ellenében a tanszer és könyvek kifosztásait és céljuknak megfelelő elhelyezése mellett olyan helyiséget is rendelkezésre bocsátani, amelyben a könyvtárt használnók esetleg dolgozhatnak is.

3. Amikor a Tanítók háza akármilyen alpból fölépül, egy a tanszermuzeum, mint a könyvtár ott, a tanítószög e központi közös otthonában lesz elhelyezendő, de mint az állam tulajdona.

4. A küldöttök ezirányponctól alapján tárgyalás alá veszik egyesületeikben az ügyet, s mintán mindkét egyesület határozott, a bizottság hozzálat a megfelelő szabályrendelet, s más szűkségesnek mutatózó intézkedés kidolgozásához.

— **Ehunyt képviselő.** Rövid egy hét alatt már a harmadik halottja van ma a képviselőháznak. Gróf Horváth-Tholdy Lajos, a szászsebesi kerület képviselője ma hosszas betegeskedés után ádamosi birtokán meghalt hatvanöt éves korában. Az elhunyt képviselő 1834-ben született Kolozsvárott. 1845-ben a bécsi Theresianumba lépett, 1848-ban pedig a bécsújhegyi akadémiába. 1851-ben egy vértesezrednél s azután különféle fegyvernemeknél szolgált. 1857-ben kamarási méltósággot nyert. 1858-ban atyját, aki altábornagy lett, grófi rangra emelték s a leányágról, a Tholdy-ágból származván, a Tholdy nevet is fölvette. 1859-ben századosi rangjal résztvevett a visszavonult erdélyi birtokára gazdálkodni. 1869-ben, mint honvédhuszárszázados résztvevett a honvédhuszarak szervezésében, 1872-ben Hunyadmegye tiszteletbeli főjegyzője, 1883-ban a berecsi-i, 1885-ben a szászsebesi, 1887-ben a szászvárosi, majd ismét a szászsebesi kerület képviselője lett. Tagja volt a függő államadósokokat ellenőrző bizottságnak.

— **Pisztoly-párbaj.** Székely-Udvarhelyről jelentti tudósítónk, hogy tegnapelőtt gróf Haller János főispán és gróf László főjegyző között pisztoly-párbaj volt. A felek harminc lépés távolságban álltak föl, a főjegyző pisztolya esütörtököt mondott, gróf Haller pedig nem talált.

— **Radó Kálmán temetése.** Szentmártoni Radó Kálmán temetése ma délután 4 órakor ment végbe Répcelakon a közélet sok közönségének és Vasvármegye előkelőségének impozáns részvételével. A szabadelvüpartnak és Vasvármegyeének koszoruját Reiszig főispán tette le a koporsóra, Szombathely város koszoruját Éhen polgármester nagy küldöttség élén hozta el. A felsőőr-i választókerület koszoruját a Dezse Gyula kir. tanácsos által vezetett 100 tagú küldöttség tette a ravatalra. A vasvármegyei gazdasági egyesület nevében Ernuszt Kelemen főrendiházi tag hozott koszort. A temetési szertartást — táviratozza levelezőnk — Gyurász Ferenc püspök végezte, ki megható gyászbeszédet és imát mondott s a kastély udvarán megáldotta a halottat. Azután megindult a halottas menet, élén 60 evangolikus lelkészrel s Gyurász és Zelenka püspökökkel. A családi sírboltból Kund Samu esperes meghatóan bucsuztatta el a halottat. A temetésen a kormánytag Gromon Dezső és Sella Ignác államtitkárok képviselték. A képviselőház részéről jelen voltak: Szájbély, Mikszáth, Szemere Attila, Vörös László, Rosenberg, Chernel és Förster képviselők. Ott voltak még: gróf Cziráky Béla, gróf Erdődy Gyula, a csornai premontrei rend négytagú küldöttsége, Horváth István szombathelyi prépost és az egész környékbeli katolikus klerus, a Windischgrätz huszárezred tisztikarának 12 tagú küldöttsége, a Szombathelyen állomásozó gyalogzászlóalj tisztí küldöttsége, a győr-sopron-ebenfurti vasút, a Rábaszabályozási társulat, Győr város küldöttsége stb. stb. Rendkívül megható volt az elhunyt képviselő barátainak nagyszerű koszoruja, melynek szalgájára ez volt írva:

A te társaságod sirat: Mikszáth Kálmán, Farhas László, Kabos Ferenc, Öryk Kálmán, Papp Géza, Lulács Béla, Purgly Sándor, Rudnyánszky Béla, Vörös László, Szinyey-Merse Pal, Szily Pongrác, Rosenberg Gyula, Molnár Béla, Egyedy Arthur, Szemere Attila, Bakonyi Géza, Szemere György, Münnich Aurél, Tegledy József, Reviczky Konrád, Fest Lajos.

A győr-sopron-ebenfurti vasút alisztfjei díszben vonultak ki és fákyát tartva állottak sorfalat. A ravatal mellett Vasvármegyeének díszbe öltözött 12 huszária állott őrt kivont karddal s ők kísérték kétoldalt a halottaskocsit. A család után lépdelt Vasvármegye tisztikara, élén Reiszig főispánai és Károlyi alispánai. Sopronmegyét Simon Ödön főispán és Laán Endre alispán, Sopron várost Gebhardt polgármester, Veszprémmegyét Fenyvessy főispán képviselték.

— **Az agyarkodó Bécs.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy az osztrák iparosok társulatában nagy mozgalom indult meg a császári és királyi közös haditengerészet vezetőségének egy megrendelése miatt, amelyet az osztrák iparosok magukra nézve sérelmesnek tartanak. A haditengerészet vezetősége ugyanis hat lokomotív-kazánt rendelt az új torpedónaszádok- és hadihajókhoz a Magyar Államvasutak Gépgyáránál. Az iparosok bécsi társulata ez ellen beadványt intézett az osztrák kereskedelmi minisztériumhoz és tiltakozott az osztrák ipar mellőzése miatt; egyuttal azt kérte a kereskedelmi miniszteről, hogy ezt a megrendelést vonja vissza. A kérévényben az iparosok orvoslást követelnek a kormánytól s hangsúlyozzák, hogy minden ok nélkül részesítették előnyben a Magyar Államvasutak Gépgyárát az osztrák gyárak hátrányára akként, hogy az egész megrendelést a magyar gyárnak juttatták. Hogy győri, de hogy győtri a méreg a bécsieket. Egy új kórházat kell majd a számukra építeni.

— **Az uj-szónyi kardaffér.** Az uj-szónyi kardaffér már foglalkoztatja a komáromi katonai hatóságot. Az afférről báró Fiáth Pál főispán táviratlag tett jelentést a közös hadügyminisztériumnak, amely azonnal elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálat vezetőségével a hadügyminiszter a komáromi hadbíróóságot bízta meg.

— **A vérző kép.** Nowosiolka galiciaili helységben titokzatos históriát adnak szájról-szájra az emberek egy vérző képről. Egy Kulczycki nevű embernek már évek óta van egy képe Erzsébet királynéről. A kép ott függ a szobájában rámban üveg alatt. Hát ennek a képnek a belsejéből nemrégiben egyszer csak vér folyt ki, aminek a híre csakhamar elterjedt és a legkülönbözőbb magyarázatokra adott alkalmat a nép között. Ennek következtében Suchiewicz, a krasowi görögkeleti prépost, több megbízható emberrel elment Kulczyckinek a lakására. A prépost maga bontogatta szét a rámbot és konstátálta, hogy a képnek egy része vértől van áztatva. A képet megtisztították és újra beillesztették a rámbájába. De amikor egy kis idő múlva a prépost megérintette újra a képet, a rámból újra csak előszivárgott a vér. A prépost most már magával vitte a képet és a támlomban helyezte el. A nép pedig csudákat beszél a vérző képről.

— Így bálnak a szegény emberrel minálunk. Ha a bürokráciában annyi lenne a szív, amennyi az együgyűség, akkor a bürokrácia úgy nagyjában maga lenne a jótékonyág meg a szeretet és a jószág. A bürokrácia azonban már 65 idők óta úgy van berendezkedve, hogy merev, sablonos és ha valami újat akar csinálni, attól az Isten őrizzen bennünket, akik a rubrikáiban eladmisztválni való anyag vagyunk. Rendesen butaság sül ki ebből, mert sajnos olyan rosszul van berendezve a világ, hogy akik tudnának gondolkodni, szívvel-lélekkel cselekedni, az ember javára dolgozni, azoknak már nem jut hivatal. A hivatalban bürokratikus szempontokból nem is alkalmas elem az, aki gondolkodni akar s nemcsak örölni, örölni az adminisztráció malmában egyik aktát a másik után s egyik esztendő a másik után. Hát ha már ilyenek adatot, legalább maradna is ilyen. Konzervatív, munkás köve a malomnak, ami lomtárba kerül, ha kikopik. De az a baj, hogy néha ágaskodni kezd benne a lenyűgözött s rubrikákba fogott Prometheus és a szegény eszű bürokrata elkezd emberiséget boldogítani. Fogalma sincs hozzá, de alkotni akar. Olyanforma eset ez, mintha az írők, aki mindig másol, egyszerre csak regényírásra határozza el magát. — mivelhogy nagy a gyakorlat az írásban. Tehát a főváros tanácsa is gondolt merészet és nagyot — s ennekelötte talán egy esztendővel központi árverési csarnokot csinált a Dohány-utcaiban az olyan holmi számára, amit adóhátralék fejében licitálnak el. A lakásokból előbb odahordják a holmit, persze a hátralékok szegény ember költségén és — kárára. De milyen kárára! Aki látta már azokat a hóhérokat, akik az ilyen butort viszik, sejtethi, hogy mi a kár. Hogy dobálják a szekrényeket, asztalokat s egy-egy drága darabot úgy összevernek, míg az áldásos csarnokba jut, hogy már éppen csak félannyit ér, mint annakelőtte. Ha licitációra kerül a sor, abban károsodik a volt tulajdonos, amivel kevesebbet adnak a holmijáért — az ilyen hurcolkodás után. Ha pedig — és ez a legtöbb eset — rendezni tudja a dolgot, mielőtt még bucsuzkodnia kellene a butoraitól — akkor csak a romjait vihethi haza annak a maga költségén, amit elhurcoltak tőle. Ezek a központi csarnokok mindenképpen számarások. Ha arra válnak, hogy ne szégyenkeznek az adós a licitáció alatt, hát akkor csak igazán számarások. Hiszen elviszik a butort, hogy mindenki lássa. Szóval az az adminisztráció, amit a polgárság fizet, minden szemérem nélkül nekikont a polgárságnak... S ezen aztán elbámszkodja magát egy másik büro, egy miniszteri büro és most már ő is akar olyan kis házaeckákat, ahol a nagyjában igen-igen keservesen, csak alig hogy élni tudó s a kis keresetből egy nagy hányadot a közterhekre áldozó polgárságot zaklatni, nyaggatni és bosszantani lehet. Leiratot intéz a fővárosba, hogy csináljon a bíróság lefoglalt holmi számára is csarnokot. Hogy ezután már ne csak az adóhátralékokban lefoglalt egy s más, hanem minden tartozás fejében lefoglalt holmit házon kívül központilag licitáljanak el. Hát tudják-e az urak, hogy mit csinálnak? Aki ilyen rendelkezést akar, az nem is tudja, hogy a bíróság lefoglalt ingóságoknak csak pár százaléka kerül licitációra. A kredencét, ágyát, sitonertjét az utolsó lehelleltéig védelmezi mindenki — s ha térdig lejárja a lábát, akkor is megszerzi a pénzt, ami a mentéshez szükséges. No most már az is valami központi poloskaraktárból hozza haza a holmiját? Ugyan, ugyan... Nagyon ki vagyunk szolgáltatva a korlátoltságnak, ez a bajunk. De a vétkünk is.

— Gavallér köztársaságok. Birói funkciót soha még ember annyi pénzt nem kapott, mint *Buchmann*, az amerikai nagykövet Buenos Ayresben. Körülbelül annak az igazságnak köszönhet egy millió frankot, hogy ahol ketten veszekszenek, ott egy harmadik jár jól. Nemrégiben történt, hogy *Buchmann* két köztársaság, Argentína és Chile fölötté biron egy vitás határkérdésben. És *Buchmann* ur olyan jól intézte a dolgot, a két köztársaság annyira meg volt elégedve vele, hogy egy millió frank tiszteletdíjat adtak neki, mint a buenos-ayresi lapok jelentik. Ha egyszer az országok gavalléroskodnak, az aztán az igazi!

— Halalozás. *László József, a kocsi ev. ref. egyház lelkes, a dunántúli ev. ref. egyházkerület papai főiskolájának tiszteletbeli gondnoka, július 4-én este 10 órakor, nyolcvannégy éves korában meghalt Komáromban.*

Özevgy Lovák Károlyné július 4-én meghalt Nagy-Kanisán nyolcvanöt éves korában. *Özevgy Szappanos* László, néhai *Szappanos* László, volt kecskeméti ügyvéd, földbírtokos és 43-as honvéd-főhadnagy nejje, *Kún* Maria Karolina tegnapelőtt meghalt Kecskeméten.

Baró Földváry Lajos nyugalmazott csendőrezredes, a második kerületi csendőrkörület volt parancsnoka, ma reggel meghalt Szegeden.

— Ó jón! Ki? Hát ő! De hát ki mégis? *Merighi* jön, a léghajós, aki nemrégiben Gracban lecsett a hajóival együtt. Most még az áráyat

nyomja, de mihelyt fölgögygyul, kamatoztatni igyekszik azt a kis hirt-nevet, amit a katasztrófa szerzett neki s Szent István napján Budapesten akar fölszállani. Belépti díj: katasztrófával — egy forint. *Katasztrófa* nélkül — ötven krajcár.

— Vége a halhatatlanságnak. Páris városának tanácsosai ügyesen gondoskodtak mind az ideig arról, hogy neveiket emlegesse az utókor. Nem csináltak semmi valami nagy dolgot, egyszerűen a maguk becses neveiről nevezték el az utcákat. Most azonban arra határozták magukat, hogy főlhagynak az örökéletnek ezzel a metódusával. *Faurest* tanácsos mondta nekik egy ülésükön, amikor megint vagy husz utcának kellett nevet adni, hogy: — ugyan pajtások, ne henegezzünk el a nevünkkel. Várjuk meg, a míg az utánunk következők kiválogatják közülünk azokat, a kiknek a neve érdemes egy-egy utcára. — S melán összenéztek az urak s elszégyenlették magukat. A husz utca pedig csupa történelmi nagy nevet kapott, a mit első hallásra is inkább meg tud jegyezni magának a kocsis is, meg a pasasér is.

— A tábornok és kapitány. Franciaországban egynémely tábornok nem adja a nagy urat, s ha olyik embernek kevesebb csillaga is van, mint neki, azért még nem fereszkedik vele szemben, s egy kis bizalmaskodásra is méltatja. Ime például történt az autuili tüntetések után, hogy a hadügyminiszter levelet küldött Zurlinden tábornokhoz. Páris katonai kormányzójához, s abban azt az utasítást adta neki, hogy fejezzék ki nevében a rosszaságát *Baratieri* kapitányának autuili viselkedése miatt. Hát Zurlinden magához hívatta a kapitány urat és megmutatta neki a levelet és melléje még így is szólt:

— Ezt a levelet kaptam ma. Nézze, kapitány ur, hogy mit csinálunk vele.

Azzal megvetően a papirkosárba dobta a hadügyminiszter levelét. — A *Ligue des Patriotes* *Saint-Cloudban* tartott ml napi gyűlésén pattant ki ez a kis visszaemlékezés, *Thiébaud* mondotta el. A körülbelül négyszáz főnyi gyűlekezet pedig zajosan éltette Zurlindent, aki egy kis kapitányocskát sem néz le éppen, hanem meg-megkritizálja vele a hadügyminiszter levelét.

— A szófiai forradalom. Néhány hírlap ma hosszú cikkben számolt be arról, hogy Bulgáriában kitört a forradalom, hogy *Ferdinánd* fejedelmet elfogták és a határra szállították, hogy lángban, vérben uszít Bulgária. Ezek a riasztó hírek Zimonyból kerültek Budapestre, ahol néhány ur állandóan azzal foglalkozik, hogy forradalmat csinál a Balkánon. A zimonyi politikai eszmadiák felülteit lapjaikat, a min a legjobban bizonyára Szófiaiában kacagtak. Nyár van s a régi újságíró iskola a nyarat holt szezonnak tartja. Ezelőtt *Fiuméből* éapát, az atlanti óceánról mérföldnyi hosszúságú tengeri kigyót, *Gerencséről* pedig háromlábú borjut táviratoztak a szenzációra éhes lapoknak. Az idők elváltak: a zimonyi urak e csodabogarakat *Ferdinánd* fejedelemmel cserélték ki. Így csinálták meg a bolgár véres forradalmat, amelyről különben a vizsgálat ki fogja deríteni, nem bőzemenőver-e.

Említenünk sem kell, hogy a hivatalos és nemhivatalos táviratok egész özöne nyári tréfának minősíti ezeket a híreket.

Szófia, július 6.

A bolgár távirati ügynökség a szófiai zavarokról külföldön terjesztett jelentéseket, hogy a fejedelmi palotát csapatok körülzárták, teljesen hamis és rosszakaratú koholmányának nyilvánítja. A nyugalmat és a rendet sem Szófiaiában, sem egyáltalában az országban egy pillanatra sem zavarták meg. A fejedelem tegnap anyja és családja kíséretében Várnán át Euxinogradba utazott.

Szófia, július 6.

Az *Agence Telegraphique Bulgare* a szófiai állítólagos zavarokról a külföldi sajtóban terjesztett rémhíreket a bolgár ellenzéknek tulajdonítja, amely, minthogy magában a szobranjában nem tudta megakadályozni a pénzügyi szerződések elfogadását, most már az e szerződések alapján megkövetendő kölcsönök létrejöttét és a kormányának ebben rejlt sikerét akarna megakadályozni. Az ügynökség konstátálja, hogy Bulgáriában teljes nyugalom uralkodik, amint hogy nincs is ok semmiféle forrongásra.

— Időjárás. Az országos meteorológiai intézet július 6-iki jelentése: Tegnap jobbra kisebb esők voltak az országban. 1—5 mm. esett: *Selmecbánya*, *Magyaróvár*, *Ó-Gyalla*, *Herény*, *Keszthely*, *Ósáktornya*, *Zágrab*, *Károlyváros*, *Cirkvenica*, *Eszék* (zivatarral), *Temesvár*, *Zombolya*, *Szeged*, *Késmárk*, *Ungvár*, *Szatmar*. 6—10 mm. *Araváralja*, *Nagyyszombat*, *Fiume* és *Andraszatna* (zivatár és keves jégeső.) *Hömérséklet* állandóan a normális alatt van.

— Junta is. A *Stelze-Fenyvesi női gipszrók-egyesülete* ma tartotta Budán nyári mulatságát. Az utolsó táncolók csak reggel felé szállingóztak bába. Az első négyest szaznál több pár táncolta.

— Kutyakorbácscsal. Egy beregszászi iskola igazgatójának kedves kis fiacskája, egy tizenégy-tizenöt esztendő kis huncut, a gyakorlatján biciklizett s majd nekiment egy arra járó urnak. Az ur, nem is valami nagy ur, mindössze írők a törvénytésznél — azt mondta neki, hogy a bicikli a kocsiutra való. A fiu erre visszafelelt, kikért magának minden szemtelen beavatkozást. Erre az írők azt mondta: — neveletlen kölyök — s tovább ment. Másnap az igazgató ur meg a fia megvárta az után s ketten megverték — kutyakorbácscsal. — Igazán örül az ember lelke, ha látja, hogy egy ilyen komoly pedagógus milyen szépen megtalálja a helyes utat kényes esetekben. Lám, lám, nem kell mindig párbajt vívni.

— Tüntetés Lueger ellen. Bécsben ma nagy tüntetést rendeztek a munkások Lueger ellen, aki a szocialista pártot mindig szidta. A párt vezetői ma estére összehívták a főváros valamennyi munkását s a mikor vagy tízezeren voltak együtt, elindultak a Ringstrassén a városháza felé. A szakadó esővel nem törődtek a tüntetők. Hat óraker kezdődött a demonstráció, amelyről a rendőrség előre értesült és nagy számban vonult ki. A Ringstrasséba terkölök mellékutcaik elzárták a lovas rendőrök. A mikor a rengeteg tömeg az Operához ért s tele torokkal kiálltotta egyszerre: — *Le Lueger!* *Fúj Lueger!* abban a pillanatban mindenfelől előtermettek a lovasrendőrök és a tömeg közé ugrottak. A tüntetők eszedtek. Futottak, aki merre látott, mert a rendőrök nem kimétek senkit. A detektívek letartóztatták a szocialista vezetőket, akik a tüntetést rendezték, köztük *dr. Adler*, az *Arbeiterzeitung* szerkesztőjét, *Brettschneider* és *Reimann*ot. Estefelől a szétucrazott demonstrálók egy része megint összeverődött, hogy a városháza előtt macskazenevel lepje meg Lueger, de a rendőrség résen volt és szétzavarta a gyülekezőket. Éjjel tíz óraker egy kisebb csoport újból tüntetni akart a polgármester ablakai alatt.

— Házasság. *Präger* Vilmos mérnök eljegyezte *Schrager* Anna kisasszonyt, *Schrager* N. magánzó leányát *Prakkóban*.

Rosenberg Arnold július 12-én esküszik örök hűséget *Pollák* Olga kisasszonynak *Uj-Adon*.

Bécsben a *Schottenkirchében* ma délelőtt esküdt *Almássy* *Hildegarde* grófnő, gróf *Almássy* *Taszsziló* leánya, *Hanau* *Fülöp* herceg legidősebb fiával.

— Egyházkerületi közgyűlés. A bányai ág. hitv. evangélikus egyházkerület évi rendes közgyűlését szeptember 12—15. napjain Budapesten a *Deák-téri* gimnázium diszterében fogja megtartani *Zsiliuszky* *Mihály* felügyelő és *Sárvány* *Sámuel* püspök együttes elnöklése mellett. A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A kerületi felügyelő megnyitó beszéde. 2. A püspök évi jelentése. 3. A horvát-szlavon egyházak rendezése. 4. Jelentés a kerületi leánynevelő állapotról. 5. A lelkészek alkalmazására vonatkozó egyetemes összeegyeztető szabályrendelet tárgyalása. 6. A politikai községek beosztásáról szóló szabályrendelet. 7. A budapesti tud. egyetemen államköltség szervezendő ág. hitv. ev. theol. fakultás felállításának kérdése. 8. A mult évi kerületi és egyetemes gyűlések jegyzőkönyveinek kapcsán hozandó határozatok.

— Árvíz Amerikában. *Halvertből*, *Texas*-ból érkezett távirat szerint a brazos-völgyi áradás alkalmával kedden éjjel 200 és a mult éjjel 100 ember fulladt a vízbe. Mintegy fél acronyi környéken csak egy *Alt San Philippi* mellett levő magaslat mazadt szárazon. Erre a magaslatra tódult a Brazos-völgyből 300 néger lovaikkal és marháikkal. A legközelebbi szárazföld onnan három mérföldnyi távolságra van.

— Konfiskált Zola-regények. Berlini könyvkereskedésekben, mint a berlini *Nationalzeitung* jelenti, július 4-én több művet koboztak el, így *Zolának* is néhány munkáját, így a *L'argent*, *Le Débacle* és a *Docteur Pascal* címűeket. Erre vonatkozólag legjobb meghallgatni, hogyan vélekedik a nevezeit újság az esetről. Ezeket írja:

Kíváncsiak vagyunk, mivel okolják meg az ilyen eljárást, minthogy az említett regények már 1891-től 1893-ig megjelentek. *Zola* *Emil* irodalmi világhírnök e néhány regénynek Berlinben történt elkobzása, miután azoknak kulturistoriai jelentősége amúgy is régóta meg van állapítva, nem igen árt hat. Egészen más kérdés az, vajjon dicsőségére válik annak a hatóságának, amely az elkobzásra a rendeletet kiadta. Az ítélet annyira nem lesz bizelgő, hogy szeretőnk tisztán csak a személyiségnek juttatni, aki a rendeletért felelős. Erre nézve azonban ismernünk kellene, hogy hívják *Zola* e regényeinek elkesett hivatalos olvasóját?

— Életuntak. *Komoner* *Tivadar* kereskedőség ma délelőtt *Hajós-utca* 23. szám alatt levő lakásán ismeretlen okból melibe lötte magát. Az életunt fiatal embert a mentők eszméletlen állapotban vitték a *Rökus-kórházba*. — *Klein* *Mór* cipészsegéd ma délelőtt a *Nagy János-utca* és *Árcna-ut* sarkán lugkódattal megmérgezte magát. A mentők súlyos sérüléssel a *Rökusba* szállították.

— **A szabadműveltség Afganisztánban.** Érdemes kijelentést tett Mirza khán, Afganisztán államtitkára a szabadműveltség árvaház százegyedik évfordulója alkalmával Brightonban. Uralkodója, mondotta, kérdést intézett a főbb államhivatalnokokhoz arra nézve, milyen szervezet volna az, amelyen a kereszténységet és a mohamedánizmust egyesíteni lehetne. A legfőbb állami hivatalnokok állítólag egytől-egyig kijelentették volna, hogy nem tudnak a kérdésre válaszolni. Amióta ő, Mirza khán, Angolországban van, meggyőződött arról, hogy erre az egyesítésre van mód és ez csakis a szabadműveltség nemes intézményében keresendő. Ő maga reményli, hogy nemsokára fölveszik a társaságba és az a szándéka, hogy ő vezeti be elsőnek Afganisztánba a szabadműveltséget. Hogy máris szabadműveltségnek érzi magát, ezt azzal bizonyította be, hogy a brightoni szabadműveltség árvaháznak jelentékeny összeget adományozott.

— **A jökohámai művelt társalgó.** Megjelent és betekinthező Japán valamennyi diplomatájának és hivatalnokának. A szenzációs tapintati eseményről a Reuter-ügynökség ezt a táviratot küldte szét:

Jokohama, július 6.

Az idegen hatalmakkal kötött szerződések hatálybalépte alkalmából a császár rendeletet adott ki, amely meghagyja a népnek, hogy a külföldiekkel való érintkezésben udvariasságot és tapintatot tanúsítsanak. Hasonló utasítást adtak a kormány tagjai összes hivatalnokaiknak.

— **Eltévedt golyó.** Stammler Sándor környei körjegyző tegnap Alsó-Gallrára biciklizett. Utközben egy kutya rohant utána és meg akarta harapni. Stammler elővette pisztolyát, hogy a támadó ebet elriaszassa. A pisztoly kakasát felhuzta és éppen a kutya akarta irányítani, amikor a kerékpár egyet zökkenett. A zökkenés következtében a fegyver elsült, és a golyó a körjegyző combjába furódott. A szerencsétlen ember felutazott rögtön Budaestre, ahol a mentők súlyos sebet bekötözték és azután a Rókus-kórházba szállították.

— **Az öngyilkos ügyvéd levele.** Lembergből táviratozzák, hogy dr. Szidlovski Henrik, aki tegnap öngyilkossági kísérletet követett el, egy hátrahagyott levelében azt írja, hogy testvérével együtt hatszáz ezer forint adóssága volt. Azt hiszik, hogy ez az oka az öngyilkosságának.

— **Tűz a Józsefvárosban.** Veszedelemes tűz pusztított a délutáni nagy szélviharban a Józsefvárosban. A Népszínház-utca, Erdély-utca és Teleki-tér sarkán most készült el egy nagy három emeletes bérlapota. A házba, amely Brandstädter Izsák tulajdona, augusztus elsején költöztek volna be a lakók, amire az előjáróság már meg is adta az engedelmet. Délután fél hat óra tájban a Teleki-térre néző sarkon tüziporkák kezdtek szállingózni a bérház tetőzetéből és rövid idő múlva az egész tető lángtengerben állott. Rögtön értesítették a szomszédban állomások központi tűzorségét, amely a VI. és VII. kerületi őrségekkel együtt nagy apparátussal jelent meg a helyszínen és sikerült a tüzet csakhamar lokalizálni. A tűz azonban oly heves volt, hogy a ház Teleki-téri főpárkányának nagyrésze leomlott és a cseréptetőzet is szertehullott, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt az utcákat a közlekedés elől elzárni és a kőbányai villamos vasut is pár órára megakadt. A házon megerősített telefondrótartó-oszlopok teljesen elégték és a drótok elszakadtak. A mérnöki hivatal rögtön intézkedett a főpárkány eltávolítása iránt és ezért egy időre még a rendőrség elzárva tartja az utcákat.

A tűz úgy keletkezett, hogy a hátramaradt fahulladékok a napközben asszonyok, a helyett, hogy a kiadott rendelet szerint elhordották volna, a kéménynyílásokban meggyújtották és a szél következtében kicsapott szikrák a padlásablakokon berepültek a padlásra, ahol meggyújtották a gerendázatokat. A mentők is kivonultak a tüzhöz, de szerencsére nem akadt semmi dolgom sem.

— **Eirtelen halál.** A nyugoti pályaudvaron ma este egy Jancsó Franciska nevű leány karjában meghalt Nár János négy éves fia. Nár a napokban elutazott Nagy-Marosról, és azzal bízta meg Jancsó Franciskát, hogy a kis fiát vigye Budaestre. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak a kiderítésére, hogy mi okozta a kis gyermek hirtelen halálát.

— **A beszélő újság.** A Telefon Hírmondó, hogy hallgatói a holt szövegeket ma maradjanak zenei szórakozás nélkül, naponta délután fél 5 órától 7-ig a *honedzenezek* hangversenyét, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva két *csínybunda* és egy *katonai zenekar* játékát közvetíti. — A Dreyfus-ügy, továbbá a *béla, spanyol és olasz zavarok* tjab fordulataira való tekintettel a Telefon Hírmondó szerkesztésében naponta este 11 óráig tartanak inspekción és az érkező érkező táviratokat azonnal felolvastatják. Az ilyen felolvasásokra mindig *riadójel* hívja fel a figyelmet.

Rendőrök sztrájkja.

— *Komoly szenzáció Kiszpsten.* —

Budapest, július 6.

— Huszonhárom rablógyilkosság,

Tizenhét betörés,

Félmillió sikkasztás,

Véres verekedés,

lesz ma éjjel Kiszpsten, és egyetlen gonosztevőnek sem lesz bántódása... — mondta ma este nálunk némi kárörömmel Kiszpest egy kivetközött rendőre.

A gyöngéd jóslatot a *Tizenkettek* egyike meg is okadatolta:

— Tizenketten vagyunk,

Tizenketten voltunk,

Tizenketten leszünk!

A bíró az oka mindennek, ő a zsarnokok királya, a tigrisek királya, a tigris-zsarnok, a király tigris...

Amikor lecsillapult kissé a nemes férfi, valamivel érthetőbben beszélt:

— Nincs szabad nap!

— ezt a parancsot adta ki legutóbb a bíró. Vagyis mi folyton posztoljunk, kézbesítsünk, idézzünk és örködjünk Kiszpest fölött. Soha egyetlen egy szabad napunk se legyen. Ezért ma délután valamennyien

leraktuk fegyvereinket

a bíró asztalára

és kivetközöttünk!

Kissé savanyu arccal nézte végig a cibil-ruháját, már-már közeledett az az imbolygó könny, amikor egyszerre fölvidult az arca, kidagadt a melle és harsányan kikiáltotta:

— Kiszpest rendőr-nélküli

állapotban van!

Szünetet tartott. Körülnézett, a hatást kémlelte, aztán kivágta a legutolsó ütökéjét:

— A bíró lóhalálban

futott ma délután Pestre, hogy rendőröket szerezzen.

A *Tizenkettek* delegátusa akkor hagyott itt bennünket, amikor kétségbeesésünk a legmagasabb fokra hágot.

?? Mi történik az éjjel??

!! Kiszpsten!!

(**Rendőrök sztrájkja.** Kiszpstennek tizenkét szál rendőre ma lerakta fegyvereit a bíró asztalára a kivetközött az uniformisából, mert a bíró oly szabályrendeletet adott ki, hogy a rendőröknek egyetlenegy szabadnapjuk se legyen. Kiszpest most teljesen rendőr-nélküli állapotban van. A bíró ma délután lóhalálba bejött Pestre, hogy rendőröket szerezzen. *Magyar Híradó.*)

Fogja...

— Jelenet. —

Quesnay de Beaurepaire egy Charles nevű diáknak pénzt adott olyan okmányok beszerzésére, amelyekkel Dreyfus bűnösségét be lehetne igazolni. A jó Charles, Quesnay de Beaurepairet egyszerűen bolonddá tartotta.

(Beaurepaire szobája. Éjjel. Beaurepaire fel alá sétál s a fejét törli.)

Beaurepaire: Csak bebizonyíthatnám — csak — (kopognak.)

A titokzatos ur: Uram! Álmaim nem esznek. A montmartrei temetőben, jobbra, a balsarkon, husz lépésnyire a faltól, egy vön granátos sírjában levő rozsdás kardhüvelyben, az Aurore egyik példányába esomagolva, Dreyfus...

Beaurepaire: Ah! Beszéljen.

A titokzatos: 10.000 frankért.

Beaurepaire: Fogja...

A titokzatos: ... Dreyfus nevével jelzett kis bõrerszényben levő cédulára irt varázsige...

Beaurepaire: Mondja!

A titokzatos: 20.000 frank.

Beaurepaire: Itt...

A titokzatos: ... varázsige nyíló kapu alatt jobbra fekvő koporsóban levő halla koponyájában Dreyfus bűnösségét igazoló...

Beaurepaire: Ki vele! Itt 30.000...

A titokzatos: ... igazoló okiratok lehetnének.

Beaurepaire: (Ujjongva.) Közszönm... fogja... még... még...

G—A.

Óh Nándi, Nándi...

Repült a hír, a távirat,
S már jött is rá dementi,
Ma néhány újság elsírat,
Holnap mindenki menti
A lapszúst; sőt, már írja is
A pesti esti sajtó:

— A hír habár ma még hamis,
Már nyitva áll az ajtó! —
Óh Nándi, Nándi, Ferdinánd
Az orrod szörnyű hosszu,
Mindenki sért, mindenki bánt,
Vigyázz! Közleg a bosszu!

Vigyázz, ha jó a népharag!

Orrod ne hordd hiába,
Régóta terjed már a szag
Nem Dán — Bulgár—iába!
Jó Stambuloff, kezébe dob,
Mít lázadásra perget,
S követve őt a nép kidob,
Vagy mondjuk úgy kikerget.
Óh Nándi, Nándi, Ferdinánd,
Az orrod szörnyű hosszu,
Mindenki sért, mindenki bánt,
Vigyázz! Közleg a bosszu!

Vigyázz, veszélyes ellenél

A vérborított árnyak!
Könnyen lehet: nem kellene
Se léghajók, se szárnyak;
S te tünni látod Szófiát,
Repülve át a légen,
Klementine asszony jó fiát
Úgy is megunta régen!
Óh Nándi, Nándi, Gézsa köt
Előbb-utóbb a bosszu;
És akkor orrod, mely ma őt,
Lesz vagy tíz orrhosszu!

Vigyázz, nem zördül a haraszt

Zimonyba' sem hiába,
S ha majd a sok bolgár paraszt
Nagy, széles talpu lába,
— Mint Battenbergre már hatott, —
Mozgásba' hozza tested,
Vigasztalásul hallhatod
Majd, átrepülve Pestet:
— Óh Nándi, Nándi, Ferdinánd,
Elért tehát a bosszu!
Uralmad kurta volt, ne bándd!
Orrod helyette hosszu! —

Rím, ötlet vön bármennyi még,
Nem toldok már e versen,
Ne hogy még végül azt higgyék,
Hogy hosszúsági verseny.
Megeshetnek, egyébiránt
Ha még tovább csinálom,
Te rám fogná, óh Ferdinánd
Hogy orrod plagizálom!
Óh Nándi, Nándi, ezt ne tedd!
Vigyázz, elér a bosszu! ...
Mert mint az orrod, — Ég veled! —
A vers is rút, ha hosszu!

Latzkó Andor.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közgyűlése.** A mai második napon minden vita nélkül tárgyalták le a tegnapi főnmaradt tárgyakat. Egyike volt a legfontosabb ügyeknek: a farkasvölgyi villamos vasutnak ügye. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, amely szerint helyeslőleg veszi tudomásul a főváros képviselői részéről a bejárás alkalmával elfoglalt amaz álláspontot, hogy a vasutat most a farkasvölgyi-úton építsék meg, de fönntartja egyszersmind a fővárosnak azt a szerződéses jogát, hogy annak idején a megnyitandó külső köruton követelhesse a vasut megépítését. Fölhívja a közgyűlés a mérnöki hivatalt, hogy az Enyed-utának 12 öre, a farkasvölgyi utnak pedig 10 öre való kiszélesítésének a terveit mutassa be.

A budai zenekademiának megszavaztak 500 forint segélyt.

Elfozdatták a tanácsnak azt az előterjesztését, hogy arra az esetre, ha a Várszínházat ezentul is fönntartának, az épület jókarban tartására rendelkezésre bocsátják a megfelelő összeget.

Gyöngyös városának a kötelező állami biztosítást célzó állíratat a főváros törvényhatósága a magáévá teszi s a földmívelésügyi miniszterhez hasonló szellemű állíratot intéz.

Fölterjesztést intéznek a kormányhoz az iránt, hogy az állami adók kezeléséért adjon a fővárosnak megfelelő összeget.

A tanács a főváros pénzügyi viszonyaira való

Yekintettel, azt javasolja, hogy a Budán létesítendő leányárvaház építését bizonyítatlan időre halasztásuk el. Ezzel szemben Kollár Lajos azt az óhaját nyilatkoztatta, hogy az árvaházat, amelyre tényleg nagy szükség van, legkésőbb az 1900. év folyamán építsék föl. Kollár javaslatához a közgyűlés hozzájárult.

(*) **A mérnöki eljárások drágítása.** A tanács ma tárgyalta a mérnöki hivatalnak azt a javaslatát, amelyben a mérnöki eljárások díjazását felemelni akarja. Az új díjtételek a következők lennének:

I. Térrajzmásolás szabályozás nélkül, alapdíj 4 frt (volt 3 frt). Ezenfelül a térrajzterület minden dm. után 20 kr. (volt 10 kr.)

II. Építkezési vonalak, talajmagasságok kitűzése után: helyszíni kijelölés szemle nélkül 5 frt (volt 4 frt). Helyszíni kijelölés, felmérés, igazolvány: beltelken 9 frt (volt 6 frt), kültelken 12 frt (volt 6 frt).

III. Felosztások terve alapdíj: 6 frt (volt 5 frt).

IV. Térrajz-másolat hitelesítése: 3 frt (volt 2 frt).

V. Minden egyéb műszaki művelet, felmérés, telekosztás, kitűzés, kiigazítás. stb. szobamunka: 8 frt (volt 5 frt), helyszíni munka beltelken: 10 frt (volt 8 frt), kültelken 12 frt (volt 10 frt) egy-egy napra.

A tanács, bár a középítési bizottság javaslata a felemelést helyesli, határozat előtt a pénzügyi bizottság véleményét is meg akarja hallgatni s a tárgyat kiadta a bizottságnak.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvető bizottságok holnap e hó 7-én, a következő helyrajzszámú III. osztályú keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: A III. kerületben 213—302 számig; a IV. kerületben 557—562 számig; az V. kerületben az első bizottság 739—740 számig, a második bizottság 1225—1227/32/7 számig (figyelmeztetnek az adózók, hogy ezenül külön idézést nem kapnak, s meghívás nélkül jelenjenek meg, mert a határozatot tavollétükben is meghozzák); a VI. kerületben az első bizottság 3857/16—3861 számig, a második bizottság 3411—4319 számig; a VII. kerületben az első bizottság 5143—5167 számig, a második bizottság 4472—4483/3 számig; a VIII. kerületben az első bizottság 5945—5967 számig, a második bizottság a külön meghívottaké; a IX. kerületben központi vásárosarnok (9329—42 hr. sz.) C, Cs, D, E betűvel kezdődők.

VIDEK.

— (Főispán installáció.) Ma volt Hollaky Artur, az udvarhelymegyei főispán installációja. Az új főispánt Vajdahunyady küldöttség fogadta, amely azután egész körutjában kísérte. Minden állomáson tömérdek nép gyűlt össze. Hollakyhoz a szolgabírák intéztek üdvözlő beszédet. Székelyudvarhelyt bandérium és nagy község várta a főispánt.

— (Minoriták nagygyűlése.) Szegedről táviratozza tudósítónk: A magyarországi minorita szerzetesek nagygyűlését ma nyitotta meg Szeeden Raisz Sándor eskői házfőnök, akit a szerzet római generalisa bizott meg a nagygyűlés vezetésével. Ma a rendházak számadásait vizsgálták meg, holnap lesz a rendfőnök választása.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A legendás Zilahy. Senki sem élt vissza Zilahy nevével. Aki Székelyhídon nem jelent meg, — a plakátóriások és eladott jegyek dacára — az, Zilahy Gyula volt, a Nemzeti Színház Zsülsje. (Mivel-hogy őt a szufolt ház nem nagyon érdekli. Végig monologizálja nyáron az ő kedves városait és szaporítja az *Ebtövs-alap* pénzét.) Székelyhídra Kovácsnay Marcell szolgabíró invitálta meg. Zilahy elsőjére ígerte meg, hogy eljön. Aztán levelet irt a szolgabírónak, hogy ötödikén tartja meg az előadását. Ez a levél valahogy elveszett a postán, vagy az első dátum volt hibás, vagy ... — de minek firtassuk a legendák előzményeit?

Tegnap Nagy-Károlyban tartott előadást Zilahy az *Ebtövs-alap* javára. A kitünő művészt a szinkör előkelő közönsége tüntetően ünnepelte.

Legenda ide, legenda oda, a monológot még majd befogadják becsulentes drámai műfajnak, ha az *Ebtövs-alap* tovább is gyarapszik a monológok és Zilahy jóvoltából. Eddig kétszáz forintot monologizált Zilahy a tanított javára.

** A budai szinkörben két érdekes bemutató lesz holnap. Az egyik: A *babagyáros*, melyet Stoll Károly irt a *Nürnbergi baba* szövegére. A szerző művészes család ivadéka; atyja Stoll Péter, jeles énekes volt a budapesti operának s később, mint énektanár működött. A vig dalművet, amelynek finom, könnyed zenéjét Szegeden nagyon dicsérték, a tati színház számára irta a szerző, de a gróf váratlan halála miatt az előadása elmaradt. A másik premier: a *Parasztzivek*, melynek Balassa Ármin szegedi igazgató a szerzője. A cimbalomrészt eljátszására az igazgató Kán Lászlót, a kedvelt cimbalomművészt, a vig-színház karnagyát kérte föl.

** Massenet új operája. Párisból jelentő tudósítónk: Massenet már hosszabb idő óta dolgozik egy új operán, amelyet nemsokára be is fejez. Az új sze-

zont valószínűleg ezzel az operával nyitják meg. A kitünő zeneszerző mindaddig titokban tartja új dalművének tárgyát, amelylyel barátainak és a közönségnek meglepetést akar szerezni. Csak annyi ismeretes, hogy a főszerepet Emma Calvé, az Opera jeles művésznője fogja játszani.

Parasztzivek.

— Szerző a darabjáról. —

Kicsi gyerek voltam, a mikor az én édes jó anyámtól megtanultam Tóth Kálmánnak *Fütyül a szél*, az idő már ósra jár kezdettü gyönyörű népdalát. Ez a remek költemény a Simonffy Kálmán búbajos dallamával olyan maradandó hangulatot teremtett bennem, hogy szülővárosomnak, Hódmező-Vásárhelynek hamisítatlan, tiszta népies levegője ugyszólván ennek a hangulatnak alapján fejlesztette ki bennem a népies irodalomhoz való vonzódásomat. A mikor aztán tavaly nyáron a hódmező-vásárhelyi nyári szinkör megnyitására darabot kellett írnom és megszületett képzeletemben a *Parasztzivek* alapgondolata, a mese kifomálása közben arra a tapasztalatra jutottam, hogy hősmennek egész tragédiája benne van a Tóth Kálmán bántos dalában. Így alakult ki a *Parasztzivek* egy felvonása két részre osztva a *Fütyül a szél* dalra fölépített közzene által. A darabhoz a zenét ifjabb Bokor József irta.

Népszínműveimet egyébként bizonyos tendenciával irtam. Az én igazán szeretett szülővárosom népe ugyanis, az utóbbi években olyan borzalmas színjátékokat rendezett az élet színpadán, amelyek igazán megdöbbenő bizonyítékai a népnevelés elhanyagoltságának. Azt akartam tehát igénytelen kis paraszttragédiámmal valamennyire fölűntetni, hogy azt a mi jó magyar népünk a népnevelés minden intenzív erejű eszközeivel el kell árasztani, mert a vallási és erkölcsi érzések mélyreható fejlesztése nélkül, tisztán az ösztöni és érzelmi életnek kiszolgáltatva főlnövekedő szegény tanyai ember lépten-nyomon összeütközik az ugynevezett társadalmi renddel, elpusztítja környezetét és elpusztítja önmagát.

Dr. Balassa Ármin.

MŰVÉSZET.

□ **Talpra magyar!** Az egész ország most készül Petőfi Sándor halála félszázados évfordulójának megünneplésére. A magyar képzőművészek közül Thorma János festőművész téleu és tavasszal dolgozott egy nagyméretű festményen, amely Petőfit abban a történelmi helyzetben örökíti meg, amikor az Egyetem-téren 1848. március 15-ikén először szavalja el híres költeményét, a *Talpra magyar!* A kép főalakja Petőfi, aki elragadó tüzzel szaval a lelkesülő sokaságnak. Körülötte állanak a 48-as idők híres ifjai: Jókai Mór, Irányi Dániel, Vasvári Pál, Irinyi és mások. A művész e képet a jövő évi párisi kiállításon fogja közszemlére állítani.

□ **Élet és művészet.** Esztétikai elmélkedést adott ki ily címen Bergman Ágost temesvári főreáliskolai tanár. A huszonhétoldalas füzet egy iskolai program-értekezés különlenyomata. Kapható Temesvárott Uhrmann Heriknél.

□ **Chopin szobra Párisban.** Nemrégben bizottság alakult Párisban, azzal a céllal, hogy Chopinnek szobrot emelnek a város valamelyik terén. A bizottság engedelmet is kapott a várostól, hogy a szobrot a Monceau-parkban felállíthassa. A szobor el is készült már, fel lehetett volna állítani, de a bizottság összekülönbözött a közmunkatanácsossal, úgy hogy a leleplezés július 1-éről — mint tervezve volt — elmaradt. A közmunkatanács, amint beszélük, azért görbit akadályokat a szobor felállítása elé, mert a bizottság nem a tanács egyik tagjának testvérével készítette el a szobrot. *Tout comme chez nous.*

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Petőfi-ünnep.** A *Petőfi-Társaság* tagjai ma délután öt órakor értekezletre gyűltek össze Bartók Lajos alelnök lakásán. Bartha Miklós, György Aladár, Ábrányi Emil, Bartók Lajos, Vértessy Arnold és Szana Tamás felszólalásai után a társaság abban állapodott meg, hogy július 30-án a segesvári csatatéren, ahol Petőfi dicső halálát halt a hazáért, impozáns módon fogja megünnepleni a költő halálának félszázados évfordulóját. A társaság meghívót küld a kormányhoz, a képviselőházhoz, a főrendiházhoz, az összes törvényhatóságokhoz, a honvédséghez, az Akadémiahoz, a Kisfaludy-Társasághoz, az Erkölcsházhoz, a köznevelődési egyesületekhez, a régi honvédekhez és az összes vidéki irodalmi társaságokhoz. A részletes programot jövő vasárnap vagy kedden készíttik el. Valószínű, hogy Jókai Mór, Bartha Miklós

és Rákosi Viktor tartják az ünnepelő beszédeket, Endrődi Sándor, Ábrányi Emil és Bartók Lajos köteményeket szavalnak. Remélik, hogy a küldöttségek sorában Ugron Gábor is szónokolni fog. Ugyanaz nap, amikor a Petőfi-Társaság országára szóló ünnepét Segesvártól megtartja, Magyarország több városában is ünnepelni fogják Petőfi emlékét. *Mező-Berényben* a békésvármegyei köznevelődési egyesület márványtáblával jelöli meg azt a házat, ahol Petőfi lakott, mielőtt elindult az erdélyi csatátere. *Kis-Körösrön* a Petőfi-ház előtt tartanak ünnepet, ahol a nagy költő születt. *Budapesten* koszorút helyeznek a Petőfi-szobor talapzatára. Mind a három helyen képviselve lesz a Petőfi-Társaság. *Kis-Körösrön* Pósa Lajos, *Mező-Berényben* Vértessy Arnold és Papp Zoltán működik közre. A budapesti delegátus személyében még nem történt megállapodás. A már felsorolt városokon kívül az országos nemzeti szövetség intéző bizottságai még *nyolcvankét* vidéki ponton szándékoznak megünnepleni a dicsőséges évfordulót. Julius harmincadikán tehát ugyszólván egész Magyarország egyesülni fog Petőfi Sándor ünnepelésében, az egész magyar nemzet hódolattal fog meghajolni legnagyobb költőjének emléké előtt. A Petőfi-Társaság ebből az alkalomból nagyszabású akciót indít a Budapesten építendő *Petőfi-ház* érdekében. Ezt a házat — klasszikus görög homlokzattal — ugy építenék, hogy első emeletén a Petőfi-relikviákat és más nagy magyar költők emléktárgyait helyeznék el, a földszinti termekben pedig a Petőfi-Társaság tartandó havi és ünnepélyes közgyűléseit.

Az öreg Ábrányi.

Irta: Ariel.

„Hol vannak a hellenek és hol a kelták? — Kérdi Petőfi Sándor a Homerről és Ossianról szóló remek dalában?

Hol vannak a magyar szabadság-hősök, akik ötven évvel ezelőtt Spartára méltó kitarással és a roncovali völgyben harcoló Roland vitézségével vívták csodálatos, szinte legenda-számba menő csatákat? Hol vannak a magyar romantikusok, a nemzeti eszmétől áthatott szenvedélyes költők és zeneművészek, akik a forradalom harcaiban lelkesítették a hazáért tuszó honvéd-légiókat és a szabadságharc leveretése után, az abszolutizmus borzasztó csöndjében a magyar vers ritmusával, a magyar dal szépségeivel vigasztalták, erősítették a rabigába döntött országot? Kérdezem magamtól én, amikor olvasom idősb Ábrányi Kornélnak éppen most megjelent újabb visszaemlékezéseit?*)

Ötven esztendő eltűnt világa int felém ebből a gazdag tartalmú, megragadó emlékek teli könyvből. Egy nagy, heroikus nemzedék temetőjét látom magam előtt, ahol egekbe nyúló, tündöklő obeliszkek szomszédságában névtelen fakeresztek korhadognak, ahol a hírnév, a dicsőség választottjai mellett békésen porladoznak azok, akik mint közkatonák estel el, egyéni ambíció nélkül, de magasatos hazaszeretettel és hatalmas kötelességtudással. Idősb Ábrányi Kornél, aki kevesed-magával még fönmaradt ebből a grandiózus korszakból és csodálatos életerejével tanúságot tesz ennek a korszaknak a rendkívüli lendületéről: hű és kegyeletes gondnoka ennek a nagy temetőnek. Egyformán vigyáz a büszke márványra és a korhadó fakeresztre. Babérkoszorúval fonja át a híres férfiak obeliszkeit és kedves, illatos virágokkal díszíti föl az egyszerű, besüppedt sírokat.

Amig fáradás nélkül teljesíti kegyeletes tisztét, elmél tolu a kérdés: hányan vannak még életben a nagy mult hirdetői közül? Szétnézek és megdöbbenve tapasztalom: mi maradt fön a gárdából? Hajh, már az ujjainkon fölszámíthatjuk a nevezetes maradványt. Az írők közül ott van még Tóth Lőrinc és a nagyok nagyja: Jókai Mór, a híres tábornokok közül Czecz és Görgey Arthur; a politikusok közül Madarász József; a zeneköltők közül egymagában idősb Ábrányi Kornél.

És könyvének olvasása közben föltáru előttem a magyar zeneköltők patriarkájának egész élete, ez a megpróbáltatásokban és sikerekben, nehéz harcokban és fölemelő érzésekben annyira gazdag élet.

Első s merész lépése az, hogy szakít az ösök gögös előítéletével, ott hagyja a Szentgyörgy-Ábrányi kastélyt kényelmével, pompájával együtt és minden ségítéssel nélkül Párisba megy, ahol Chopin oldalán mindörökre fölesküszik a zeneművészet papjai közé. Ekkor még a kozmopolita irány híve; lelkében talán csak homályosan dereng az, aminek később legbuzgóbb apostolává lesz. Negyvenhétben mint kész virtuóz mutatja be magát Pozsonyban, a rendi országgyűlés utolsó évében. Azután jön a szabadságharc és ő is az események sodrába veti magát, mint hazá-

*) Képek a multból és jelenből. Irta idősb Ábrányi Kornél. Budapest, 1899. Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság. — Ára 6 korona.

jának hű fia. Először feyvert forgat, csatákban vesz részt, majd több vezető férfi oldalán megbízott, titkár, hírvívó lesz és Komáromtól Világosig ott van az óriás csatát minden pontján, előtte játszódik le az egész tragédia. A katasztrófa után jön a bujdosás. Egy ideig megvonul az ábrányi kastély falai közt, de csakhamar Budapestre jön és itt a gyászos városban elhatározza, hogy a magyar művészetnek szenteli magát. A nemzet széttiport reményei közepette gyuladt föl szívében ez a szent aspiráció. Talán azért maradt benne ilyen erős, ilyen uralkodó ez a láng, mert a szabadság szétrombolt oltárától vette magába, — mert nagy esküje, fogadalma abból a gyászos és szentséges időből származott.

S az ós-nemes család sarjadéka megkezdte küzdését a fővárosban, mint egyszerű zeneművész. Később, amikor örökség útján tetemes vagyonhoz jut, ezt lelkesen áldozza föl, hogy a magyar zenének propagandát csináljon. Nemcsak maga válik mindegyre kitűnőbb magyar zeneköltővé, hanem a nagy német és kozmopolita művészekről elhódítja Mosonyi Mihályt, aki régi német nevét (Brand) eldobja és új magyar nevével a nemzeti mozgalom élére áll. Ugyanígy üdvös hatást gyakorol a század egyik fenomenális alakjára, Liszt Ferencre, akit megvéd a rágalom és rosszakaró támadások ellen s akit hosszas, benső érintkezés után rábír, hogy foglaljon pozíciót Magyarországon. Első sorban neki köszönhető, hogy Liszt öreg napjaira visszatért hazájába és az országos magyar zeneakadémia élére állott.

Egyik évtized a másik után száll és idősb Ábrányi Kornél mindig a régi. Se nélkülözés, se ellenséges indulat, se számtalan keserű csalódás nem veszi el illúzióját, nem rongja meg hitét. Az országos dalos-szövetséget megalapítja és harminc év alatt városról-városra diadalra vezet. Részt vesz az országos zeneakadémia megalapításában, ír, tanít, agitál, egész generációt nevel és sokakba átülteti a magyar zene iránt érzett nemes lelkesedését.

Ime, így mulik el hetvenhét év. És amikor ez a tömörked esztendő mind a vállain van már: nem áll félre, nem dől le pihenni jól megérdemelt babéjaira, hanem memoárokat ír, sorra elveszi gazdag emlékeit, fényes lapokat szentel azoknak, akikkel együtt működött valaha, jár-kei a sirkeresztek között és virágokat tűzdel rájuk, hogy semmire maradjon jeltelenül, ami egykor a hazának javára, dicsőségére vált.

Igaz, hogy agg napjaira ő sem halmozott össze kincseket, ő is abban a helyzetben, amiben Kossuth Lajos volt, aki élete végső napjáig a saját munkájával szerezte meg kenyerét — de azt hiszem, hogy szakadatlan munkásságának még sem a kényszerűség a főoka. Akkor is dolgoznék ő, ha biztosított kényelem venné körül. Dolgoznék, mert munkakedve nem alszik ki soha; mert üdén és ifjan munkálkodik benne az ideális lélek.

Idősb Ábrányi Kornél könyvében egész sereg nagy esemény, egész légió nagy alak vonul el az olvasó lelki szemei előtt. Harminchat cikkben az elmúlt félszázad szinte megeleveníedik. A *posonyi első nemzetőrséget* megkapó közvetlenséggel írja le. Ő is ott volt a fekete atillás, kócsagos kalpagu és diszkardos közlegénység sorában, *Kathy* Lajossal, *Lauka* Gusztávvá, *Lónyay* Ferivel, *Tallán* Bercivel együtt. Érdekes megtudni, hogy a század vezénylő főhadnagya báró *Podmaniczky* Frigyes volt, akit Ábrányi Kornél a „legszeretettel méltóbb és leg-gavalerább” nemzetőrségi tisztnek nevez. Fáradságon inspekciók (nagy kalandos incidensek) után gyakran bevitte az egész csapatot valamelyik külvárosi kávéházba és gazdagon megvendégelte az amatőr uri katonákat.

Az 1848-iki parlamenti zászlóaljról is érdekes képet ad a könyv. Ezt hivatalosan „önkéntes parlamenti vadász-zászlóalj”-nak nevezték. A züme országgyűlési képviselőkből állott, de volt ott sok ügyvéd, hivatalnok, író, művész, háziur és az ipar és kereskedelem egy pár kiváló képviselője. Minden tagja a saját költségén adjusztálta magát, az élelmérés is a tagok költségén ment, csak a táborban való elhelyezésről és az ordre de bataille-ról gondoskodott a parancsnokság. Zöldposztós egyenruha, tollas vadászkalap, szuronyos vállaspuska és rövid kard volt a felszerelés. A zászlóalj nem menetelt gyalog és tömeges rendben, hanem kijelölték az időt és a találkozó helyet, ahol mindegyik pontosan megjelenni tartozott. (Mondják, hogy gróf Andrássy Gyula budapesti fiakként hajtattott ki az első csatáért.) A rögtönzött s kezdetben 4—500 tagból állott zászlóaljnak *Szentaghy* Gusztáv képviselő volt a parancsnoka. A mikor Móra tábornok a martonvásári kastély udvarán szemlét tartott fölöttük, a leghizelgőbb szavakkal kivívánijotta, hogy ezt az elit-csapatot a maga sze-

mélyes gárdájának óhajta fönntartani. Pákozdon voltak először tűzben, másodsor Schweichnál. A schweichati ütközet után *Görgey* föloszlatta őket, mert a szigorú vezér semmiféle „disz-csapatot” nem tűrt, de az elit-csapat legnagyobb része később a rendes honvédek közé állott.

Forradalmi emlékei közül festői vonásokkal írja még le az 1849-iki téli táborozást, a nagyszerű *stureci* átkelést, ahol *Görgey* Hannibálra és *Napoleon* Bonapartéra méltó bravurot dolgozt meg. Melegen, szépen emlékezik meg *Degré* Alajos férfitörőről és kitűnő humorral festi a régi választásokat, Szabolcs, Heves, Szatmár és Bihar híres restaurációt, ahol rézfokossal, ólmos fűtykessel és kétélű biciskával gyakorolták az alkotmányos jogokat. (Az 1836-iki nagy-kállói restauráció alkalmával több mint száz-harminc halott maradt a piacon.)

A művészi visszaemlékezések közt *Liszt* Ferencnek jut a legtöbb sor és a legdíszesebb hely. Nemcsak a világhírű virtuószról, az oratóriumok reformáló költőjéről kapunk itt kimerítő és találó jellemzést. Megismerkedünk egyuttal a nemes szívű emberrel, az áldozatkész jó barátal, akinek az intim életéről tömörked becses adat áll idősb Ábrányi Kornél rendelkezésére.

Mélyen jár, rendkívül érdekes jellemrajzokat ad *Erkel* Ferencről, *Mosonyi* Mihályról és *Volkman* Róbertől is, különösen a két előbbiről, akik vele egy ideált vallottak s akikkel hosszú ideig együtt dolgozott a magyar zene fölvirágoztatásán.

Jóságos lélekkel tart szemlét egyik cikkében az élő magyar zenevilág fölött és elismerő, buzdító szava van mindenkihez, akiben irányának továbbművelőit, a magyar nemzeti zene tehetséges epigon-jait sejt.

A könyvet a magyarság szelleme lengi keresztül. Törökveinek alfája és omegája: a magyar nemzeti zene. Egész életét ennek a célnak áldozta és most, késő aggságának magaslatán, azért ragadja meg a tollat, hogy még egyszer megbizonyítsa törhetetlen hűségét a nemzeti művészet iránt s mintegy végrendeletbe foglalja észze mindazt, amit ötven éven át lelkének egész melegével, meggyőződésének egész bátorságával hirdetett.

A mi napjainkban kevés könyv foglal magában annyi temperamentumot, emléket, gondolatot és ideált, mint az idősb Ábrányi Kornél könyve.

És kevés szerzőt ismerünk, aki életének tartalmánál, törekvéseinek következetességénél, lelkének ideális lendületénél fogva több szimpátiát és tiszteletet érdemelne, mint idősb Ábrányi Kornél.

SPORT.

Postagalamb-verseny. A *Columbia* galambkedvelők köre ezidei postagalamb-versenyét e hó 8-ikán kezdi meg. Az indítás Pécelen lesz reggel 7 órakor, folytatódik Besnyón, Bánrévén, Kis-Terónén, Abauj-Szántón, Kassán, Mező-Laborcon és végződik Przemyslben augusztus 10-ikén, ahonnan aztán a versenyürettetés, amelyre a cs. és kir. közös hadügyminisztérium tűzött ki díjakat, augusztus 15-ikén rendezik Budapestre. A trainingben és versenyben a következő kortagok vesznek részt galambjaikkal: dr. Dirner Lajos elnök, Maloschik Ferenc, Krisztich Lázár, Hoffinger Ferenc, Gsel Józsefné, Maléter Gyula, Fürst J. és ifj. Dirner Lajos. A versenyen totalizátor is lesz.

A legnagyobbátverseny. A 30.000 koronás schönaui gátversenyre, mely Köttingbrunnban dől el július 23-ikán, megjelent már az első fogadó lista. Egyelőre még csak *Ehlers* bookmaker véleményét foglalja magában, mert a fogadások csak most fognak megkezdődni, mégis érdekes, hogyan vélekedik a bookmaker a crackek kilátásairól. A lista élén a nagyon is megbízhatatlan *Sándor* áll négyezres pénzzel, annak a révén, mert vele Derbyt is akart nyerni egykori istállója; ötszörös pénzzel következik a Szabad handikap-nyertes *Kynast* és *Killarney*, hatszorossal *Cecilie* és a Császárdíj nyertő *Képlár*, nyolcszorossal *Bokhara*, *Gigerlkönigin* és *Ravachol*, tizszerrel *Drift*, tizenkétszerrel *Titulus bibendi*, *Schlauberger*, *August* és *A tempo*, 14—20-sal a többi. Dacára a bookmaker jó véleményének *Sándor* iránt, a versenyt alighanem *Kynast* vagy a 12-szeresen álló *Titulus bibendi* nyeri meg.

A helenenthal díj favoritja. Az év egyik legérdekeesebb kétéves versenyére, a helenenthal díjra, amelyben rendszerint a legjobb sötét kétévesek szoktak bemutatkozni, erősen megindult a fogadási piac. De egyelőre csak *Déleget* fogadják, az Andrássy grófok pompás kétévesét, amelyet istállója még *Bohó*-nál, az eddig legjobbnak mutatkozott kétévesnél is jobbnak tart. Ha ez igaz, akkor az Andrássy rokonzenes dressze *Délece*. *Bahá*. *Adom*. *Cid*. *Lili*

és *Allandó* segítségével nagy diadalok előtt áll a turf-on.

Smith. Dreher Antal jeles jockeyja, *Smith*, Németországban lovagolt mostanában elég szép szezennel, a tatali lóversenyek alkalmából azonban haza jött s nem Bulford, hanem ő fogja ülni a Dréher lovakat Tatán. Julius végére ismét kimegy Németországba a hoppelgarteri meetingre s csak a budapesti augusztusi versenyekre jön megint haza.

Karlsbadi lóversenyek. A mit a turfvilág legkevésbé várt, csupa szenzációt hozott a karlsbadi meeting utolsó napja. A 10.000 koronás Karlsbadi díjban az eddig legjobbnak tartott kétévés *Bohó* nagyon leverték; nem csak a három éves *Sandwich* érkezett be előtte, hanem *Culture* is, mely utolsó futásánál már már korán letűnt nagyságnak látszott. A küzdelem is valósággal szenzáció volt, mert *Sandwich* Adams biztos keze alatt igen erős küzdelem után csak fejhosszal verte *Culture*-t, míg *Bohó* nem kevesebb, mint 8 hosszal lett harmadik. Gyönyörű volt még az akadályverseny is, jóllehet csak két ló futott érte: *Millefleurs* és *Driver*. De mindakettő az egész pályán együtt volt s a végén a favorit *Millefleurs* csak erős küzdelem után fejhosszal tudott győzni. A gátversenyek is megvolt a szenzációja, amennyiben a favorit *Pacsirta* *William*-szonnal elbukott s így *Vértes* nyerte meg a versenyt *Senator* II. előtt. Németország ma is nyert egy versenyt, a Liechtenstein-díjat, a württemberg királyi ménes lovanak *Küchenfee*-nek segítségével. Az eredményekről magukról a következő táviratunk számol:

I. Liechtenstein-díj 1800 korona. Távozás 1100 méter. Württembergi weilli kir. ménes *Küchenfee* (Rossiter) első, Feltoronyi ménes *Silfidoje* második, Mr. Black Du nurja harmadik, azután *Antigone*. Itélet: Könyves 1 hosszal első, nyakhosszal 3-dik. Totalizátor: 5:12. Helyrefogadások: 35 és 50.

II. Carlsbadi-díj 10.000 korona. Távozás 1200 méter. Báró *Königswarter* *Sandwich*je (Adams) első, báró *Springer* G. *Culture*je második, gróf *Sztáray* J. *Bohó*ja harmadik, azután *Gondolat*, *Bertrüger*, *Ortrud*. Itélet: Erős küzdelem után fejhosszal első, 8 hosszal harmadik. Totalizátor: 5:22. Helyrefogadások: 54 és 54.

III. Tepler-díj. Díj 3000 korona. Távozás 1600 méter. Ottó főherceg *Highest timeje* (Kapuschek) első, Péchy Andor Da capo második, báró *Springer* G. *Jane Eyre* harmadik, aztán *Fair-trick*. Itélet: feltartva 10 hosszal első, 10 hosszal 3-ik. Totalizátor: 5:12. Helyrefogadások: 41 és 50.

IV. *Fischerer* gátverseny. Díj 1800 korona. Távozás 2400 méter. *Wehrbergi* *Dittl* K. *Vértes* (Wheeler) első, Ottó főherceg *Senator* II. második, *Auersperg* herceg *Pacsirta* harmadik, (*Pacsirta* elbukott). Itélet: biztosan 2 hosszal első. Totalizátor: 5:19.

V. *Westend* akadályverseny. Díj 1800 korona. Távozás 4000 méter. *Fränkel* A. *Millefleurs* (Wheeler) első, Mr. *Janoff* *Driver* második. Itélet: Erős küzdelem után rövid fejhosszal első. Totalizátor: 5:7.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Délvidéki gabona-elvétel bünpör. Bava-nistyéről táviratozzák: A fehértemplomi delegált törvényszék Bava-nistyén szombat óta tárgyalja *Löwy* Károly ügyét, aki ellen 205 panaszt adtak be temes-megyei földmivelők állítólagos uszoravétség miatt, melyet *Löwy* Károly gabona-elvétellel követett el. A tárgyalást *Pescha* Miklós vezeti; bírák: *Abrudán* István és *Schlachta* Jenő; ügyészek: *Szenttamásy* Miklós; védő: *Mazor* János. Eddig tíz kihallgatás volt. A panaszosok egybehangzóan állítják, hogy buzát adtak el, de azt a beállott rossz termés miatt nem szállították. Erre a vádolt — mint előre megállapodtak, — a buza napi árát követelte rájuk. A tárgyaláson ma *Eötvös* Károly is részt vett; előreláthatólag a tárgyalás hetekig el fog tartani, vagy a bíróság igen körülményesen jár el.

TÁVIRATOK.

Bécsi munkástüntetés.

Bécs, július 6. A szociáldemokrata pártvezetőség felhívása következtében ma este 7 óra után a tartós eső dacára több ezer munkás gyűlt egybe a város háza környékén a *Parkring* és a *Kärthnerstrasse* között, hogy tüntessen a községi választási rendnek a tartománygyűlés által elhatározott reformja ellen és azok ellen a sértő kifejezések ellen, melyeket a polgármester és az alpolgármester használt az eddigi hasonló tüntetésekkel szemben. Mig a munkások nyugodtan viselkedtek, a nagy számmal kivonult rendőrségnek nem volt alkalmuk közbelépni. Mikor azonban 1/2 óra felé több helyen tüntető kiáltások hangzottak, a rendőrség közbelépett és összesen vagy 45 embert tartóztatott le csoportosulás vétsége miatt, köztük dr. *Adler*, *Reumann* és *Bretschneider* munkászereket. 9 óra után a *Ringstrasse* ismét rendes kénét mutatta.

A német császár Északon.

Bergen, július 6. A német császár délelőtti jelentéseket hallgatott meg, azután a Gneisenow német iskolahajót és az Iphigenia francia iskolahajót szemlélte meg és azután a német konzulnál reggelizett.

A finnek joga és a cár.

Berlin, július 6. Az itteni rendőrséget Obrikov tábornok fölkérte, hogy a finn agitáció fővezetőit fogassa el. Minden magán-detektívnek 20 rubelt ajánl föl naponta.

A Berliner Volkszeitung szerint Trariew és Nordenskiöld küldöttsége a cárnál eredménytelen volt. Konstantin nagyherceg nem fogadta őket. Friedrichs miniszternél azt a választ kapták, hogy vállalkozásuk forradalmi. A küldöttség vezetője erre azt mondta, hogy a küldöttség főlírata a hágai konferencia eredménye, ahol, bár nem hivatalosan, sokat beszéltek Finnországról.

A miniszter erre azt mondta, hogy Oroszország egyáltalán nem akarja Finnországot önállóságát csorbítani. Trariew erre így felelt:

— Kegyelmes uram! Nem vagyok ugyan jogász, tehát nem vagyok eléggé jártas a közjogi tételekben, de annyit jól tudok, hogy önök Finnországot meg akarják fojtani.

Erre a miniszter hallgatott. A miniszter egyuttal értesítette a küldöttséget, hogy a cár nem fogadhatja őket.

Angol parlamenti választás.

London, július 6. Osgolderossban a mai parlamenti választásán Ausbin liberálist, aki a liberális pártgyűléssel felmerült differenciák miatt mandátumáról lemondott, 5818 szavazattal ismét megválasztották. Ellenjelöltje, Roberts független liberális 2893 szavazatot kapott.

A békekonferencia.

Hága, július 6. A békekonferencia tegnap este tartott teljes ülésén ratifikálták a második bizottság határozatait. White, az Egyesült Államok megbízottja, hosszabb beszédben ismételte a magántulajdonra vonatkozó előbbi nyilatkozatait.

A pápa az amerikai latin püspökökhöz.

Róma, július 6. Válaszképpen arra az együttes felíratra, amelyet az amerikai latin püspökök a május 29-iki konzilium alkalmából aláírtak, a pápa egy iratban, amely ma este fog megjelenni az Observatore Romanóban, szerencsét kíván a püspököknek testvéri egyetértésükhöz és a pápaság iránti odaadásukhoz és egyidejűleg az amerikai latin népeknek nagy haladást jövendő.

Az utlanderek.

London, július 6. A Morning Postnak jelentik Johannesburgból tegnapi kelettel: A volksraad elé javaslatot fognak terjeszteni, amely szerint az 1890. év előtt az országban lakó idegeneknek azonnal megadják a teljes választói jogot, míg az 1890. után bevándorolt idegenek öt év elteltével nyerik el. Minthogy az utóbbi intézkedésnek nincs visszaható ereje, azt javasolják, hogy ez esetben a polgárjogok elnyerése öszszességük a honosítással.

London, július 6. George Hamilton indiai miniszter tegnap Chiswickben beszédet mondott, melyben így nyilatkozott: Az utlanderek Transzvaalban rabulogásig határos helyzetben élnek. Az angol kormány követelése igen mérsékelt és méltányos. Remélik, hogy Transvaal, ha meggyőződik az angoloknak e pontra vonatkozó tényleges egyetértéséről, békülékeny politikára fog áttérni és hogy akkor a válságot békés uton lehet elintézni.

A filippínok szabadságharca.

New York, július 6. A közönségben észlelt általános elégedettség arra bírta a washingtoni kormányt, hogy kiadja Otis tábornok jelentését a Filippin-szigetéről. E szerint a filippínok teljesen szét vannak szórva és demoralizálva, úgy, hogy 4000 embernél több embert nem képesek egy csapatba gyűjteni. Így tehát könnyű lesz velük elbánni. Eddig a hivatalos jelentés, melyben azonban senki sem hisz, mert nemrég egy kormánybiztos járt a Filippin-szigeteken, a ki nagyon riadó hírekkel tért haza.

E szerint az amerikaiak még mindig csak Manilla-tartományban operálnak és a filippínok urak az egész szigeten. Az amerikai csapatok közt annyira pusztít a láz, hogy fel kellett függeszteni a hadiműveleteket. A kormánybiztos véleménye szerint a filippínok teljes leveretésére legalább még százezer katona és ezer millió dollár szükséges.

A brünni sztrájk.

Brünn, július 6. Az Aron und Jacob Löw-Beer & Sohn tulajdonát képező eisenhalt-brünnlitz és roszreini gyárakban a legutóbbi napokban 480—500 munkás állott munkába az eddigi feltételek mellett. Most ott már csak 300 munkás sztrájkol.

Az orosz katonai szervezet.

Pétervár, július 6. Egy orosz katonai lap jelentése szerint a Kaspi-tengeren túl levő és a turkesztáni terület csapatai, melyek eddig önálló katonai kerületek voltak, egyesítettek és két hadtestté fognak alakítani Duohowski, turkesztáni főkommandó főparancsnoksága alatt. Azonkívül a Semirecsinszki-féle terület elválasztatik az orosz katonai kerülettől és szintén alárendeltetik a turkesztáni főkommandóhoz.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, július 6. (Gabonapiac.) A jelentékeny esőkkenes kevés hatással volt a hangulatra. Buza csak későbbi szállításra körülbelül 1/4 márkával, rozs csak szórányosan 1/4 márkával csökkent. Zab csön-des. Az idő boros.

Berlin, július 6. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négysszázalékos magyar aranyjárdék 286.60. Magyar koronajárdék 146.90. Osztrák hitelreszvény 286.90. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 33.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, július 6. Árfolyamok júliusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelreszvény 237.—. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 33.10. Osztrák arany —. Olasz járadék 94.50. Laura-kohó 253.—. Harpeni 198.70. Discont 196.30. Alpési —. Bécs bankgyesület —. Nyugodt.

New York, július 6. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 79.1/2, szeptemberre 79.1/2, decemberre 81.1/2. Tengeri júniusra 38.1/2.

Chicago, július 6. Buza júliusra 72.1/2. Tengeri júniusra 33.1/2.

Szerkesztői üzenetek.

— Keziratokat nem adunk vissza. —

Koch Mihály borfiu, Parád-fürdő. Ime, te derék pikóli, ezennel leközlöljük beküldött költeményeidet becses óhajod szerint.

Kedves Juliskám!

I.
Kerek gömbölyű az arca,
Mint a legszebb kinyílt rózsza.
Ruha rajta is gömbölyű,
És így termete gyönyörű.
Hát még az őszinte szíve,
Már szívembe bele véste.

II.
Áldott szívet úgy szeretem,
Csak a sir válassza tőlem,
Édes Julcsám úgy öltözöm,
Mint mult este volt az öröm.
Szép természetén áll a ruha csinosan,
Szívem mennyire örvend nyugodtan.

III.
Édes Juliska kisaasszony kérem,
Mint egy angyal olyan vagyok hozzá édesem.
Ha el is méltóztatott hagyni,
Azért én mindig hű fogok maradni.
Hisz oly hű vagyok mint voltam és maradok.
Istenem mit is tudtam én libázní,
Hogy nem tudok ebből a bajból kimászni.

IV.
Ha el is hagy, imádója leszek,
Ha beteg lesz is, érte mindent teszek — — —
Virág és a babér hintse lépteit.
Istenem csak tudnám a vétkeim!
Tudom fejem munkálkodom magamban,
Fáj hű szívem, édesem nincs nyugtom.

— Vége. —

Hanem hát, Miska, a versedet közzétettük, — hanem most jön a kritika. Hogy milyen ez a vers, a melyre Parád forrásának nimfája ihletett, az nem fontos dolog; elég szép tőled, hogy megirtad! Ellenben nagyon fontos, hogy milyen vagy te, mint borfiu! Nem hanyagolod-e el költelmeidet és a vendégeket a háttalan-muza miatt? Mert az nagy baj volna, ha akkor merülnél el a költészet ihletében amikor teli torokból kiáltanak rád a vendégek:

— Miska, parádit!

Hát Miska, ilyet ne tégy! Légy kötelességtudó, szorgalmas, figyelmes és ügyes borfiu. Idővel majd ételherdó lesz belőled. Főpincér is leszel. Vendéglős is, kávé is. Ha Isten megengedi, még szállótulajdonos is lehetsz. De mit érhetsz el, mint költő. Legföljebb adása lehetsz a főpincérnek is, vendéglősnek is, a kávésnak is, a szállótulajdonosnak is. Maradj csak meg te egyszerű borfiunak, Miska. Én mondom neked.

Aztán még valamit! Aggodalommal látom, hogy ifju szivedbe máris belepöccött a szerelem gyilkos mérge. És Juliskám hívják! Nem jó szerelmesnek lenni, Miska! Pláne borfiunak! Gonoszak az emberek és gorombák, és jai annak, aki szerelmesen

szórazokozott, amikor a szomjasak sört kívánnak tőle. Továbbá azt is mondhatom, hogy a Juliskák nem szoktak beválni, mint első ideálok. Kacérak, tudod, és kegyetlenek. De remélem, hogy itt csak ártalmatlan flirtöl van szó és nem szerelemről. Hogy mi a flirt? Tudod, a flirt és a szerelem között az a különbség, ami a manőver és háboru között. A manőver amolyan kedves hadijáték. A háboruban azonban már komoly az ágyu.

G.
F. A. Budapest. Sajnáljuk, de ez idő szerint teljesen lehetetlen.

Tauoz. Olyan intézet, mely az internátusba elemi iskolás fiukat is befogadna, tudunkkal egy sincs az országban. Ezeket a kis gyermekeket otthon szokás nevelni tanítók felügyelete alatt s magánúton vizsgálattani. Hogyha aztán a gimnaziális sorba lépnek, egész sora van az internátusoknak, melyek őket befogadják. Budapesten például ott van a piaristák internátusa, a László Mihály-féle nyilvános főgimnázium, a vidéken pedig: a csurgói, egri, perjesi, esztergomi, jászberényi, kassai, kecskeméti, keszthelyi, kolozsvári, miskolci, nagyszombati, nagyvárad, nyitrai, pécsi, pozsonyi, rákos-palotai (Wagner-féle), rozsnói, sátoralja-ujhelyi, soproni, szabadkai, szamos-ujvári, szatmári, szegedi, székesfehérvári, szilágy-somlyói, szombathelyi, temesvári, váci, veszprémi internátusok.

37.938. sz. előfizető. Uj-Palánka. 1. Igen, ott is megkivánják a postászi kurzus elvégzését. 2. A gyakornoknak a kurzus alatt 1 forint napidíja van. Ha kinevezik postásztá, első fizetésül 600 forintot kap és megfelelő lakpénzt. 3. Az előléptetési viszonyok egészen a státus viszonyaitól függenek, melyben a hivatalnok szolgál. 4. Hajtószízi tanfolyam Budapesten van. Az intézet a kereskedelmi miniszter felügyelete alatt áll. Rendes hallgatók csak olyan egyéneknek vesznek föl, a kik 18 éves korukat már betöltötték, középiskolai érettségi bizonyítvánnyal bírnak, testi alkalmosságukat orvosi bizonyítvánnyal tudják igazolni és a gyakorlati hajós szolgálatban már legalább három hónapot töltöttek. Beiratási díj 5 forint, tandíj 20 forint. A tanfolyam mindig télen december 1-től március 15-ig tart s bevégezése után a hallgatók bizonyítványt kapnak. Ezzel a bizonyítvánnyal három évi gyakorlat után lehetetik a gőzhajó-vezénylői vizsgát. A felvételiért való folyamodványok a tanfolyam igazgatóságához (VIII. Luther-utca 3.) nyújtandók be. A kik a tanfolyamot sikeresen elvégzik, az államnál ugyan nem kapnak hivatali alkalmazást, mert az államnak nincsenek hajói, de kapnak az állam által segélyezett tenger- és folyambajozási vállalatoknál, ahol mindennél elég tisztességesen (évi fizetés 800—2400 ft) dotálják a képzett hajóstiszteket. A becsülőbiztos gyakornokoktól érettségi vizsgát s valamely gazdasági akadémián a legfontosabb gazdasági tantárgyaknak, köztük a becsülőbiztos is legalább egy éven át való hallgatását s ennek bizonyítvánnyal való igazolását követelik. Mint gyakornok évi 500 ftot, mint becsülőbiztos évi 800—1100 forint fizetést, 280 forint lakpénzt és 800 forint általányt kap.

Aranka. A lóherét szerencsésének is nevezik. A négylevelű lóherét pedig éppenséggel nagy szerencsének tartják általában. A görögök azt hiszik, hogy azzal kincset lehet a földből kiemelni s hogy a legveszedelmesebb bajt is meggyógyítja. Angolországban is természetfölötti erőt tulajdonítanak neki, az iroknak pedig nemzeti jelzője s védőszentjük, szent Patrick tiszteletre viselik. Önre nézve valamely szerencsés házasságot jelenthet, szép Aranka...

Érdeklődő. 1. A budapesti állat- és növény-honosító-társaság hivatalos helyisége: VI. Városliget, Állatkert. A levelek Serák József igazgató nevére címzendők. 2. Olyan lapok: Kert (VI. Andrássy-ut 23.). A Gyümölcskertész (VII. Kerepesi-ut 54.), Kertészeti Lapok (IV. Koronaherceg-utca 16.). Igen hasznos szakkönyvek továbbá: Baranyai István: A Konyhakertészet (1 ft 70.), Biró Pál: Kertészeti Kézikönyv (1 ft 50.), Erbmann-Velbovszky: A gyümölcsfajtenyésztés kézikönyve (1 ft), Farkas M.: Magyar Kertészkönyv (1 ft), Jaeger H.: A kertészet általános kézikönyve (4 ft). Ezeket a könyveket, a postadíj hozzáveteléseivel megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál. 3. A tornára vonatkozó adatokat később fogjuk közölni.

K. L. Ósa. A főszerkesztő annyira el van foglalva a lap politikai vezetésével, hogy kérésének sajnálatára eleget nem tehet.

Csalóka remény. Kedves kis történet, de kissé dilettáns munka még. Sajnálatunkra ez nem közhely.

L.-r. Diák munka. Nem nekünk való.

U. S. Nem közhely.

L. J. Szevávár. Ajanlja föl az állatkertnek, ott bizonyára szívesen fogják fogadni.

Sorsjegyek.

Soh. Sorsjegyei nem nyertek. A 165. számú lapot szívesen megküldünk, de nevét elolvasni nem tudjuk, címét sem tudjuk.

Regi előfizető. Budapest. Vörös kereszt is, Prämien-Obligáció is van többféle. Tessék a sorsjegyeket közelebbről megjelölni. Többi sorsjegyeit mindaddig nem sorsolták ki.

X. Y. Több huzasuk már nem lesz.

Detta, 70 752. szám. — F. Han. — H. S. Losonc.

— M. G. D. Sz. — 90.055. szám. Déva. — Budapesti.

— K. K. Székesfehérvár. — Sorsjegyeik nem nyertek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A levélírás alkonya.

— Századvegi megfigyelések. —

Budapest, július 6.

A tizenkilencedik századdal együtt alkonyul le a levélírás divatja is...

Ah, igen, idegesek vagyunk, elhamarkodottak és nagyon sietünk. Örült gyorsasággal közlekedünk és még azok is, akiknek idejét arannyal fizetik meg, türelmetlenek és mohók. Tízféle különböző foglalkozás tölti be délutánunkat és esténket. Egy hölgy például néhány percre meglátogatja valamelyik barátját, de pillantása oda van szegezve arany karperecére, amely óráját óvezi körül. Nem szabad késlekednie, mert megígérte egy másik barátjának, hogy okvetlenül megjelenik a zsúrján egy eszésteára. Itt is azonban csak annyi időt talál, hogy a csészeből egyszer hörpintson.

A szalonok, amelyek azelőtt az irodalmi és művészi érintkezés központjai voltak, bezárultak, aminek a hiányát szomorúan panaszozzák az ifjú tehetőségek, akik azelőtt a legnemesebb hölgykörnyezetben bátorítást, meghallgatást és biztatást találtak.

És az irodalmi szalon pusztulásával egyszermind a szellemes levelezés is kiment a divatból. Gyorsan kell mindennek történnie. Kuszált vonásokkal vetnek oda néhány szót a türelmes papirosra és futólagosan, meg a formára való minden törekvés nélkül adnak kifejezést a közelfekvő banalitásoknak.

Tessék csak a papirkereskedések kirakata előtt megállni: milyen kicsiny a formátuma a modern levélpapirosnak! Kinek is volna elég ideje, hogy tartalmas és alapos leveleket írjon, — és ki ér rá, hogy valami olvashatatlán irka-írka hieroglifáit megfejtse?!

Aztán mi is lehetne a mi mondanivalónk?! Hiszen éppen elegendő, ha az elegáns, levendula-kék papirosra, amelyből ibolyaillat árad ki, röviden és velősen ráírják a hölgyek, hogy eléggé jól érzik magukat.

Pedig *Sevigné* asszony leveleit, amelyekre büszke az irodalomtörténet, ugyancsak nem irták a nyilvánosság számára. Ki ne gyönyörködne az ő édes modorában, amelyben tudunkra ad egy olyan csekély jelentőségű eseményt, mint a minő IV. Henrik unokájának megházasodása?! Hiszen oda varázsolja élénk a párisi társaságot minden eszméjével, minden érzésével, minden ösztönével egyetemben! Oh az asszonyok éles megfigyelők és csaknem oly jól látnak, mint a gyermekek. *Molère*, ez az alapos emberismerő, a *Mizantrop* Celiméne-jében pompás példáját mutatja az asszonyi elme élességének és megfigyelő képességének.

Ha az ember mostanság a vasutak perronján meglesi, hogy miként bucsuznak el egymástól a hölgy. — egyebet se hall:

— Aztán írj sokszor és sokat!

— Ah, nem lesz idő! — sopánkodnak a távozók.

— Hát legalább küldjétek képes levelező-lapot! És így is történnik.

De nem volna-e sokkal szebb, ha fiatal hölgyeink nemcsak a toaletteknél és a table d'hôte-társalgásokkal foglalkoznának, hanem nyílt szemmel és lelkes szívvel tekintenek körül Isten gyönyörű világában, ahol a völgyek és a hegyek és a tenger szemléleténél a legmagasabb benyomásokat nyernek?!

Hiszen aki szepet lát, hall és érez, önkéntelenül keresi a formáját annak, hogy kifejezze és másokkal megértesse. Ilyenkor kell toll, papír és ténta után nyulni.

Az ilyen levelekben lesz gondolat és tartalom, amely a „cimzetnek” örömet okoz és a „levélírónak” gondolatvilágát kibővíti.

Mostanság persze mindenfelé csak azt látjuk, hogy beállt a levélírás alkonya. A mai levelek tartalma ritkán érdekes és egyébből sem áll, mint mentegetőzésből, hogy miért is nem tudunk hosszabban írni.

Tavaszuító.

Türelmetlen; siet, hogy sok virágot
Magára felakaszson.
Elvirulóban olyan a tavasz
Mint negyvenéves asszony.

Legszebb mosolyát, legtüzebb sugárát
Most osztja szerzte széjél.
Ah sejtí, hogy az édes, szép napokra
Közélg immár az éjjel.

Utólszor ah, csak még egyetlen egyszer
Hódítani kíván még,
Mínekelőtt szépségét eltemetné
A feledés, az árnyék.

Csak egyszer még borulna le előtte
Jámbor hívő s csetnek.
Ah még csak egyszer hallaná e szócskát:
Szeretlek, ah szeretlek!

Mily szép, napfény és rózsavirulás közt
Elhagyni e világot,
Mily szép tört szívem könyétől siratva,
Temetni ifjúságot.

Gyönyöreit tavasz pazarul osztja
S a szív hevülve dobban,
Ha érzik, hogy közel az alkony árnya
A végső szép napokban.

És éjjel rózsák fonnyadó kelyhéből
Szellők zokogva kelnek,
És elsíratják a tavasz mulását,
A meghaló szerelmet.

Feleki Sándor.

— Az arany eszilgő reménye. Dawson Cityből pedig nagy népvándorlás indult meg Cape Nomeba a legújabb korban. Ott ugyanis óriási aranymezőket fedeztek fel s oly nagy volt e mezők híre, hogy egy aranyásóról beszéltek, aki egy hét alatt hater dollárnál nagyobb értékű aranyat teremtett össze. Amikor persze ez és még más tulzott hír terjedt el Dawson Cityben, esztelen izgalom támadt. A leghetlenebb közlekedési eszközökre kaptak föl az emberek s nagy tömegben siettek a mesés föld felé a folyón. Egy napon kétezer ember kelt utra; a boltok üresen maradtak, a színházakat be kellett zárni. A Sovereign gőzös, amely elsőnek indult el az aranymezők felé, ezer dollárt kért az utért. Ha így tart a kivándorlás, legalább tízezer aranyásó vándorol el Cape Nomeba. És ennyi embernek hol terem elég arany!

— Az erénydíj. Páris VII. arrondissementjában minden évben július 15-én szép ajándékkal kedveskednek a legszeplőtlenebb fiatal leánynak. Pár évvel ezelőtt egy gazdag agglégény végrendeletében erre a célra nagyobb összeget hagyományozott a városnak. Habár a pályázati feltételek igen szigorúak, eddig még mindig találkoztott olyan leány, aki érdemes volt a díjra. A pályázati feltételek a következők:

1. A pályázónak legalább nyolc éve a VII. arrondissementban kell lakni.

2. Hiteles okmányokkal való kimutatása annak, hogy a pályázó tizennyolcadik életévét meghaladta és még nem lépte át a huszonegyedik esztendő.

3. A pályázó szüleinek évi jövedelme nem haladhatja meg a kétezer frankot.

4. Akik már öngyilkossági kísérletet követtek el, azoknál ez a cselekedet kellően megokolandó.

5. Ha többen mutatkoznak érdemesnek a kitüntetésre, akkor a legszebbnek adandó ki a díj, mivelhogy az van legjobban kitéve a kísértésnek.

— D'Ennery-museum. Adolphe d'Ennery, a nemrég elhalt francia drámaíró gazdag japáni műtárgy-gyűjteményét Páris városának hagyományozta, kis palotájával együtt. Tizenöt ezer frank évi járadékot is hagyott a muzeum fenntartására. A muzeumot csak ősszel fogják megnyitni a közönség számára. Érdekes, hogy az előkelő izléssel összeválogatott gyűjtemény tárgyai többnyire színek szerint voltak elrendezve.

REGÉNY.

A más büne.

(15) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

— Ugyan miért Martin ur?
— Megmondhatom ezt önnek? Nem haragszik meg rám érte?

S be sem várva a leány válaszát, mintha csak félne, hogy kedvezőtlen lesz, mohón folytatta:

— Minthogy házasság ember vagyok, nincs jogom ahhoz, hogy olyan érzéseket tápláljak ön iránt, amilyenek a szívemet eltöltik. Amikor először láttam meg önt, jól éreztem, hogy jobb volna rám néznie, ha elmenekülne öntől; de aztán arra gondoltam, hogy nem fogja megtudni, mit érzek ön iránt és épp úgy elviselhetem a fájdalmat, ha megvan az a gyönyörűségem, hogy láthatom. Csakhogy azóta változás történt velem. Ön sokkal magasabban áll, hogysem egy olyan viszonyok közt lévő férfi szerelmének legyen a tárgya, mint amilyenek közt én vagyok, még ha nem is venné észre ezt a szerelmet. És én inkább meghalok, semhogy csaljam önt. Soha azelőtt nem tudtam, mi a szerelem; most szinte gonoszítottam tartom, hogy közeledtem önhöz, a nélkül, hogy bátorságom lett volna bevallani a helyzetemet. Azért jöttem el ma utoljára Nolen kisasszony! Becsületesen nézhetek önnek a szemébe és mondhatok önnek istenhozzádot és ön nem tagadja meg tőlem azt, hogy bucsuzól a kezemet megszorítsa!

A visszatartott szenvedélynek hangja s az az egyszerű, komoly hév, amelylyel mindezt elmondotta, mélyebben meghatotta Paula szívét.

mint valaha. Kitalált mindent, amit Martiu nem mondott el és erős benyomást tett rá ennek a fiatalembernek a nemessége, aki szívesen ből menekül tőle. Akaratlanul is fölmerült benne az a kérdés, mit tenne, ha Martiu most szabad volna. Veszedelemes kérdés volt, de eldöntötte. Finom érzéke volt a tisztán konvencionális morál és a jó és rosszról való mély felfogás iránt. Azt épp oly kevéssé tartotta, mint amennyire becsülte emezt.

— Ha közönyös lennék önnek, akkor talán maradt volna és jó barátok lehetnénk! mondta végre. — De így igaz van, ha megy! Többet érzek, mint sajnálatot önről és nem tudom, mit érzeknél később, ha ön mindig itt lenne! Nem, én nem szeretem önt! Ne gondoljon erre Martin ur! Ha szeretném önt — nem küldeném el a távolba!

Bálint hallgatva ült és maga sem tudta, vajjon boldogabb vagy boldogtalanabb-e, mint valaha az életében. Érezte, hogy ránézve új élet kezdődik, s hogy a jövőben nem lesz többé néma vágyaknak és reményeknek áldozata. Csak egyetlen lehetőség volt arra, hogy visszanyerje a szabadságát s már-már elröppent ajkáról a kérdés, vajjon megengedi-e Paula, hogy visszatérjen hozzá, ha ez bekövetkezik, de a véletlenség megakadályozta ebben s ez a kérdés abba maradt.

Paula figyelmét annyira lekötötte a beszélgetés, hogy sem a csengőnek hangját nem hallotta meg, sem a súlyos lépéseket, amelyek az előcsarnokból behallatszottak; abban a pillanatban, amikor Bálint ki akarta mondani azt, ami életüknek talán más fordulatot adhatott volna, megnyílt az ajtó és Kettlel bíró lépett be a szobába.

Amikor ketőjüket így meglátta, zavarva mintha egy pillanatra visszariasztotta volna, csakhogy az, amit mondani akart, láthatólag olyan komoly volt, hogy nem halaszthatta el.

— Kedves gyermekem — mondotta Paulának — megbocsásson, hogy így hirtelen léptem

be; jobb, hogy előbb találkozom önrel, mint anyjával, akinek ön jobban el tudja mondani azt a hírt, amelylyel jövök.

— Rossz hírei vannak, Kettlel ur?

— Kinos híreim!... Nem, nem, még nem a legrosszabb! Bátyja fizikailag egészen jól érzi magát.

Elhallgatott és kérdőleg pillantott Bálintra. — A nevem Martin! Lehetek valamiben szolgálatjára?

— Nemde, ön Percy barátja! Akkor hát talán megvisszatalhatja. Gonosz kellemetlenségbe jutott... de mindenesetre és ez a fontos, nem ó az oka. Szerencsétlenség az egész, de még minden jóra fordulhat. Mindenekelőtt a legnagyobb óvatossággal tudassuk a dolgot Nolené öngyűjteményével. Ha nem olyan ügy volna, amely bizton belekerül az újságokba s talán haszontalan fecsegésnek is tárgya lesz, a legjobb volna, ha semmit sem szólnánk neki a dologról.

— Nekem azonban mondja el, hogy mi történt — mondotta Paula egészen nyugodt hangon, amár nagy fekete szemében szokatlan fény villant meg. Mondjon el mindent, kerülgetés nélkül.

— A dolog nagyon kellemetlen; Percy most a rendőrség fogházában van, kedvesem. Kezesség mellett kiszabadul, mielőtt az első kihallgatásnak vége lesz. Ez alatt pedig ide siettem!

— Ó, valószínűleg inzultált valakit — mondotta az angol a megkönnyebbülés hangján. — Hol volt a múlt éjszaka?

— Ma reggel, néhány órával ezelőtt itt volt — felelte Paula — beszélt a mamával; nem volt...

— Olyan baj az, ami mindenkivel megeshetik — szökött közbe a bíró. — Ugy alakultak a körülmények, hogy az a gyanu merült fel — amár teljesen alaptalanul nézetem szerint — hogy Percy összeütközésbe jutott a törvénnyel. Nevetni fog, ha meghalja, de akármilyen esztelen is ez a história, azért nem kevésbé komoly. Véletlenül akkor volt egy ékszereshaltban, amikor

† **A legnagyobb írói honorárium.** Rudyard Kipling kapta eddigé a legnagyobb írói honoráriumot, 007 című meséjével keresett legtöbbet. Ez a meséje — mesés összeget jövedelmezett. A Scribner's Magazinében jelent meg először a 007, és szerzője hétézeröt száz frankot kapott a folyóirattól. A múlt évben Rudyard Kipling kiadta kötetben a 007-et, tíz másik novellával. Ez a kötet kétszázötvenezer frankot jövedelmezett, tehát novelláinkat huszonkét-ezeröt száz frankot. Összesen tehát harmincezer frankot hozott a 007. Mivel pedig a mese mindössze hatezer szóból áll, azért minden szó öt frankot jövedelmezett.

† **Asszonyférj.** Különös eset történt Rigában. Egy özvegy asszony, aki husz esztendőig élt a férjével, egy tiszteletreméltó úrral, kérvényt intézett a hatóságokhoz, hogy engedjék meg neki leánykori nevének a használatát. És a megokolás az, ami a legnagyobb meglepetést keltette. Azért akarja a leánynevet használni ezental, mert a férje, akivel megekettkék, tulajdonképpen nő volt. Persze megkérdezték, hogy miért jelenti be ezt ilyen későn.

— Nagyon röstetem, hogy ez a dolog nyilvánosságra jusson, — felelte az asszony.

Az ilyen eset, bármily különös is, többször megtörtént már. Az orvosi irodalom tud néhányról, amikor csak később tűnt ki, hogy tulajdonképpen egy nemen vannak a házastársak.

† **A nép barométruma.** A minap röviden közöltük azokat a jelenségeket, amelyekből a nép az esőre következtet. Ime most bővebb megokolásban több jelenség, amely a nép számára fölöslegessé teszi a barométrumot. A parasztember abból, hogy a fecske alant repül, azt következteti, hogy nem-sokára eső lesz. Eső előtt ugyanis párával van tele a levegő, a páratelt levegő pedig meg szokott ritkulni. A ritka levegőben a rovarok nem tudnak röpködni, azért ilyenkor mindig az alsóbb, sűrűbb légrétegekbe jönnek le, ahol röpködniük nem ütközik akadályba. Minthogy pedig a fecskék ezekkel a rovarokkal táplálkoznak, nekik is utánuk kell jönniök a magasból. A párával telt levegő nyomasztó, izgató hatásának tulajdonítható, hogy eső előtt rendszeren ingerlekenyebbek, izgatottabbak az állatok. A gulya ilyen időben kötekedik, veszekszik leginkább. A marha veszekedéséből is következtetni lehet azért esős időre. A rekkenő hőség a nyári eső előtt kizavarja buvóhelyéből a rákot. A levegő párateltségének és megritkulásának a pókra is van hatása. A keresztes és a házi pók, amely szép időben hálójában fűgőn szaladgál, közvetlen eső előtt visszahúzódik hálójának egyik sarkába. A földi giliszta nyugalmát is megzavarja a párával telt ritka levegő. Ha a giliszta turásai nagyobb mennyiségben látha-

tók, ez esőnek a jele. Mint a vízben élő állatok, a föld mélyében tanyázó giliszta is megérzi a légnomás csökkenését s mint azok a vízi állatok nyugtalanok lesznek ilyenkor és sűrűn jönnek a víz felszínére, a giliszta is a föld mélyebb rétegeiből a felületesebb rétegekbe mászik. Ha a szántóföldön golya látható, főleg ha kettő-három mutatkozik, esőre van kilátás. A golya földre szállásának is nyilván az az oka, ami a fecskét arra készíti, hogy közvetlenül a föld fölött röpködjön. A golya táplálékául szolgáló egyéb állatok is a föld közelében, illetve a felületen találhatók s így könnyebben prédájául esnek a földre leszállt golyának. A levegő depressziója izgalomba hozza a hangyákat is, amelyek mind ott hagyják buvóhelyüket s ide-oda szaladgálnak. Ha tehát a hangyákat egy rakásra gyűlve látjuk, esőre következtetünk. A légritkulás és a vele kapcsolatos párateltség oka annak, hogy a páva eső előtt többet kiabál, mint máskor. Az énekes pinta is megérzi az időváltást, viharos, esős idő előtt nyugtalanul ide-oda száll és csengőn, gyakran hallatja szavát. A szunyogok esős idő előtt sokkal kiálhatatlanabbak, mint egyébkor. Ez is a csökkent légnomásnak a szunyogra való izgató, nyugtalanító hatásának a következménye. A házi légy s főképpen az esőlégy tolokodása, szemtelensége esős idő előtt ismeretes. Az esőlégy, amely nemcsak alkalmatlanokodik, mint a bázilég, hanem még csip is, csakis borongós időben ad magáról élejtelt, derült időben csak akkor, ha a légnomás csökkent. Csipése a ruhán keresztül is érezhető.

† **Az ablaktisztogató.** Párisban nagyokat kagagnak most egy fogadóson. Nagyon mulatságos történet esett meg vele, s ámbár egy szerzi hibán mult az egész, de lehetetlenség elfojtani a jókedvet, amikor megtudja az ember. Ez a fogadós annyira rövidlátó, hogy a szemérv se igen segít rajta. Összeléveszti a pincéket, szobalányokat és többi alkalmazottját egymással, ami azoknak persze pompás mulatság. A minap egy fiatal embert fogadott föl, akinek egyetlen dolga az volt, hogy az ablakokat tisztította. Jacques nagyon jól végezte dolgát, de nagyon szeretett lustálkodni. Egy reggel a gazdája rajta kapta, hogy munkája helyett a lapokat olvassa nagy figyelemmel. Szörnyen megharagudott a gazda és jól összeszidta:

— És most szedje össze holmiját és pusztuljon.

Jacques szomorúan engedelmessékedett, fölvetve legjobb ruháját s elment a pénztárhoz, hogy hátralevő bérét fölvegye. A kapu alatt találkozott a gazdájával és félénk köszönéssel ki akart sompolyogni. De a fogadós nem ismerte meg az új ruhában és megszólította:

— Foglalkozást keres?

— Igen, uram, — felelte Jacques.

egy hölgynek az erszénye eltűnt ott; azt hiszik, hogy valaki ellopta.

— És Percy ellen támadt a gyanu? — mondotta Paula halkan.

— Miután más gyanu személy nem akadt, a detektív ellene fordult és elvitték a rendőrségre.

— Ez sokkal esztelenebb, semhogy ártana neki — jegyezte meg Martin.

— Ha az a hölgy megtudja, hogy kicsoda ő, akkor nem fogja vádolni — mondotta Paula. — Erre gondoltam én is — felelte a bíró — de úgy látszik, hogy nem így áll a dolog, ámbár az a hölgy már régóta ismeri Percyt.

— Ki az? — kérdezte Paula elhalványodva.

— Tunstallnak hívják, úgy gondolom, valami szénbányának a felesége.

— Tunstall? — ismételtette Paula. — Azt hiszem, hogy találkoztam már vele... igen, bizony. Csinos asszony... nagyon jár társaságba. És ő vádolja Percyt azzal, hogy meglöpte?

A bíró némán bólintott. Tunstallné nevének az említése Percyt azzal kissé elváltozott.

— Bizonyára ellensége neki — mondotta Paula. Nincs asszony, aki megtette volna ezt, ha ismeri Percyt, ha csak szándékosan nem akarja tönkre tenni. Ez az asszony tudja, hogy Percy ártatlan!

— Ott volt a férje is? — kérdezte Martin a bírótól.

— Időközben érkezett meg! De elmondhatom én is az egész esetet.

— És a bíró ismételte a már ismert dolgokat. Mind a ketten feszülten figyeltek rá.

— Az én véleményem az, hogy itt valami előre megfontolt gonoszságot követek el Percy ellen. Annak a hölgynek semmi elveszíteni való pénze nem volt.

— Ön elfelejti, hogy a pénzesztárcáját Percy zsebében találták meg!

— Az asszony maga dughatta oda! De ennek semmi esetre sincs köze a bankjegyekhez. New Yorkban nem szokás, hogy a hölgyek kétezer vagy háromezer dollárral a zse-

bükben sétalgassanak. Bizonyára sekkje lett volna, ha egyáltalában szüksége volt olyan nagy összegre.

— Az nekem is eszembe jutott — mondotta a bíró — s beszéltem is erről Bynnes felügyelővel. A nyomozás aazonban úgy látszik kiderítette, hogy Tunstall tudott azokról a számlákról, amelyeket a feleségének ki kellett fizetnie, többek között az ékszeres számláról is. Adott is neki reggel egy ötezer dolláros sekket, amelyet az asszony beváltott az ötödik avenueen lévő bankban. Ott kapta többek között azt az ezerdolláros bankjegyet és a többi ötszázdollárosat, amelyeket állítólag elloptak.

— Nem Martin ur, a dolog nem állhat úgy, amint ön gondolja — mondotta Paula. Olyan asszony, mint amilyen Tunstallné, nem lehet ennyire vakmerő. A pénz bizonyosan elvesztette! Talán elvesztette, még mielőtt az ékszeres boltba lépett volna, vagy pedig ott lopta el valaki tőle! De meg vagyok győződve arról, hogy nem azért vádolta Percyt, mert bűnsnek tartja. Valami más okának is kell lennie s amikor a pénzt elvesztette, ezt használta fel ürügyül arra, hogy ártasson neki.

— Egy óra mulva megkezdődik a tárgyalás a rendőrbíróság előtt — jegyezte meg a bíró, kihuzva az óráját. — Vissza kell mennem a rendőrségre, hogy készen tartsam az óvadékokat. Nagyon kellemes lenne nézve, Martin ur, ha elkísérné. Magára bizom, kedves Paula, hogy értesítse mindenről az anyját. Jobb, ha nem mutatkozom nála, hogy a dolognak ne adjak olyan nagy fontosságot, de azért nagyon könnyedén sem szabad venni. Néhány óra mulva viszontlátjuk Percyt.

— Tehát a viszontlátásra! — mondotta Paula. — Főállott s a bírónak nyújtotta a kezét, aztán Martin felé fordult, miközben a bíró távozott a szobából és halkan megjegyezte: — Ön nélkül nem lennék ilyen nyugodt.

(Folytatása következik.)

— Tud ablakot tisztítani?

— Igen.

— Hisz ez pompás, éppen használhatom. Az előbbi ablaktisztítónak huszonöt frankot adtam, maga harmincat kap. Azonnal beléphet.

— Köszönöm szépen, uram.

Félórával később Jacques már megint abban a szobában tisztította az ablakokat, ahol rajtacsípték a honylésen.

† **Fárbeszéd.**

— Igazán véget kellene vetni már sikeresen ennek a Dreyfus-ügynek. Tudnám is a módját!

— Mi az?

— Ki kellene nevezni Dreyfust az Ördögsgiget kormányzójának.

Züllés.

— Dán költemény. —

A hajnal szürkén, semmitmondóan száll ki a sötétség elől. Minden lomha, közömbös.

Ő is!

Még mindig azon a helyen fekszik, ahová az éjszaka dobta.

Határozatlan körvonalokban, tompán mozdul meg benne az öntudat. Mintha kalapálnának a szívében. Nevetéges! Most támad fel benne boldog gyermekkorának képe s oda tolokodik a nyomora elé.

Igen! Igaz! Kis város — orosz komédiások bódéja. Messze...

És ma? Ma! A fejéhez kap — mintha szét akarna szakadni.

A reggeli szél végigszalad a magányon. A fák haragosan rázzák le magukról a harmatot. Egy pár csepp esik az ő arcára is. Rongyos kabátja ujjával akarja letörölni, de az is nedves.

Valaki jön. Koránkelő kertészek viszik a salátát a városba.

Ni! Most veszi észre, hogy a kalapja sincs a fején. Ott fekszik a szomszéd árok mellett a pocsolójában.

Sóhajta mondja: „Én is fekvé maradok.”

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A magyar királyi államvasutak bevételi saját 7.824 kilométer hosszú hálózatukon — a végleges számlálás szerint — március hónapban: személyek, katonák és podgyász szállítása után 1,823.955 forintot, gyors- és teherárak szállítása után 5,830.542 forintot, különféle után 471.866 forintot, összesen tehát 7,926.363 forintot tettek. A múlt év március havában 7,629.512 forint volt a bevétel, az idén tehát 296.851 forinttal több, mely többlet a nagyobb áruforgalomból származik. Az év eleje óta március hó végeig pedig volt a végleges bevétel 22,534.310 frt, 1,467.680 forinttal, vagyis 7%-kal több, mely többletből kerek összegben 200.000 forint a személyszállításra és a különfélekre, 1,270.000 forint pedig az áruforgalomra esik, ami eléggé kedvező eredménynek mondható.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. Bécsben a nyersszesz ára 18.60 forint pénzben, 18.80 forint áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 1188 darab, magyar tehén 516 darab, szerbiai ökör — darab, szerbiai marha 2346 db, boszniai ökör — drb, boszniai marha — drb, bivaly 115 drb, bika 103 darab, összesen 4268 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlali való ökör 225 darab, fejős tehén 138 darab, igás bivaly 24 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 30.— frttól 31½ frtig, kivételesen 32.— frt, 100 kilónként 60 súlyban, középminőségű 26 frttól 29.— frtig, silányabb minőségű 22 frttól 25 frtig. Magyar legelő marha jobb minőségű — frttól — frtig, gyengébb minőségű — frttól — frtig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 30 frttól 33 frtig, kivételesen —.— forintig, középminőségű 27 frttól 29 forintig, silányabb minőségű 23 frttól 26 forintig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőségű 23 forinttól 30.— forintig, kivételesen — forintig, silányabb minőségű 18.— frttól 22 forintig. Bika jobb minőségű 26 frttól 32.— frtig, kivételesen — frt, silányabb minőségű 22 frttól 25 forintig. Bivaly 16 frttól 21 frtig, kivételesen 22 forint. Magyar tehén 20 frttól 27 frtig, Tarka tehén 20 frttól 30-50 frtig, kivételesen 32-50 frtig. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendű 32 frttól 34 forintig; 350 frttól 415 forintig páronként, közép 28 frttól 31 frtig, 300 frttól 335 frtig páronként, silányabb — frttól — frtig páronként. Hizlali való ökör fehér — frttól — forintig; — frttól — forintig páronként. Fejős tehén fehér — forinttól — forin-

tig: keresztezett szines 75 forinttól 115 frtig. Bonyhádi faj 120 forinttól 150 forintig darabonként. Igas bivaly — forint páronként. Közél 700 darabbal több vágómarha volt felhajva, mint a mult heten s noha a kereslet általában az idényhez képest kielégítő, az árak mégis a nagy felhajtás hatása alatt kilogrammonként 1 forinttal hanyatlottak. Csak bikák és kivételre alkalmas és jó minőségű tehének ára maradt változatlan. Jármos ökrökre elég jó kereslet volt, a felhajtott állatok nagyobb része elkelt. Fejős tehénre kevés vevő volt.

Borjувásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 834 darab, leölt borju — darab, növendékmarha 3 darab, bárány élő 20 darab, leölt bárány — darab. Árjegyzék: Belföldi élő borju 27—34 krtól 35—40 krajcárig, kivételesen 11 krajcárig, elsőrendű — krajcár, növendék marha — kr. Élő bárány — forintig páronként. A vásár lanyha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő szekes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. július 5-én. Készlet 610 darab. Erkezett 663 darab. Összesen: 1273 darab. Eladott 650 darab. Maradt 623 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 40 1/2—43—krajcárig, 220—280 kgr. súlyban 42—43 krajcárig, 320—380 kgr. súlyban 40—43 krig. Öreg nehéz páronként 400—560 kilos 38—40 krajcárig. Malacok 38—krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi juhvásár. A mai juhvásáron a felhajtás 1866 darab juh volt. Szilárd vásár. Árak páronként: kiviteli juh 22.—23.— forint, selejtes 18.—24.— forint.

Bécsi szurdómarhavásár. A mai vásárra felhoztak 3368 darab élő borjut, 1148 darab élő sertést, 948 darab levágott sertést, 280 darab levágott juhot és 196 darab bárányt. Gyengült.

Eladási árak: Levágott borju 40—60 krajcáron, elsőrendű 36—44 krajcáron, élő borju 30—34 krajcáron, kivételesen — krajcáron, legelsőrendű — krajcáron, fiatal sertés 38—47 krajcáron, levágott nehéz sertés 50—54—krajcáron, könnyű sertés 48—56 kron, elsőrendű süldő — krajcáron, levágott juh 34—44 krajcáron kilogrammonként. Bárány 5—12 frt páronként.

Mezőgazdaság.

A vetések állása a külföldön. A földművelésügyi miniszterhez beérkezett konzuli jelentések alapján a vetések állása Németországban. A kieli konzul jelentése szerint: A vetések a kedvező időjárás hatása alatt június hó első felében szépen fejlődtek. A széna kaszálást megkezdték. A könyvsbergi konzul jelentése: A tartósan kedvezőtlen idő június első felében a rozs virágzásában kárt okozott. A löhere rövid maradt és nehezen virágzik. A tavasziki szintén lassan fejlődnek. A legelő a hűvös időjárás következtében egyre rosszabb lesz.

Felgium. A brüsszeli konzul június 15-éről kelt jelentése. Az összes mezei termények, főleg a gabonaművek a hűvös és száraz időjárás ellenére is kedvezően állnak, kiadó csapadéka azonban már nagy szükség volna.

Szerbia. A sabáci alkonzul jelentése június 15-éről. A buza a tavasz folyamán rendkívül kedvezően állott, de május hónapban a szárazság, majd pedig a zivataros és ködös idő a vetésekben sok kárt okozott. A zab rosszul fejlődik, csak a kukorica áll és fejlődik kifogástalanul. Szilvából a mult évinél gyengébb, de azért még mindig kielégítő termés ígérkezik. — A nisi alkonzul jelentése június 16-áról: A buza szemképződése általában kielégítő; a rozs magas, a kalászkok teltek. Az árpa és zab a hűvös időtől néhol szenvedett ugyan, mindamellett országos átlagban kielégítően áll. A kukorica az utóbbi napokban szép fejlődésnek indult. A szénatermés egyes vidékeket kivéve, jó hozamot adott. A szőlő szép termésel bízik, minek reményében a peronoszpa elleni védekezés is serényen folyik.

Rumania. A bukaresti főkonzul június 11-éről kelt jelentése: Bar az utóbbi napok folyamán az országban többlel volt eső, de a növényzet fejlődésére az már elkésve érkezett. Az ország legtöbb területében úgy az őszi, mint a tavaszi vetések, valamint a kapás növények is majdnem teljesen kiasztak. Ennek folytán a csenevész vetéseket sok helyen a marhákkal legeltetik le. A kukorica is nagyobbára gyengén áll, úgy, hogy jó termésre már abból sem lehet számítani. A takarmányhiány is mindinkább kezd érezhetővé válni, mert a kiasztott legelőkön a marha nem talál elegendő táplálékot. A cukorrépa termés teljesen megsemmisült. A crajovai alkonzul jelentése június 15-éről: Az időjárás a májusi időhöz hasonlóan június első felében is kedvezően volt a vetésekre. A májusi szárazság mind egyre tart; a forró szelek a földet teljesen kiszáritották s így a terméskilátásokat is tetemesen csökkentették.

Bulgária. A ruszuki konzul jelentése. Június első felében szórványosan volt eső, mely bár az őszi vetésekre elkésőt, de a tavasziki termésének egy részét mégis megmentette. A Duna mentén a szárazság tovább tart; a száritó szelek a kukorica-ban maris nagy kárt okoztak. A vidáni konzul jelentése. Az időjárás június első felében az őszi kalászosokra kedvező volt, de a tavasziki már mindennél esőt kívannak. Az árpát learatták; a termés minősége nem kielégítő s a szárazságtól szorult szemű lett. A kukorica eddig még kielégítően áll, de az is esőt kíván.

Kelet-Rumélia. A philoppopoli konzul jelentése. Június első napjaiban volt némi esőzés, minek foly-

tán a már veszélyeztetett terméskilátások javultak. A szőlő jó szürettel bízik.

Olaszország. A velencei főkonzul jelentése. Az időjárás június hó első felében a mezőgazdaságra igen kedvező volt. A buza mennyiségre ugyan jó középtermést ígér, de minőségre annál gyengébb lesz, mert fejlődésének az időjárás, különösen a virágzás idején kevésbé kedvezett. Velence vidékén jégverés is pusztított. A zab fejlődésében visszamaradt, ellenben a kukorica szépen fejlődik és erőteljes. A milánói konzul jelentése. Az időjárás június első felében nem volt kedvező. A buza virágzása idején egész felső Olaszországban hűvös, nedves időjárás volt, mely lényegesen kárt okozott. Sziciliában általában gyenge termés van kilátás.

Oroszország. A moszkvai főkonzul jelentése. Az időjárás június első felében a vetések fejlődésére nem volt kedvező. Kiev, Goltava, Besszarábia, Cherson és Tauria kormányzóságokban az őszi vetések a tartós szárazság következtében majdnem mindenütt kedvezőtlenül állanak. Míg délen szárazság uralkodott, addig a közép és az északi kormányzóságokban hűvös esős időjárástól és jégtől szenvedtek a vetések, Pétervár, Pskov, főleg azonban Novgorod kormányzóságokban a vetések állása nem kielégítő, ugy hasonlóképp Moszkva kormányzóságban is sokat szenvedtek a vetések a hidegtől. A varsói főkonzul jelentése. Bár június első felében az időjárás nem volt kedvezőtlennek mondható, mindamellett a tartós esőzéseknek káros befolyásuk lehet a mezei termények további fejlődésére. Az esős idő a mezei munkálatokat is megakasztotta, úgy, azok csak május utolsó napjain elkésve voltak bevégezhetőek. Mindamellett az őszi kalászosok, főleg a buza még elég jól állnak és csak a lapályos részeken van gyenge termésre kilátás. A zab szintén jól, ellenben a rozs vetések több kormányzóságban gyengén állanak.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 6.

Gyenge kínálat és jobb vételkedv mellett 17.000 métermázs buza került a forgalomba változatlan tartott árakon. Zárlat felé a hangulat valamivel kedvezőbb lett. Repcében az üzlet élénk volt. Egyéb gabonaművekben a forgalom csekély volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 500 mm. 80 k. 9 frt 85 kr, 150 mm. 79 k. 9 frt 85 kr, 100 mm. 80 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 70 kr, 1200 mm. 79 k. 9 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 70 kr, 140 mm. 79 k. 9 frt 75 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 62 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 65 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 65 kr, 635 mm. 77 k. 9 frt 75 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 60 kr, 150 mm. 77 k. 9 frt 70 kr, 500 mm. 74 k. 9 frt 57 1/2 kr, 800 mm. 75 k. 9 frt 57 1/2 kr. Fehérmegyei: 500 mm. 77 k. 9 frt 76 1/2 kr.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 9 frt 62 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 65 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 40 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr, 2500 mm. 76 k. 9 frt 57 1/2 kr.

Felsőmagyarországi: 325 mm. 80 k. 9 frt 75 kr, 60 mm. 79 k. 9 frt 75 kr, 200 mm. 77 k. 9 frt 45 kr.

Dunavideki: 3000 mm. 74 k. 9 frt 22 1/2 krajcár.

Bácskai: 200 mm. 76 k. 9 frt 52 1/2 kr. Bánáti: 100 mm. 77 k. 9 frt 55 kr. Szerebiai: 1500 mm. 77 k. 8 frt 42 1/2 kr. 850 mm. 77 k. 8 frt 40 kr, 1650 mm. 78 k. 8 frt 40 kr.

Mind 3 hónapra.

Repece: 400 mm. 11 frt 50 kr, 1290 mm. 11 frt 25 kr.

Ros: 100 mm. 6 frt 90 kr. Árpa: 100 mm. 5 frt 75 kr.

Zab: 150 mm. 5 frt 60 kr, 100 mm. 5 frt 70 kr, 100 mm. 5 frt 80 frt.

Tengeri: 400 mm. 4 frt 60 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (6), bányági, tiszavideki, pestvidéki, fejmegyei, bacsikai, román, szerb, bolgár, Ross, Árpa, Zab, Tengeri (a) bányási, Bepce, Köles, and various prices in k and frt.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Table with columns for Buza októb., Rosz októb., Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra 1900., Rance augusztusra and prices.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for Buza júniusra, Buza októberre, Rosz októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri máj-ra (1899.), Rpece augusztusra and prices.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns for Buza októberre, Rosz októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra 1900., Rpece augusztusra and prices.

A budapesti értéktözsde.

Az elötözsden az irányzat gyenge volt. Déiben azonban a hangulat kedvezőbb lett. Osztrák hitelrészvényekben az irányzat szilárd volt, a forgalom mégis gyenge maradt. A helyiértékeknel a hangulat nyugodt volt. A magyar cukoripar-részvényekben volt valamivel nagyobb kereslet és az árak emelkedtek. Salgótarjáni részvényekben az irányzat gyenge volt.

Az elötözsde tartózkodó.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 389.—390.50. Osztrák hitelrészvény 377.75—379.60. Osztrák-magyar államvasuti részvény 345.—. Rimamurányi vasmű részvény 309.50.—313.50 forinton.

A déli tőzsde javult.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 389.—391.25. Osztrák hitelrészvény 377.80—378.30. Osztrák-magyar államvasut 344.25—345.—. Jelzálogbank 245.50—246.—. Rimamurányi vasmű 311.—. Déli vasut 74.—74.25. forinton.

Az utötözsde teljesen üzletellenül folyt le.

A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 379.—. Magyar hitelrészvény 390.—. Leszámitóbank 259.50. Rimamurányi vasmű részvény 310.—. Osztrák-magyar államvasut 344.50. Közuti vaspálya 370.—. Városi villamos vasut 215.— forinton.

Leszámitó árfoalyamok:

Table with columns for Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Pesti me. kereskedelmi bank, Salgó-Tarjáni közfőnöbánya, Schlick-féle vasöntőde részv.-t., Athenaeum könyvnyomda, Bpesti városi villamos vasut and prices.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

Table with columns for Magyar Államadósság, Egyes. papírárak, Egyes. értéktözsde, Aranyárak and prices.

c) Idegen Allamadósság.

Table with columns for Bolgár vasuti kölcsön, Bosnyák kölcsön, Budapest fővárosi kölcsön and prices.

Más kölcsönök.

Table with columns for Budapest fővárosi kölcsön, Temes-bégyarügyi kölcsön and prices.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table with columns for Budapesti lakarep. zálogl. kötvény, Egyes. f. takarékp. zálogl. kötvény, Egyes. f. takarékp. zálogl. kötvény, Kibirtokok zálogl. kötvény, Földhiteltörzst. zálogl. kötvény, Földhiteltörzst. (3 éves) kötvény, Földhiteltörzst. (3 éves) kötvény, Helyi érdekl. vasuti kötvény, Helyi érdekl. vasuti kötvény, Jelzálogbank záloglevél, Jelzálogbank záloglevél, Jelzálogbank záloglevél, Jelzálogb. közs. kötvény, Jelzálogbank közs. kötvény and prices.

Elsőbbségi kötvények.

Table with columns for Adria elsőbbségi kötvény, Közuti vasut, Budapest-pesti vasut, Kassa-óderbergi 1860. évi kötvény, Kassa-óderbergi 1871. évi kötvény and prices.

Bankok részvényei. Bankjegyetlen... 94... 96... Kereskedelmi rész...

Biztosító társaságok részvényei. Bócsi biztosító társ... 210... 215... Feneclere... 100... 102...

Takarékpénztárak részvényei. Selváros... 104... 106... Egyes fővárosi... 1184... 1187...

Gőzmalmok. Concordia... 250... 260... Hengermalom... 580... 586...

Bányák és téglagyárak részvényei. Arad bánya... 103... 106... Kőbánya gőztég... 650... 655...

Könyvnyomdák részvényei. Athenaeum... 375... 385... Pallas... 190... 195...

Különböző vállalatok részvényei. Ált. wagg.-kötél... 558... 561... Királyi serfőző... 40... 42...

Közlekedési vállalatok részvényei. Adria tenghajó... 252... 254... Újpest-rákospalota... 76... 78...

Vasművek és gépgyárak részvényei. Ganz... 1000... 1050... Nickelton... 198... 111...

Sorsjegyek. Bazilika... 7,75... 7,50... Magyar vöröskereszt... 10,25... 10,75...

Fémzsemek. Vert arany... 5,90... 5,74... Német bankjegy... 58,92... 59,07...

Külföldi váltók (látra). Amsterdam... 99,90... 99,90... Páris piac... 44,70... 44,90...

Határidőre kötött értékpapírok. Aranyjárdék... 118... 118,25... Lemaitre bank... 259,60... 260,76...

A budapesti terményzsete.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árlégybizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremaz: lucerna 36.—40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.—28.— forint, Vörös erdélyi... 31.—35.—, Nagyszemű 35.—39.—, Disznósír: budapesti 49.—49,55 forint, vidéki... 49.—49,55, Táblaszalonna: légszársított vidéki... 43,50-44.—, Vörös búsági... 45.—46.—, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 10,75-11.—, 12,50-13.—, 85 darabos 15,50-16.—, 100 darabos 14,50-15,25, 100 darabos 11,75-12.—, 100 darabos 14.—14,50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabontözsde.

Bécs, július 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzések: Buza észre 9,05-9,06. Az üzlet lanyha volt.

A bécsi értéktözsde.

Az előzőszen és esős időjárás lehangoltságot keltett. A déli tőzsdén hitelrészvény emelkedett. A zárlat kedvtelen.

Bécs, július 6. (Magyar értékek zárata.) 4% aranyjárdék 119,25. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 138,35. Magyar vasúti kölesön ezútszó 100,40. Magyar keleti vasúti állami kötvény 119,70. Magyar lezártól 6% pénzváltóbank 258.—. Rimamurányi vasműrészvény 309,75. Magyar koronajárdék 96,80. 4% os Magyar földterem. kötvény 94,70. Magyar hitelbank részvény 390,50. Magyar nyereségny 185,50. sorsjegy 160.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 185,50. Magyar kereskedelmi bank 141,7.

Bécs, július 6. (Osztrák értékek zárata.) 4% papírjárdék 100,60. 4% os osztrák aranyjárdék 119,30. 1860-iki sorsjegy 138,50. Osztrák hitelrészvény 197,25. Angol-osztrák bank 152,50. Bécsi bankjegyetlen 272.—. Osztrák-magyar bank 910.—. Déli vasút 74,12. Dunagőzhajózási részvény 384.—. Dohányrészvény 141,25. Cassári és királyi arany 5,68.—. Német bankváltók 58,97. 4% osztrák 100,25. Osztrák koronajárdék 100,50. 1864-iki sorsjegy 195,25. Osztrák hitelintézet részvény 370,50. Unionbank 312.—. Osztrák Länderbank 240,50. Osztrák-magyar Államvasút 344,75. Elbavölgyi vasút 259.—. Alpei bányarészvény 241,25. 20 frankos arany 9,55/4. Londoni váltóár 120,55. Bécsi Tramway 464.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, július 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 378,75. Magyar hitelrészvény 391.—. Angol-Osztrák bank 152,50. Union bank 313.—. Länderbank 240,50. bankjegyetlen 274.—. osztrák-magyar Államvasút részvény 344,50. északnyugati vasút részv. 246.—. elbavölgyi vasút 259.—. dunagőzhajós részv.—. alpei bányarészvény 241,25. májusi járadék 100,60. osztrák koronajárdék —. magyar aranyj.—. magyar koronajárdék 96,85 német birodalmi márka májusra 58,98. júniusra —. török sorsjegy 64,80. rimamurányi vasút 310.— déli vasút —. dohányrészvény 141,50. Napoleon d'or 9,55/4. Lombard 74.—. Nyugodt.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, július 6. (Tiszai tudósítás.) A gyenge bécsi előzőszen a bolgár lapirek, valamint az utazási idővel összefüggő realizációk árfolyamhanyatlásokhoz vezettek, melyek köhő és közénértekekben megelhető nagymértékű voltak. A további folyamatban futólagon mérsékelt javulás állott be. Magánlezártólási kataláb 39/40.

Berlin, július 6. (Zárlat.) 4% osztrák papírjárdék 100,30. 4% osztrák aranyjárdék 101,25. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék —. Osztrák-magyar Államvasút 146,90. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169,25. Magyar vasúti beruházási kölcsön 102,90. Alpei bányarészvény —. Disconto-Commanit 198,40. Általános villamosár Edison 171,50. Gelsenkircheni 204.—. Laurakohó 258,10. 4% osztrák 99,90. 4% magyar aranyjárdék 100,10. Osztrák hitelrészvény 237.—. Déli vasút 33,30. Károlyi Lajos vasút —. orosz bankjegy 216.—. 4% uj orosz kölcsön 99,60. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 94,60. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 165.—. Harpeni 191,25. Az irányzat gyenge.

Hamburg, július 6. (Zárlat.) 4% osztrák 99,90. 1860. sorsjegy 147,50. Déli vasút 33,25. 4% osztrák aranyjárdék 101,30. Osztrák hitelrészvény 236,50. Osztrák-magyar Államvasút 146,50. Olasz járadék 94,40. 4% magyar aranyjárdék 100,45. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, július 6. (Zárlat.) 4% osztrák papírjárdék 100,20. 4% osztrák aranyjárdék 101,20. Magyar koronajárdék 96,20. Osztrák-magyar bank 151,30. Déli vasút 33,30. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 120,45. Bécsi bankjegyetlen —. Villamos részvény 157,50. 30% os magyar aranykölcsön —. 4% osztrák 99,90. 4% osztrák magyar aranyjárdék 100,15. Osztrák hitelrészvény 237,40. Osztrák-magyar Államvasút 147.—. Északny. vasút —. Bécsi váltóár 169,30. Párisi váltóár 810,75. Unionbank —. Alpei bányarészvény 243.—. Az irányzat szilárd.

Páris, július 6. (Zárlat.) 3% francia járadék 101,32. Olasz járadék 93,55. Osztrák-magyar Államvasút —. Francia tőzsdén. járadék 100,35. 4% magyar aranyjárdék 100,15. Török dohányrészvény 309.—. Osztrák Länderbank —. 3% osztrák francia járadék 102,77. Osztrák földhitelintézet részvény 125,7. Déli vasút 170.—. 4% osztrák aranyjárdék 102,25. Ottomanbank 558.—. Párisi bankrészvény 1061. Alpei bánya részvény —. Az irányzat tartott.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 6. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm. felüli súlyban) 40-40 1/2 krajcár. Öreg közép (párónkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 40-40 1/2 krajcár. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 42 1/2-43 1/2 krajcár. Fialat közép (párónkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2-44 krajcár. Fialat könnvű párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 44-45 krajcár. II. Magyar s z edett: Nehéz (párónkint 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 220-280 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnvű (párónkint 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 200-320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnvű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (stachl). Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnvű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) 44-44 1/2 krajcár. Közép (párónkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 44 1/2-44 krajcár. Könnvű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 44-45 krajcár. Sertésalvás zám 1899. július 4. napján volt készlet 45.254 darab, 1899. július hó 5. napján felhajtatott 562 darab, 1899. évi július 5. napján elszállított 407 darab, 1899. július 6. napjára maradt készletben 45.409 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 6. — Kinevezések. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Korbuly Emil trsztenai kir. kath. gimnáziumi rendes tanár, eddigi rendes tanári minőségében a nagy-szebeni Állami főgimnáziumhoz, Milhoffer Alajos díjtalan számgyakorokot végleges minőségű díjas számgyakorokká, Varga János napidíjast ideiglenes minőségű díjtalan számgyakorokká nevezte ki. — A földmívelésügyi m. kir. miniszter Rácz Sándor központi szőlészeti és borászati felügyelőt vincellér-iskolai igazgatóvá a VIII. fizetési osztályba, Bucher Alajos és Egy Sándor szőlészeti és borászati felügyelőket központi szőlészeti és borászati felügyelőkké a IX. fizetési osztályba, Keckeméthy Géza, Pammer Jenő, Solyom Albert, Császár Zsigmond, Tóth Károly, Kövesi Ferenc, Suly Antal, Hegedüs Sándor, Jausz Oszkár, Jablonszky György, Saáry Akos, Klais Gyula, Schoppner

Samu és Fend Károly szőlészeti és borászati felügyelőket a XI. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba, Rimler Gyula, Jeszenszky Manó, László Zsigmond és Babaroz József szőlészeti és borászati gyakornokokat, továbbá Deák Andor, Szirányi Jenő, Limbacher Frigyes és Boronkay László szőlészeti és borászati gyakornok-jelölteket szőlészeti és borászati felügyelőkké a XI. fizetési osztályba végleges minőségben és végül Nagy Béla, Török Pál, Réthy Aladár, Deissler Gyula, Szemere Bálint és Balogh Tódor szőlészeti és borászati gyakornok-jelölteket ideiglenes minőségben segélydíjas szőlészeti és borászati gyakornokokká nevezte ki; Ulicsny Károly szőlészeti és borászati felügyelőt pedig állásában véglegesítette. — A gyóri kir. ítélőtábla elnöke Ruzs János végzett joghallgatót a gyóri királyi ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségben díjas joggyakorokká, — a lőseői m. kir. pénzügyigazgatóság Kottler László díjtalan kir. adóhivatali gyakornokot az 6-lubli kir. adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Ügyvédi kamarából. A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kovács József és dr. Herz Odón ügyvédek Miskolc székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyezték; a marosvásárhelyi ügyvédi kamara dr. Mezey Géza ügyvéd, más kamara területére történt átköltözése következtében, az általa vezetett ügyvédi névjegyzékből törlötte, dr. Poppu Simon ügyvédet, Beszterce székhellyel, ugyanezen névjegyzékbe bejegyezték; a balassa-gyarmati ügyvédi kamara Lehoczy Gusztáv korponai lakos ügyvéd, miután az ellene felhozott vádák alól a törvényesség őt felmentette, a kamara lajstromába újra bejegyezték.

Áthelyezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Balázs Ádám epereji és Zvarinyi Lajos soproni ág. hitv. ev. főgimnáziumi rendes tanárokat a békés-csabai ág. hitv. ev. „Rudolf” főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárokká kinevezte, illetőleg jelenlegi rangjának tanári minőségben áthelyezte. — Az igazságügyminiszter dr. Somossy András szombathelyi kir. ügyéségi alügyvédet a miskolci kir. ügyéséghöz helyezte át.

Napirend.

Napir. Péntek, július 7. — Római katolikus: Villiháld pl. — Protestáns: Vilmos. — Görög-ország: (június 25.) Febrónia. — Zsidó: Tham. 29. R. Ch. — A nap két reggel 3 óra 56 perckor. — Nyugszik este 7 óra 44 perckor. — A hold két éjjel 3 óra 56 perckor. — Nyugszik este 7 óra 44 perckor.

A miniszterek nem fogadják. A budapesti orvosok szövetségének közgyűlése délután 6 órakor a királyi orvosgyűléslet helyiségében (VIII. ker. Szentkirályi-utca 27. szám).

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városházán.

Országos Képtér és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiában, nyitva délelőtt 9-1-i.

Nemzeti múzeum. Régiségtára. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A Múzeum többi tárai 1 korona belépő díj mellett megtekinthetők.

Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-5-ig.

A összes könyvtárak zárva vannak. Szabadalmi leltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1-i.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Inarcsnokban délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig az nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Keresepárt 22. I. emelet délelőtt 8-tól déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár. Keresepárt 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3-6-ig. Vasár- és ünneppanokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A Hódoló díszelőadás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár. Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, július 6.

A magas légnyomás Európa nyugoti felét, — az alacsony nyomás pedig annak keleti felét borítja; a minimum egyrészt a magas északon, — másrészt Lengyelország fölött van.

Az idő Európa keleti és déli vidékeinek kivételével túlnyomóan borult s a kontinens közepén esős; a hőmérséklet a kontinens nyugoti felén állandóan a normális alatt van.

Hazánkban tegnap is voltak jobbra kisebb esők; Eszékben, Pécsen, Szegeden és Akna-Szláttán zivatarral. A hőmérséklet az uralkodó nyugoti légáramlás mellett állandóan hűvös.

Küldés: Északnyugoti szelekek hűvös és helyenkint — főleg keleten — még esős idő várható.

Vizálla.

Table with columns for location (Inn, Duná, etc.), date (july 6, 5, 4), and water level (m, a, t, e, r). Includes locations like Scharling, Passau, Linz, Boos, Pozony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Újvidék, Panesova, Orosova, Magyarfalva, Győr, Troncsán, Eszred, Sa-Gothárd, Sárvár, Pottan, Zákány, Bács, Eszék, M-Szerhad, Szabó, Szamos, Krausz, Latorca, Laborca, Ung, Tisza, Tekeháza, V-Namény, Tokaj, Tisza-Füred, Szolnok, Zsibok, Szeged, Török-Bocso, Tisza, Maros, Ondova, Topolya, Bodrog, Zemplén, Sajó, H-Neméd, Herák, Berettyó, B-Ujfalú, Csusza, N-Várad, Belényes, Tenko, Gurahone, Borosjenő, Bálás, Gy-Biharvár, Gyomrá, Eszobnya, Abad, Mátó, K-Sztyák, Kiszto, Temevár, Beeskerék.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.
 a Kriosztinavárosban.
 Péntek, 1899. évi július hó 7-én.
 E l ő s z ő r:
Paraszt szívek.
 Népszínmű 1 felvonásban. Irta: Dr. Balassa Ármin.
 Ezt követi:
 E l ő s z ő r:
A babagyáros.
 Vig dalmű 1 felvonásban.
 Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.
 Péntek, 1899. évi július hó 7-én.
Két ember tragédiája.
 Enekes bohózat 3 felvonásban. Irta Föld Máttyás.
 Kezdeté 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
 Ó-Budán.
 Péntek, 1899. évi július hó 7-én.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
 Keleti opera 4 felvonásban. 7 képpben. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerette: Davidsohn Emánuel.
 Személyek:
 Monach, Radó S. Abigail Kápolnai
 Sulamit, Kövessy Zigitang Tukoray
 Absolon, Erczkövy Ezriel Tarján
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ős-Budavára.
 Ma péntek, július 7-én
Uj műsor Uj
 * * * **SIGN. GHEZZI** * * *
 világhírű átváltozó művész, 10 személy szerepét játszása villámgyors átváltozással
Rose és Jehan.
Mlb. Bresina, Ducane Trio, Cerdely és Hersleh, Brothers Forbeé stb. stb.
Ella Zuila
 7 és 1/2 óraker a toronykötélen.
 Belépő díj este 7 óráig 30 kr., azután 50 kr.
 Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytözsdékben.

Somossy Mulató
 Albrecht Ferenc, bérlő.
 A mulató 16 fokra szellőztetve van.
 Kezdeté 1/2 óraker, vége 12 óraker.
Ma a jelenkor szenzációja
Gauthier E. tanár
 egy élő embernek fejének lefejezése a közönség szeme láttára
Charles Ress-Ridd
 a legjobb hasbeszélő
Stein Lina
 dal- és keringő énekesnő.
Delfini fivérek
 anatomiai problémák, ugynevezett kígyóutánzó
Selly nővérek
 a bájos ének- és táncoktatók
 ugymint az ujjonanszerződött bohózat és operett társulat.

Stahel és Lenner
trieurgyár,
Budapest,
 V., Katona József-utca 8. sz.

Ajánljuk
trieurjeinket
 minden gabona tisztítására.
 5 kilónyertermény beküldése mellett speciális
trieurt készítünk.

Lekoppott trieurköpenyt gyorsan és olcsón ujjal felszerelünk. Kívánatra képes árjegyzékkel bérmentve szolgálunk. Jutalék mellett szolid elárulások alkalmazást nyerhetnek.

A köbányai Királysörfőző Goliát Malátasöre
 gyógyhatása mellett a legköllemesebb ádító ital.
 Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kéty** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár uraktól.

TARCSA gyógyfürdő Vas megyében.
 Glauber-sótartalmú szénsavdus vasforrások.
 A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasfürdők. Kellemes, hűvös éghő: a kényelem minden igénynek megfelelő ócsákások; villanyvilágítás, 3 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép ki-rándulások. A női szorvek bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szorvek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 15-től szeptember 20-ig.
 Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig teljesen olcsóbb árak. Felvilágosításul szolgál és kérésre prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő- orvos dr. Rhorer Aladár, t. megyei főorvos. Tarcsa Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén, időváltást ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külföldi raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirátállomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőz, a Szombathely-Pinkafői vonalon, honnan a 30 percre (5-6 km) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyüléses bérkocsi ára 2 ft 25 kr., társaskocsi egy hely 40 kr.

Metternich herceg-féle Richard forrás.
 Legjobb asztali víz a világon. Gyógyhely és acélfürdő Königsward, Csehország.
Magyarországi forráktár:
Budapest, VIII., József-körút 9. sz.

BUTOR részletfizetésre!
 Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyház-főrak, valamint más hitelképes egyének kedvező **szételési feltételek** mellett kapnak szilárd gyártmányú asztalos- és kárpitozott butorokat.
Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz.
 Sas-utca sarok, I. em.
 Árjegyzékét 25 kr. levéljegyzékkel küldés ellen bérmentve küld fenti cég B. osztálya. 6167

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség. 18400/99. sz.-hoz.

Hirdetmény.
 A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a kaposvári állomáson lévő régi felvételi épület és szabadon álló árnyékszék lebontása és a lebontott anyagok eltávolítási munkáira.
 Az ajánlati minta és a pályázati feltételek Zágrábban az üzletvezetőség pályafenn tartási osztályában és a kaposvári osztálymunkásoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott 20 kr-ért meg is szerezhetők.
 Az ajánlatokat legkésőbb 1899-ik évi július hó 15-én déli 12 óráig kell benyújtani a fenti üzletvezetőség I-5. osztályánál (Ferenc József-tér 19., I. emelet).
 Az ajánlatokat egy koronás és mellékleteit 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:
 „Ajánlat a kaposvári állomáson lévő régi felvételi épület és szabadon álló árnyékszék eltávolítására.”
 Csak az összes bontásokra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.
 Az ajánlat benyújtását megelőzőleg, legkésőbb 99. július hó 14-én déli 12 óráig 500, azaz öt száz ft bantpénzt kell a m. kir. Államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.
 A bantpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.
 Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítandók, de névértékben feüli számításba nem vétetnek.
 Csak idejében beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.
 Posta útján beküldött ajánlatok és bantpénzek térti versenyvel adandók fel.
 Zágráb, 1899. június hóban.
 A m. kir. államvasutak üzletvezetősége.
 (Utánnyomás nem díjazatik.)

Deutsch F. Károly
 legjobb ajánlja az uri közönségnek
 ruhabérleti rendszerét.
 Budapest, Andrassy-ut 1.

Zemplén-vármegyei gazdasági egyesülettől.
 14/272. ig. v. sz.

Pályázati hirdetmény.

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület igazgató vázlastmánya nak a f. év június hó 15. napján tartott ülésének 14/272. számú határozata értelmében az egyesületnél lemondás folytán megüresedő titkári állásra emzennel pályázat hirdetetik.
 Ezen állás 1000 ft törzsfizetéssel és 200 ft lakbérilletményvel javadalmasztatik. Kiküldetések alkalmával 4 ft napidíj, 20 kr. kilométerpénz és II. osztályú vasúti jegy megértítésre van összekötve.
 Felhívataknak emélfogva az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerően felszerelt kérvényeiket a f. év augusztus hó 15. napjáig az egyesület elnökéhez, gróf Andrassy Sándorhoz (Velejte, Zemplén vármegye) annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.
 A kérvényhez csatolandó:
 1. A magyar állampolgárságot igazoló okmány;
 2. születési bizonyítvány;
 3. gazdasági akadémia vagy tanintézet végbizonnyitványa;
 4. gazdasági gyakorlatról szóló bizonyítvány;
 5. a magyar nyelvben és fogalmazásban való teljes jártasságot igazoló okmány; előnyben részesülnek azok, a kik a tót és német nyelvet beszélik.
 A titkár teendői: jegyzőkönyvek, feliratok, átiratok, levelezések, szóval mindennemű fogalmazványok elkészítése; a „Gazdasági Értesítő” szerkesztése; a pénztári és kezelési könyvek vezetése és nyilvántartása. Egyáltalán teljesen az elnökség rendelkezése alatt áll az egyesülettel érintő minden ügyben.
 Magán megbízatásokat csak az elnökség jóváhagyásának előleges kikérése mellett vállalhat el.
 A megválasztandó titkár egy évi próbaszolgálat után fog véglegesítettetni. Ha a hivatalához kötött feladatok teljesítésére teljesen alkalmasnak bizonyul; alkalmaztatása kölcsönös félelvi felmondás mellett szünik meg; a próbaévben 8 hónap alatt.
 Az állás a folyó év szeptember 1-én elfoglalandó.
 Sátoralja-Ujhelyben, 1899. június 20.
 Az elnökség.

STANDARD életbiztosító-társaság
Edinburghban (Angolhon.)
 Alapított 1825-ben.
 Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.
 Korona

Évi bevétel	27,500,000
Kiutalt nyereséményrészek	150,000,000
Vagyon	220,000,000
Halálesetek folytán kifizetve	450,000,000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad vilánkötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborubiztosítás népfelkelők részére.
Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

A szabadalmazott
„Fairbanks” mérlegek
 százados rendszerűek, tolosulyos fémmérőkkel bírnak és a híd minden pontján egyenlően mérlegelnek.
Gazdasági, szeker-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket, különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljatjuk, Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.
FAIRBANKS” mérleg- és gépgyár részvény-társaság
Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.
 Megrendelések közvetlen:
központi irodánkhoz: Andrassy-ut 41. sz. intézendők.

Minden szó egyszeri beiktatása post...
betűkből 2 kr. Címmel ellátott hírdetéseikért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csaka válasra szükséges bélyegyet kell mellékelni.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban

József-körút 18., valamint a következő dohány-tözsédekben:

Breuer növények, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tözsde Petőfi-tér.

Weit-enfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-tözsde, Kerestési-utca 1.

Edes Lilám Nem haragszom bár szomorú vagyok. Irj. 2402

Menyecske 24.

Tudja-e, hogy kedv az asszonyok legszeszélyesebbike a földön, bele számítva a felföldözött Polináciát s a fel nem fűzőtt északi sarkot? Hát nem bántja a lelkiismeret, hogy így foghatja a fejemet és vezet orromnál fogva, mindig más irányba? Am jól van! ha már félbolonddá tett, tegyen egészen azzá s csináljon velem, a mit akar. Csak ezt akartam mondani! (Apropos! mi fog történni legközelebbi vasárnap? ...) Csókolja kezeit boldondá. 6749

Halo boss!

Do you get the paper all right? Yours, Gepy. 6728

„Hü I.”

Hűséggeden bízom, mint az élő Istemben. Hűségged és roményen kívül semmim a világon. Mit eddig nem küldhettél, küldd édeském! Kelleni fog. Légy erős mint eddig! tied orsz életem! Dezző volt már ott? Irj édes kincsem! Teatben, lélekben meg! a miutáni aggodalom, féltélek az eröm pressiótól! Nem tudom mi lesz velem, csak te vigasztalhsz meg! Milliószor csókol sirig hü. 4551

12.

Három darabot megkaptam, boldogdást tétél velem, gondolatom mindig veled vagyok. 26-án lehetséges volna részemről, ha tebe tud irj s én e napon várlak. Ölel, csókol hü. 4525 Dudusod.

Kinek kell?

Augusztusra elegánsan és könyvemmel butorozt tézisz és téregmentes különbejárati szoba kiadó olcsó árért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztosítva. Vidékiek vagy helybeliek is levélileg „Férgmentes” jelleggel kérdezésköndhetnek, avagy a címet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2408

Elegánsan butorozott

külön bejárati utcai szoba, alkovval, fűrdőszobahasz-nálattal mérsékelt díjért kiadó. Esetleg elátással. Cím a kiadóhivatalban. 2408

Született francia,

ki felnöttet jutányosan tanítana, kerestetik. Levél „Szorgalom 510” alatt kéretik. 2407

Egy forintért

meglepo szép nagy gyümölcsű korai amerikai ősz barackból küldök hat nemesítő ágat hat éret gyümölcsessel. Balogh Gyula mű és keruk. kerestez Zentán. 4524

Kerestetik

azonnali felveitire 2000 frrtal bíró házmester, esetleg házfelügyelő 20 frt haví fizetéssel és ingyenes lakással egy három emeletes új hához. Bővebet a kiadóhivatalban. 2403

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai tendők végzésére ajánlok. Cím a kiadóban. 2404

Melyik fővárosi

előkelő ur támogatna fiatal ruhólgyet — ki jelenleg vidéken lakik, — hogy Budapesten az irógép tanfolyamot végzezhessen. Csak is komoly levelek kéretnek kiadóba „Irógép” jelige alatt. 2405

Olesó szobát

keres magán ó hölgy. Esetleg tisztességes család-dal vagy magános nővel együtt is lakna. Ajánlatokat „Szerény lakó” címen kér a kiadóhivatalba. 2396

Égyes szabónő

ajánlkozik házába és házon kívül is mérsékelt díjazásért. Cím a kiadóban. 2341

Házmester

fiatal gyermektelen házasság, kateókepes, épület- és műasztalos alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2345

Legelőbb és legjobb szakácskönyv!!

Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadás. Irta: Szekeula Teréz. Ára 2 forint helyett csak 1 frt 50 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18.

Kellemes nyaraló

nagy árnyas parkban kiadó Pécelen 5 szoba és hozzá tartozók üvegeztetés nyitott verandával teljesen butorozva. Cím a kiadóhivatalban. 2399

10 frrtal inkótárs.

Kerestetik elegáns alkovos külön bejárati szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frt lakbér mellett a szoba bármely percben elfoglalható. Cím a kiadóhivatalban. 2344

Valódi külföldi borok!!

A legjobb minőségű külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviseletét. Korcsmárosok, vendéglősök, szálladók, kereskedők és magán-fogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutányosak; a kitűnő minőség s a mai mostoha viszonyok mellett szinte potom árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kérdezőzködésre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. !! Valódi külföldi borok!! 2348

Makacs

viszketeg — sómör — bérkiütésekben, izadásban szenvedők vegyenek Erényi-féle „Ichiol-Saly-cilt”, tégelyenként 3 korona utatisszálant.

Köhögségnél,

rekedésgégnél vegyen 30 makara írott magyar nyelvű zsidó

A doktorátus

szakállszerű megszerzésére (Dr. jur. phil. med.) európai egyetemeken (eset eg honoris c. is) negyven óra adót szakserű speciális információkat és tanácsot. Referenciák az összes államokban és társadalmi osztályokban. Csak nem névtelen levelek „Dr. R.” alatt Boroszló (Breslau) főposta restanteválaszbélyeg 7 kr.

!!Vigyázz!!

Előnyös bérbeadás!!

Elutazás miatt III. emeletes új bérház a VI. ker. egyik leg-szebb utcájában kitűnő feltételek mellett 3, esetleg 5 évre bérbeadó. Közlebbi cím a kiadóban. 2383

Kertész Tótor-nál

A nyári idény alatt nyaraló vagy fűrdőszobba utazó t. c. vendéköszönés felkértek, hogy

Kertész-nél vasárnap zárva van.

Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Lant és Biblia.

Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

Született angol

hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkereséseket „Alibon” jellegűre e laphoz kér, hol esetleg címe is megtudható. 2387

Olvasóink figyelmébe!

MIRJAM

Irta: Dr. KISS ARNOLD. veszprémi főrabbi. 30k nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.

ARA: Vásonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrökötés 3 frt 50 kr. Bőrökötés, igen díszes csatlal 6 frt. Csont-utaztatási kötés 3 frt 50 kr. Elefantant kötés, igen díszes 6 frt.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

85 százalék

pénzfelvétel mindenféle sorsjegyre: Jászvi. Bazilika, magyar, osztrák olasz vöröke-rezsorsjegyekre olcsó kamatokra 3-6 hónapra.

WOHL, bankküzletben

osztályos-telepítésközvetítő Budapest, Dinaarudó.

Olesó arany és ezüsteladás,

valamint a legszebbék szertergyek u. m.: arany férfi láncok köllögőval grammja 85 kr., arany főrőrak 16 frt, arany női órák 10 forint. gyémántgyűrűk, fülbevalók, bronz-tűk, 6 frt 50-kr-tól kezdve. 12 napra valódi ezüst evéseszközök 6 frt 25 kr., étkész-szervizek 12 szemlévre 140 frt, 6 szemlévre 75 frttól kezdve.

Girandolok, gvertve artók, téledek és e szakmába vágók cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos félmézelés van ellátva. Veszünk zológazai cédu-lákat.

Grünberger A. Béla örökösai Budapest, Városház-tér 9. (Haria-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több észak- és délnémet-honi nevelőnőt.

zene nyelvismerettel, angol és francia, tanítóneket s bonneokt azonnali belépésre ajánl. Magyar oklev. tanítóneket zene és nyelvismerettel vagy anélkül sürgősen keres. Szegheőné S. Lujza most Budapest, Erzsébet-körút 30.

Eppen most jelent meg!

Chrysantheme asszonyosság.

Irta: Pierre Loti. Francia eredetű fordította: IGY. LONYAY SÁNDORNE. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető: a „Budapesti Napló”, kiadóhivatalában, VIII. ker. József-körút 18. s. szám.

Egy I. emeleti

szép udvariszoba, konyha, pince, padlás és olcsó kamara-ral augusztus hó 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2386

Magy. kir. államvasutak.

100564. sz. C. I.

Hirdetmény.

Gács-magyar közös forgalom. A II. rész 1. díjszabási füzet I. pótlékának életbeléptetése. A gács-magyar közös forgalomban 1898. február hó 1-ől érvényes II. rész 1. díjszabási füzet 1899. évi augusztus hó 1-ől az I. pótlék fog életbelépn.

Ezen pótlék a fődíjszabásra vonatkozó kiegészítések, módosításokat és helyesbítéseket tartalmaz. A pótlék a végpályák igazgatóságainál és a részes állomásokon példányonként 60 filléren kapható.

Budapest, 1899. július 1-én.

A m. k. államvasutak egyuttal a többi részes vasutak nevében is. (Utány. nem díjazunk.)

Magy. kir. államvasutak

88748/99. sz.

Hirdetmény.

Rómán-délnémet vasuti kötelek.

I. pótlék a díjszabási II. rész 2. füzetéhez.

Folyó évi július 1-ével a díjszabási II. rész 2. füzetéhez az I. pótlék lép érvénybe, mely a reexpeditionális kedvezményben részes tárházak kiegészítését, továbbá a bajor kir. államvasutak egyes újabb állomásainak a díjszabásba való bevonását tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a részes pályák igazgatóságainál 20 fillér = 15 pengieng = 20 centimeért szerezhető meg.

Budapest, 1899. juu. 22

A m. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

Most jelent meg! Korhad fakeszeszek

Irta: Rákosi Viktor.

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhad fakeszeszek alatt, szerteszét az országban alusszák siri álmutak. Erdékes, stóten színezett, fantasztikus novellákban vezet élénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, félfogás, feldolgozás annyira új és eredeti, hogy ez a könyv a magában nemében pártatlan a magyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldésel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

József-körút 18.

2 frtíg terjedő megrendelések csak is az összeg előleges beküldése ellenében teljesítenek.

Gyermekeken

házaspar magányos urnál lakásért takarítást elvállal. Cím a kiadóban. 2394

Egy ügyes

kézlány felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 4520

Legelőbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr. Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiuknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és úgy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében pártatlanok a maguk nemében.

Szerkesztő: Pósa Lajos.

- 28-29. Malonyal D. A Nilus országából. Sok képpel ... 75 kr.
29. Herman Ottóné. Sok vers, sok kép Gyerekek-ről-gyerekeknek 25 kr.
30. Kacziány Ödön. Három ajándék. Sok képpel ... 25 kr.
31. Tábori Róbertné Hét mese ... 25 kr.
32. Sebők Gyula. Egész a kaszárnyában. Sok képpel ... 25 kr.
33. Tábori Róbert Gábor Áron. Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr.
34-35. Herman Ottóné A Csóri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel ... 50 kr.
36. Herman Ottóné Seregely kisasszony emlékiratai. Képpel 25 kr.
37. Herczeg Ferenc az új nevelés. Elbeszélés. Képpel ... 25 kr.
38-39. Madarassy László Mari és Tamás. Elbeszélés. Képpel 50 kr.
40. Sas Ede Cirmos Cica királysága. 3 képpel ... 25 kr.
41. Gegus Ida Mesék 1 képpel ... 25 kr.
42. Benedek Elek Kis Miklós. 1 képpel 25 kr.
43. A szabadság hősei Képek az 1848-49. szabadságharorból. Képpel Szerkesztette Pósa bácsi ... 25 kr.
44-45. Andrassy Lidike Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1. képpel ... 50 kr.
46. Gárdonyi Géza Mindentudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel ... 25 kr.
47. Egri György Karika király haragja 1 képpel ... 25 kr.
48-50. Gaál Mózes Balassa vitész. Történeti elb. Képpel ... 75 kr.
51. Gauss Viktor Hegyenvölgyön. Képek az állatvilágból ... 25 kr.
52. Lőrczy György Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel ... 25 kr.
53. Sebők Zsigmond Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk.

Megrendelésnél legelőszöribb minden számért 25 kr, és 2 kr portóra postautalványon előre beküldés, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frt.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

A „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Titkos betegségek

hugysóbetegségeket és sebket, az önfertőztetés utó-bajait, az elgyengült férferi, magánbetegek, a bujker utóértekezmenyeit, nőknél fertőzöttség, bármennyire idősök is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanul egyik főokozója és börtetőségeket gyógyít új gyógymód szerinti, biztos sikertel, gyorsan és olcsóan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülész-t orvos volt eszéki kir. oszt. főorvos RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnyugabbi figyelemmel választották és gyógyeszerkefti is gondokodva lesz. Nőknek külön váróterem. Ugyanott megjelent és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NAPSZERU EREMETATO (mar 15-ik kiadásban megjelent) neml betegségek és ezek esszeru gyogykezeleséhez című könyv. volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bektulésé mellett bérmentve vagy 50 kr. után 4. illeté.